

divadelní HROMADA

*upravodaj
samotářských
divadelníků,
loutkářů a recitátorů
ve Východních Čechách,
na pomoci
Moravy a v části
Sudeta*

XXIX.

podzim

2000

**LIDÉ VĚDÍ, CO DĚLAJÍ;
ČASTO DOKONCE VĚDÍ, PROČ DĚLAJÍ TO, CO DĚLAJÍ;
ALE NEVĚDÍ, CO TO DĚLÁ,
KDYŽ TO DĚLAJÍ**

Michel Foucault
(ŘÁD VĚCÍ)

993-1048 = XXIX/2000 str. 1-56 **p o d z i m**

- 4 VE VOLNÉM STYLU**
(ZPRÁVY VSVD)
6 Kalendář regionálních přehlídek pro rok 2001
7 Kalendář stěžejních a celostátních akcí amat. divadla v r. 2001
9 Vyhlášení postupových soutěží a přehlídek slovesných oborů
- 15 IMPULSY Z IMPULSU / bylo...**
Impulsu je 10 let
21 Herecké dílny režiséra Sergeje Fedotova
24 Všichni moji blízcí aneb...
- 25 IMPULSY Z IMPULSU / bude...**
Scénografická dílna s důrazem na autorskou tvorbu
- 26 VIDĚLI JSME**
Turnovské divadelní studio
Mami, mám tě ráda
- 27 PRKNA PRAŠTĚLA**
Vzpomínky na knapovecký dvoreček
Cesta na jih
28 Zprávy ze souborů
Ptáci na odstřel po třicáté, Stojí za to žít, DS Vicena, DS J.N.Štěpánka, Hronovský DS, Emigrant, DS v Červeném Kostelci, DS BRED Náchod, Krakonošův divadelní podzim, Klicperův Chlumec, „O cenu Matěje Kopeckého“ v Libčanech, Štronzo
- 31 PRKNA BUDOU PRAŠTĚT**
Modrý kocour, Náchodská prima sezóna, ZLOMVAZI po 1.
- 32 RAČTE VSTOUPIT**
Klicperovo divadlo v Hradci Králové
33 Zpráva z Východočeského divadla
- 34 ŠKOLA HROU**
Ejhle, loutka!
35 Děti jsou naše budoucnost
36 Co připravují v Dramatické školičce ve Svitavách nového?
Irena Truhlářová, Škola hrou v Havlíčkově Brodě
- 37 VÝCHODOČEŠI NA ...**
49. loutkářská Chrudim
39 Východočeši na Jiráskově Hronově
40 Vysoké - Vysočákům
42 Východočeská vlna, Senioři z Jeslíček v Martině
43 IV. Národní přehlídka seniorského divadla
- 44 NESTOŘI A KANDRDASOVÉ**
Zdeněk Tesař
- 45 VE SLUŽBÁCH THÁLIE** (jubilea, poděkování)
Jaromír Vosecký
46 Eva Žatečková, Jan Řezníček
47 Heidemarie Sekáčová
49 **smutná zpráva** – Vladimír Dědek, František Štěpánek
- 51 PELMEL**
- 54 MIMO RUBRIKY**
Ze vzpomínek J. Albrechtové „Divadlo – má láska“

Uzávěrka příštího čísla
20. 2. 2001

Příspěvky a foto prosíme zasílat
na adresu:

IMPULS
Okružní 1130
500 03 Hradec Králové

HROMADA č. XXIX/2000 – PODZIM
Vydává:
Středisko amatérské kultury IMPULS,
Okružní 1130,
500 03 Hradec Králové

telefon: 049/ 55 42 769

tel./fax.: 049/ 55 46 560

ve spolupráci s Volným sdružením
východočeských divadelníků,
vychází 3x ročně

REDAKCE:

Alexandr Gregar (chefredacteur),
Josef Tejkl, Alena Exnarová, Mirka
Císařová, Karla Dörrová, Břetislav
Lelek, Jan Merta, Naďa Gregarová

GRAFICKÁ ÚPRAVA:

Mario Alfieri

PŘEPIS:

Naďa Gregarová

ROZMNOŽENÍ VÝTISKU:

GRANTIS Ústí n/Orlicí

Registrováno na RK OÚ Hradec Králové
Pod č. 31/91

Vychází za finančního přispění MK ČR

Neprodejné!

Náklad: 370 ks

Neprošlo jazykovou úpravou!

úvodník

What happens?

Tak Vlád'a Dědek je na Pravdě Boží! – Řeknu vám, dramatictější úvod úvodníku bych si nevymyslel. Ale to sám život si zcela svobodně splétá nejrůznější synopse příběhů a fabuluje bez podpory múz, že z toho jde hlava kolem. Vlád'a Dědek byl režisér z Mělníka, kamarád z mnohých přehlídek, z Vysokého nad Jizerou, z Hronova, z Femadu, ale taky z našich „vesnických“ Dolan, kam i přes svoje fyzické obtíže rád začal jezdit porotovat teprve před dvěma léty a kde slavně loni též vyhrál s Dvěma muži v šachu - pravověrný a poctivý český ochotník, tzn. vzdělaný a talentovaný, pročez ho měli rádi i v cizině: v Daruvaru léta ochotničil s českou menšinou.... Doochotničil a kouká na nás z ochotnickýho nebe, protože do normálního se prý ochotníci stejně nedostanou, kouká, jak to tady vedeme a povedeme dál...

No, jak to vedeme? Naposledy se třeba právě Vlád'ovi líbila moje Lavička čili Podzimní koncert, však ji také „dělal“, s Lád'ou Lhotou. Lavička naše však si už užila své, pojezdila Hronovy, slovenské žatvy, Znojma i Moravské Třebové a po derniéře v Klic-

perově Besedě se vrátila kam patřila, totiž k zahradnímu domku na pouchovském hřbitově, abych nekazil dušičkové téma.

Staly se i jiné věci. Třeba volby, které na ochotnictvo dosud měly vliv maximálně v tom, že nějaký místní herec nebo režisér přestal ochotničit, neb se stal místním nebo dokonce parlamentním poslancem nebo starostou nebo dokonce ministrem kultury, protože v Čechách za transformace se může přihodit cokoli. Tyto volby krajské však jsou i pro ochotnictvo ještě špektáklovější. Ono se totiž nic neví, okresy padnou (co Impuls?), kompetence krajů (vůči kultuře) lze jen hádat, aniž tušit, což může dobrodružně vzrušovat....

K tomu se 30. září sešla tzv. rozšířená rada VSVD – a místo, aby se bavila o progresu organizace celé, vedly se řeči jako při dělení Polska – totiž „ŠTO ZDĚLAT?“. Východočeský region, v němž jsme se bez ohledu na nějaká zastupitelstva, okresy a jejich budovy s úředníky pěkně ochotnický houfovali ve VSVD, se pěkně rozleje do krajů pardubických, hradeckých, jihlavských a libereckých... S každým z krajů bychom měli komunikovat o

podpoře přehlídek, vzdělávání, o příchylnosti k lidským věcem, z nichž pochází i kultura tohoto národa, z níž kus tradice „třímáme“ i my. Nic jiného nám ale nezbude, než znovu (po kolikáté už!) vzkazovat těm „volbami pomazaným“, z nichž mnozí nemají ani tušení o nějakém amatérismu (a nejen divadelním), že zabývat se v samosprávném kraji podporou kultury a vzdělanosti a vůbec životním stylem, je správné a prospěšné (a že věci ekologické, ekonomické a právní jsou stejnou součástí kvality života jako i naše pinožení).

Takže – zůstane VSVD i po krajském dělení? Budou mít všichni jeho členové ctižádost a vůli být v jedné východočeské organizaci? Doba pokládá otázky. A já končím otázkou řečnickou, za níž by se nemusel stydět ani budoucí člen krajského zastupitelstva. „Přátelé, zvedneme je?“

Lituju, že se už na to nemůžu zeptat třeba Vlád'i Dědka, který by určitě věděl jak odpovědět, přestože byl z litoměřicka a mělnicka a divadlo dělal na poděbradsku, v podkrkonoší a okolo Daruvaru...

Saša Gregar

VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)

Do uzávěrky Hromady přišly na účet VSVD další příspěvky.
Děkujeme.

okr. Hradec Králové

Romana HLUBUČKOVÁ, Danuš KRČMA, Květuše ČERNÁ

okr. Svitavy

Karel a Blanka ŠEFRNOVI, Radka OBLOUKOVÁ,

okr. Pardubice

Pavel HLADÍK

okr. Trutnov

Kateřina KLIMEŠOVÁ, Zdeněk a Irena VYLÍČILOVI, Petr LANTA

okr. Rychnov nad Kněžnou

okr. Semily

Hana MOCKOVÁ, Radka ZEMENOVÁ, Daniela WEISSOVÁ,

Jaroslav IPŠER

okr. Ústí nad Orlicí

Eva SYCHROVÁ, Jana HÁJKOVÁ

okr. Chrudim

Anna ŠÁROVÁ, Jitka a Josef ŘEZÁČOVI, DS HEŘMAN

Heřmanův Městec

okr. Havlíčkův Brod

okr. Jičín

Milada KADOVÁ, Jitka a Martin ZAJÍČKOVI, Mirka GROHOVÁ

okr. Náchod

Jiří KUBINA, Měst. kult. středisko Meziměstí, LS BOŘI Jaroměř

Adresář odběratelů Hromady a členů VSVD

je aktualizován a je celý zaveden do počítače. Jakékoliv případné nesrovnalosti nám hlaste na naši adresu do Impulsu. Další zájemce o předplatné Hromady nebo o členství ve VSVD samozřejmě velice vítáme.

Příspěvky se nezměnily, jen je připomínáme:

- členství ve VSVD:
individuální 100,- Kč, kolektivní 15,- Kč za jednoho člena souboru. Nejvíce však 300,- Kč, nejméně 100,- Kč
- platící členové i soubory mají nárok na Hromadu ZDARMA
- nečlenové, zájemci o Hromadu platí za ni 120,- Kč/rok

VSVD, Okružní 1130, 500 03 Hradec Králové
Unionbanka, a.s. Hradec Králové, 4102290/3400,
konstantní symbol 379

30. září se sešla širší rada Volného sdružení východočeských divadelníků

Na sobotu 30. září jsme v duchu úmluvy z valné hromady VSVD svolali tzv. rozšířenou radu. Bylo to dávné přání nás všech – rozšířit „realizační tým“ našeho sdružení, který dlouhou dobu čerpá sám ze sebe (kupodivu bez okatějších problémů, tedy bez známky ponorkové nemoci či opozičních tlaků mimohradeckých členů). Sešlo se nás „jedenadvacet – voko bere“. Z Moravské Třebové, Ústí nad Orlicí, z Havlíčkova Brodu, Pardubic, z Turnova, Jaroměře, Svitav, Zálší, Hradce Králové a z Impulsu. Navíc měl čas poslanec PSPČR a divadelník Míla Kučera, takže se jednalo i o budoucích krajích. o „postavení“ občanských sdružení, ochotnického divadla a podobných institucí jako je dnešní Impuls – a o případném vnímání těchto věcí příštím „krajskými vládami“. O tom, že Pardubice již na to zbrojí (díky Kučerově vizi už připravují kulturní komisi kraje), zatímco u nás, na hradecku, liberecku či jihlavsku ani netušíme, kdo za kulturou bude, a bude-li vůbec, někdo stát...

Ale postupně – probrali jsme si i dosavadní Stanovy VSVD a zjistili, že na nich není co měnit. Byť jsou již historické, stačí v preambuli pojem „spolek“ nahradit správným výrazem „občanské sdružení“ a můžeme fungovat dál, a to po celé republice. Neboť nejsme ničím svázáni územně, ani názvem. Naše působnost je v celé republice již podle dosavadních stanov.

Domlouvali jsme se o tom, že pro budoucnost časopisu Hromada – na jaře 2001 vyjde již XXX. číslo (a VSVD bude mít deset let!) bude potřeba jakýchsi „monitorů“, jakýchsi zpravodajů z jednotlivých míst, okresů i příbuzných krajů, kteří napíší o představeních, upozorní na činnost souborů a tak. Sama redakční rada úplně všechno nezvládne...

Nad kalendářem akcí VSVD pro rok 2000/1 vypukla diskuse o příštím osudu regionálních přehlídek – zda budou s námi spolupracovat budoucí krajské úřady, zda přispějí (přeshraničně) na jejich pořádání, že ochotníci v nových krajích mají zájem na účasti na akcích VSVD, ale jak se srovnáme s náměty (a finančními nároky) na nové přehlídky – v Ústí nad Orlicí např. chystají postupovou přehlídku pro budoucí pardubický kraj...

Samozřejmě, že je to všechno otázka vývoje – a především našeho usilování o jasnou a průhlednou kulturní politiku budoucích krajů. V tomto punktu se širší rada VSVD shodla na textu dopisu, který je adresován budoucím poslancům krajských zastupitelstev.

Zde jeho znění:

„Vážená paní, vážený pane, blahopřejeme Vám ke zvolení do krajského zastupitelstva a věříme, že Vaše občanské poslání v tomto samosprávném orgánu našeho kraje bude příležitostí, jak přispět k novým způsobům řešení řady otázek, např. i v oblasti kultury.

Dovolte, abychom Vám představili Volné sdružení východočeských divadelníků (VSVD), jedno z občanských sdružení, které navazuje na hluboké historické tradice českého národa. VSVD sdružuje neprofesionální divadelníky a jejich příznivce především v regionu, které nové krajské uspořádání rozdělí na Pardubicko a Královéhradecko, jehož severní část bude mít sídlo v Liberci a jižní v Jihlavě.

Zástupci několika desítek divadelních souborů se společně zamýšleli nad situacemi, které po vzniku krajů mohou nastat a rádi by přispěli k tomu, aby legislativní a ekonomické rozdělení dnešní široké oblasti nevedlo k atomizaci aktivit v kultuře a kvalitativně odlišným přístupům. Byli bychom rádi, kdyby již od svého vzniku se krajská zastupitelstva věnovala i oblasti kulturního života. Aby se předmětem zájmu staly rovněž občanské kulturní aktivity, podpora festivalů, přehlídek, vzdělávacích akcí, aby byly ustaveny kulturní komise, vyhlašovány grantové soutěže a další podpůrné programy, které budou reflektovat regionální zájmy, aby své místo v budoucnu měla institucionální pomoc, kterou umožňuje zákon č. 129/ 2000 Sb. a která je i předmětem vládou schválené kulturní politiky.

Zájmová kulturní činnost občanů, ať už jde o soubory divadelní, pěvecké, hudební, taneční, o amatérské výtvarníky, fotografy či filmaře, o dospělé a značnou část mládeže a dětí, je samozřejmě neoddelitelná od dalších forem a podob

kulturního života regionů. Ovšem dovolíme si tvrdit, že navíc jim vytváří nezaměnitelnou výraznou pozitivní tvář a přispívá k dobré sociální situaci.

Proto se na Vás, budoucí tvůrce vnitřních pravidel územních samospráv obrácíme s těmito náměty. Samozřejmě s odpovědností a nabídkou kompetentní spolupráce vyplývající ze zkušeností, kterých Volné sdružení východočeských divadelníků za deset let své existence nabylo.“

Za Volné sdružení východočeských divadelníků,

Mgr. Alexandr Gregar, předseda

Míla Kučera nám mezitím utekl na stranický (ČSSD) aktiv, odkud se vrátil a vyřídil pozdrav samotného pana ministra kultury, jehož jsme taky zvali na kafe... A přidal se k výzvě, kterou jsme sepsali, a že za to bude bojovat v parlamentu, a že prý státní fond kultury už má milion korun. Prima, nemusí zrovna přšet. Takže – po volbách promptně zasíláme tento dopis všem zvoleným poslancům ve všech čtyřech dotčených krajích! A na slavnostním setkání VSVD, 3. prosince (kdy vychází i tato Hromada), ještě dáme řeč.

Zápis provedl Saša Gregar

Zveme vás na valnou hromadu VSVD

Do desátého roku existence Volného sdružení východočeských divadelníků vstoupíme jubilejní Valnou hromadou, v sobotu 10. února 2001. Bude opět v Divadle Jesličky v Hradci Králové, kde je místa skutečně valně i bar, i jeviště, neb dojde zřejmě na toužebně očekávané provedení svitavské Bystroušky lišky, přijdou hosté, udělíme zřejmě některým i čestná členství. Ale jinak program samozřejmě standardní, zprávy, volby, ovšem po našem – kam se na nás strany hrabou...

2001

kalendář
regionálních
přehlídek

únor

10. 2. 2001

HRADEC KRÁLOVÉ * JESLIČKY
VALNÁ HROMADA VSVD

16. - 18. 2. 2001

TURNOV - MODRÝ KOCOUR

*Regionální přehlídka mladého divadla
s postupem na ŠRÁMKŮV PÍSEK*

Pořadatelé: Turnovské divadelní studio a Turnovské kulturní středisko

17. 2. 2001

HRADEC KRÁLOVÉ * JESLIČKY
OBLASTNÍ KOLO SOUTĚŽE MONOLOGŮ A DIALOGŮ

divadla jednoho herce s postupem
na celostátní přehlídku „POHÁREK SČDO“
Uzávěrka přihlášek 31. ledna

březen

2. - 4. a 9. - 11. 3. 2001

**LOMNICE NAD POPELKOU - Přehlídka divadelních
ochotnických souborů Jizerské oblasti**

Pořadatel: Divadelní spolek J. K. Tyl Lomnice nad Popelkou

9. - 11. 3. 2001

ÚSTÍ NAD ORLICÍ - ZLOMVAZ !

*Regionální postupová přehlídka divadelních
ochotnických souborů v Pardubickém kraji
Pořadatel: Občanské sdružení divadelních ochotníků Ústí nad Orlicí*

16. - 18. 3. 2001

ČERVENÝ KOSTELEC
**VÝCHODOČESKÁ PŘEHLÍDKA
AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO DIVADLA**
s postupem na národní přehlídku "DIVADELNÍ TŘEBÍČ"
Uzávěrka přihlášek 31. ledna

23. - 25. 3. 2001

HRADEC KRÁLOVÉ * JESLIČKY
**REGIONÁLNÍ PŘEHLÍDKA DĚTSKÝCH DIVADELNÍCH,
LOUTKÁŘSKÝCH A RECITAČNÍCH SOUBORŮ**
s postupem na celostátní přehlídku "DĚTSKÁ SCÉNA"
Uzávěrka přihlášek 25. února

27. - 29. 3. 2001

HRADEC KRÁLOVÉ * JESLIČKY
**REGIONÁLNÍ KOLO CELOSTÁTNÍHO FESTIVALU
POEZIE WOLKRŮV PROSTĚJOV**
Uzávěrka přihlášek 10. března

30. 3. - 1. 4. 2001

ÚPICE
**REGIONÁLNÍ PŘEHLÍDKA MLADÉHO
A NETRADIČNÍHO DIVADLA**
s postupem na „ŠRÁMKŮV PÍSEK“
Uzávěrka přihlášek 20. února

duben

6. - 8. 4. 2001

HRADEC KRÁLOVÉ * JESLIČKY
REGIONÁLNÍ PŘEHLÍDKA LOUTKÁŘSKÝCH SOUBORŮ
s postupem na národní přehlídku
„LOUTKÁŘSKÁ CHRUDIM“
Uzávěrka přihlášek 3. března

23. - 26. 4. 2001

HRADEC KRÁLOVÉ * JESLIČKY
REGIONÁLNÍ PŘEHLÍDKA DĚTSKÝCH RECITÁTORŮ
s postupem na celostátní přehlídku
"DĚTSKÁ SCÉNA"
Uzávěrka přihlášek 6. dubna

KALENDÁŘNÍ PŘEHLED STĚŽEJNÍCH A CELOSTÁTNÍCH AKCÍ AMATÉRSKÉHO DIVADLA V ROCE 2001

28. 4. - 1. 5. 2001

DOLANY

VÝCHODOČESKÁ PŘEHLÍDKA VENKOVSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ

s postupem na národní přehlídku

"KRAKONOŠŮV DIVADELNÍ PODZIM" ve Vysokém

Uzávěrka přihlášek 20. března

květen

12. - 13. 5. 2001

HAVLÍČKŮV BROD * **"DOSPĚLÍ DĚTEM"**

Vč. přehlídka činoherního divadla pro děti s postupem na

národní přehlídku "POPELKA RAKOVNÍK"

Uzávěrka přihlášek 15. března

červen

21. - 30. 6. 2001

HRADEC KRÁLOVÉ * **OPEN PROGRAM**

při VII. mezinárodním festivalu

DIVADLO EVROPSKÝCH REGIONŮ

Uzávěrka přihlášek: 10. května

září

DIVADELNÍ KAVÁRNA při širší radě VSVD

listopad

ŠTRONZO * MORAVSKÁ TŘEBOVÁ

Zemská přehlídka jednoaktových her a divadla jednoho herce

SLAVNOSTNÍ SETKÁNÍ DIVADELNÍKŮ při širší radě VSVD

HROMADA vychází 3 x ročně (březen - červenec - listopad)

duben

POHÁREK ŠČDO OLOMOUC

28.

monology a dialogy

OTEVŘENO KOLÍN

27. - 29.

pantomima a pohybové divadlo

květen

DIVADELNÍ TŘEBÍČ

16. - 20.

činohra a hudební divadlo

ŠRÁMKŮV PÍSEK

24. - 27.

mladé a netradiční divadlo

DIVADLO JEDNOHO HERCE ŠČDO, PLZEŇ

25. - 26.

červen

DĚTSKÁ SCÉNA TRUTNOV

21. - 28.

celostátní dílna dětských recitátorů

*celostátní přehlídka dětských divadelních, loutkářských
a recitačních souborů*

WOLKRŮV PROSTĚJOV

19. - 23.

celostátní festival poezie

červenec

LOUTKÁŘSKÁ CHRUDIM

1. - 6.

srpen

JIRÁSKŮV HRONOV

3. - 11.

září

FEMAD LIBICE N/CIDLINOU

14. - 16. a 21. - 23. 9.

divadlo pro děti

říjen

KRAKONOŠŮV DIVADELNÍ PODZIM

13. - 20.

venkovské DS

listopad

POPELKA RAKOVNÍK

7. - 11.

činoherní divadlo pro děti

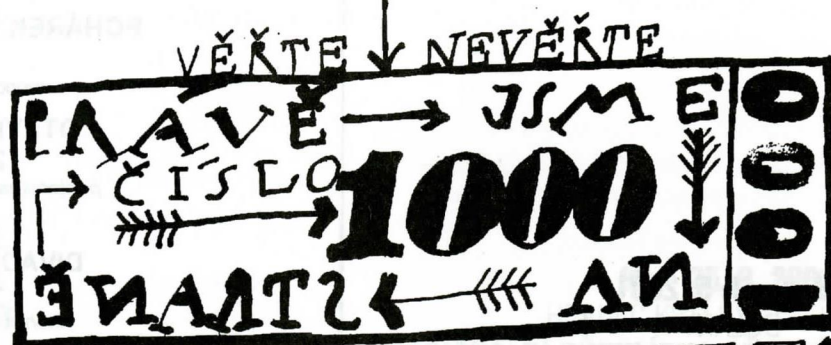
listopad / prosinec

FAUSTOVÁNÍ BECHYNĚ

30. - 2.

loutkáři pro ml. a dospělé

D I V A D E L N Í
P R Á T E L É
ANO
J E T O T A D Y

TAKŽE: 3x → H□□□

a jedeme dál
(máme toho hodně,
nemůžeme se zdržovat)

Pravda ovšem je, jak to nakonec v Čechách bývá, že není tak úplně pravdou, že by tato strana nesla číslo 1000. Tato tisící stránka je však skutečně tisící, pokud nepočítáme stránky nultého čísla, které kdysi v roce 1991 mydlili do psacího stroje, nůžkami stříhali, lepili a kopírovali Mirka Císařová se Sašou Gregarem. (Neskromně musím připomenout, že autorem názvu "Hromada" byl -sg-, neboť si vymyslel takové dloubnutí do tehdejší nové amatérské organizace ADA: název našeho bulletinu měl znít původně HROM-ADA!). První číslo však už bylo zcela "profesionální", pod jeho grafickou úpravou a s názvem bez pomlčky byl od 8.4.1991 podepsán i dnešní výtvarník Hromady, Mario Alfieri, odpovědnou redaktorkou byla Alena Exnarová a redaktory Mirka Císařová, Karla Dörrová a Josef Tejkl.

Na první stránce první opravdové Hromady jsou tuší a tlustým písmem napsány tři otázky jak oříšky: Co je Hromada? Proč právě Hromada? a Jaká bude?

Na ty první už zřejmě každý z vás, čtenářů, odpověď zná. Na tu třetí, ať děláme, co děláme, odpověď těžko nacházíme a zřejmě nenajdeme - jaká bude?, toť vždy otázka, kterou si klade rozechvělý čtenář, který dychtivě otevírá každé nové číslo. Jaká bude?, si říkáme i my, členové redakce, když před sebou máme nové prázdné stránky. Jaká bude však záleží na nás na všech. Totiž na amatérském divadle, na jeho současnosti a budoucnosti - a přejme si, abychom stále byli hromadou nápadů, hromadou skutků, hromadou snů a hromadou kamarádství.

za redakci současnou i za ty minulé -sg-

3.

INSCENACE ČINOHERNÍHO DIVADLA PRO DĚTI DOSPĚLÍ DĚTEM

Národní přehlídka
"Rakovnická Popelka"

**Regionální přehlídka
v Havlíčkově Brodě
12. - 13. května 2001**

uzávěrka přihlášek: 20. března

Tato přehlídka je určena souborům s věkovým průměrem nad 15 let, tzn. i souborům tvořeným mládeží s inscenacemi her pro děti a mládež.

Odborná porota regionální přehlídky může nominovat jednu inscenaci a doporučit další inscenace s uvedením pořadí k výběru do programu národní přehlídky. (Pozn.: Programová rada národní přehlídky ověřuje inscenační výsledek a nemusí akceptovat nominaci inscenace, vycházející z textové předlohy, která je průkazným škvárem.)

Česká národní přehlídka se koná v Rakovníku pod názvem **"Rakovnická POPELKA".**

Porota národní přehlídky nominuje a doporučuje inscenace na Jiráskův Hronov.

4.

MLADÉ AMATÉRSKÉ DIVADLO

Národní přehlídka mladého
divadla "Šrámkův Písek"

**Regionální přehlídka
Divadelní Úpice
31. března - 1. dubna
2001**

uzávěrka přihlášek: 20. února

Šrámkův Písek 20001 je koncipován jako národní přehlídka souborů, jejichž dramaturgicko režijní koncepce a výběr prostředků vykazuje osobité hledání výkladu tématu.

Jedná se o divadlo převážně mladé, minimální věk hrajících je 16 let, věkový průměr hrajících v souboru by neměl přesáhnout 26 let.

Jedna inscenace (nikoli soubor) se může o účast na ŠP ucházet pouze jednou. Pokud by se o účast na ŠP ucházela na více místech, bude brána v úvahu pouze její chronologicky první účast a její případná nominace z pozdější přehlídky bude chápána pouze jako návrh.

Odborná porota regionální přehlídky může (nemusí) do programu národní přehlídky s názvem "Šrámkův Písek" nominovat jedno představení, další pak navrhnout s pořadím.

Porota národní přehlídky "Šrámkův Písek" nominuje a doporučuje inscenace na Jiráskův Hronov.

5.

LOUTKOVÉ DIVADLO

Národní přehlídka
"Loutkářská Chrudim"

Regionální

**loutkářská přehlídka
v Hradci Králové
(6.)7. - 8. dubna 2001**

uzávěrka přihlášek: 28. února

Přehlídka je otevřená pro všechny loutkářské druhy a techniky, včetně individuálních výstupů, prací učitelek mateřských škol či dětských loutkářských souborů, inscenací pro děti i dospělé.

Odborná porota regionální přehlídky může nominovat jednu inscenaci k přímému postupu. Do širšího výběru může odborná porota doporučit neomezený počet dalších inscenací. Vítána jsou i doporučení produkcí vhodných pro divadelní pouť, pořádanou v exteriéru.

Národní přehlídka v Chrudimi s názvem **"Loutkářská Chrudim"**.

Porota národní přehlídky nominuje a doporučuje inscenace na Jiráskův Hronov.

6.

UMĚLECKÝ PŘEDNES

Celostátní festival poezie
"Wolkrův Prostějov"

**Regionální přehlídka
v Hradci Králové ve
dnech 27. - 29. března**

uzávěrka přihlášek 15. března

Celostátní festival poezie **"Wolkrův Prostějov"** je přehlídkou nejlepších sólových recitátorů, recitačních kolektivů a divadel poezie v České republice. Účastníci jsou nominováni z regionálních přehlídek, soubory mohou být doporučeny i z přehlídek příbuzných oborů jako inspirace a obohacení festivalového programu.

Porota národní přehlídky nominuje a doporučuje inscenace na Jiráskův Hronov.

Festival má dvě základní části:

6.1. přehlídka sólových recitátorů

Účastníci si připraví dva texty z poezie nebo prózy české či světové literatury. Možný je úryvek, montáž, publicistický útvar, jehož délka v interpretaci nepřesáhne 8 minut. Pro nominaci recitátorů z regionálního kola na WP není možné text měnit.

Sóloví recitátoři jsou rozděleni do tří věkových kategorií

I. kategorie - do 17. let

II. kategorie - do 20 let

III. kategorie - do 35 let

Zájemci, pokud ukončili základní školu, se mohou přihlásit ve škole, příp. u organizátora okresního kola, pokud v okrese není uspořádáno okresní kolo, přímo u pořadatele regionálního kola - Impulsu Hradec Králové.

Odborná porota regionálního kola navrhuje k postupu 2 nejlepší recitátory. Pokud nejsou všechny kategorie zastoupeny, nebo mají nízkou úroveň, je možné zbývající kategorie navýšit.

6.

**6.2. Celostátní přehlídka
divadel poezie, souboru
uměleckého přednesu
a jiných kolektivů
inscenujících poezii
nebo prózu.**

Základem představení by měla být předloha z poezie nebo prózy, nebo text, jehož zpracování má výraznou poetiku.

Soubory se mohou hlásit přímo pořadateli regionálního kola.

Odborná porota regionální přehlídky nominuje jedno představení, k výběru do programu národní přehlídky může navrhnout další vystoupení, v libovolném počtu, a to s uvedením pořadí.

7.

DĚTSKÉ DIVADLO A RECITACE DĚTSKÁ SCÉNA

**Regionální přehlídka
dětských recitátorů se
koná v Hradci Králové
ve dnech 23. - 26. dubna
2001**

uzávěrka přihlášek: 6. dubna

**Regionální přehlídka
dětských divadelních,
loutkářských
a recitačních souborů
se koná v Hradci Králové
ve dnech 23. - 25. března
2001**

uzávěrka přihlášek: 28. února

7.1. dětská recitace

Soutěž je dobrovolná pro žáky i školy. Mohou se jí zúčastnit jednotlivci i soubory se základních škol, nižších stupňů gymnázií, základních uměleckých škol, domů dětí a mládeže a dalších institucí. Soutěž probíhá ve čtyřech věkových kategoriích:

I. kategorie - žáci 2. - 3. ročníků ZŠ
(končí na úrovni regionu, nepostupuje na "Dětskou scénu")

II. kategorie - žáci 4. - 5. ročníků ZŠ

III. kategorie - žáci 6. - 7. ročníků ZŠ

IV. kategorie - žáci 8. - 9. ročníků ZŠ

Sólisté 1. a 2. kategorie si připraví do soutěže jeden text. Sólisté 3. a 4. kategorie připraví do soutěže dva texty. Délka recitačního vystoupení může trvat nejvýše 5 - 7 minut pro jeden text. Není vhodné, aby recitátor vystupoval se svým vlastním textem. Na celostátní přehlídce vystupují recitátoři výhradně s texty, s nimiž byli vybráni odbornou porotou regionální přehlídky.

Ve všech okresech vč. regionu se konají okresní kola. Odborná porota okresního kola při hodnocení nestanovuje pořadí, k postupu doporučí dvě nejlepší vystoupení v každé kategorii. Při vyrovnané

7.

vysoké úrovni může navrhnout i další účastníky, o jejich zařazení rozhodnou organizátoři vč. regionálního kola podle skutečného počtu přihlášených.

7.2. dětské divadelní, recitační a loutkářské soubory

Nejméně 3/4 členů souboru musí tvořit žáci základních škol nebo odpovídajících tříd víceletých gymnázií.

Soubor se může regionální přehlídce zúčastnit:

- pokud byl doporučen porotou okresní, příp. meziokresní přehlídky,
- nebo (v případě, že se v některém okrese nepodaří zorganizovat výběr na regionální přehlídce) se může hlásit přímo pořadateli regionální přehlídky.

Odborná porota regionální přehlídky při hodnocení nestanovuje pořadí ani sólistů, ani souborů, ale pro postup doporučí:

- v kategorii sólistů dvě nejlepší vystoupení
- v kategorii souborů jedno nejinspirativnější vystoupení recitační a jedno divadelní. V případě, že se vyskytne další kvalitní inscenace (pásmo), může ji odborná porota doporučit do širšího výběru.

Porota národní přehlídky s názvem "**Dětská scéna**" která se koná v Trutnově, nominuje a doporučuje inscenace na Jiráskův Hronov.

8.

POHÁREK SČDO Regionální přehlídka v Hradci Králové 17. února 2001

uzávěrka přihlášek: 5. února

Soutěž monologů, dialogů a individuálních výstupů s loutkou Divadlo jednoho herce.

Soutěž usiluje o rozšíření obzoru v široké škále dramatické literatury a nabízí možnosti tvůrčí práce na režijní přípravě a vlastním hereckém studiu dramatické postavy.

Soutěž je určena amatérům starším 15 let.

Soutěží se v kategoriích

- mužský monolog
- ženský monolog
- individuální výstup s loutkou - časový limit 10 minut
- dialog (max. 3 osoby) - časový limit 13 minut
- divadlo jednoho herce - min. rozsah inscenace 40 minut, u inscenací určených dětem 25 minut

Porota regionální přehlídky nominuje k postupu vítěze jednotlivých kategorií.

Porota národní přehlídky nominuje a doporučuje inscenace na Jiráskův Hronov.

OPEN AIR PROGRAM

Hradec Králové

21. – 30. června 2001

(off program) při VII. ročníku mezinárodním festivalu Divadlo evropských regionů (DER 2001)

uzávěrka přihlášek: 10. května 2001

Vystupte mezi profesionály!

Rádi bychom ještě jednou poděkovali amatérským i profesionálním souborům, které vystoupily na letošním prvním Open programu při VI. ročníku mezinárodního festivalu Divadlo evropských regionů v Hradci Králové. Zájem, s jakým reagovaly soubory na naši výzvu k účasti, a to za podmínek, které byly v letošním ročníku možné, nás velmi potěšil. Bylo to tvrdé - kvůli počasí i pro mnohá finanční a technická úskalí. Vystoupení souborů byla skutečnou obětí. Zato se staly průkopníky nové tváře tohoto festivalu.

Letošní zkušební ročník nás inspiroval k novým námětům. Sháníme prostředky, abychom mohli souborům, s nimiž se tak dohodneme, přispět něco na dopravu, uhradit ubytování a zajistit dokonalejší technické podmínky.

Open Air Program bude mít dvě sekce, a to jednak divadelní představení (pódiová produkce) pod širým nebem, jednak pouliční divadelní produkce. **Pódiovou produkcí** se rozumí takové divadelní představení, které předpokládá soustředěného diváka, který přichází představení zhlédnout v určitý ohlášený čas do konkrétního uzavřeného prostoru, představení, k jehož realizaci jsou třeba předem připravené technické podmínky (např. osvětlovací a zvuková zařízení, popř. jednoduché dekorace, šatna apod.). Na festivalu DER 2001 budou tato představení hrána v Atriu Radnice, v Atriu Městské hudební síně, popř. v Atriu Nového Adalbertina a samozřejmě na Letních scénách Klicperova divadla a Divadla Drak. **Pouliční divadelní produkcí** rozumíme takovou produkci, která se může usku-

tečnit kdekoliv před náhodným publikem. Oba typy představení budou po dohodě se souborem koordinovány s oficiálním programem a propagovány v propagačních tiskovinách a dalších médiích.

Svůj zájem o vystoupení v Hradci Králové můžete projevit prostřednictvím přiložené přihlášky.

Ti nazí!

O letošním Open Programu napsal Jan Kerbr v časopise Svět a divadlo následující slova: „Královéhradecký festival Divadlo evropských regionů představil v dobrém světle i tvorbu místních souborů a poprvé výrazně bodoval „avignonskou“ variantou „open“ programu...

Open Program byl podle možností přihlášených divadelníků denně aktualizován, někdy pro nepřítel počasí i rušen nebo přesouván. „Nezavedené“ soubory dokázaly většinou přesvědčit elánem, sympatickou absencí rutiny i hravou veselostí. Žánrové rozpětí bylo značné. od koloritně vynalézavého dětského loutkového souboru Mravenec ze Žamberka (vedoucí Olga Strnadová je invenční divadelnice a podle všeho i dobrá pedagožka) po intelektuálně parodické dovádění souboru Puchmajer, jehož vůdčími osobnostmi jsou kolegové publicisté Vladimír Mikulka a Martin Švejda.

Vrcholem Open programu bylo bizarně kultovní dílo Bílého divadla Ostrava Ty který lyžuješ..."

ZÁSADY PRO ÚČAST SOUBORŮ A JEDNOTLIVCŮ V POSTUPOVÝCH PŘEHLEDKÁCH SLOVESNÝCH OBORŮ VE VÝCHODOČESKÉM REGIONU

1. Vymezení regionu a působnost regionálních přehlídek

1.1. Východočeským krajem se myslí region bývalého Východočeského kraje na jehož území působí Volné sdružení východočeských divadelníků a Středisko amatérské kultury Impuls zřizované Okresním úřadem v Hradci Králové. Tyto dvě instituce jsou v daném regionu vyhlášovatelem postupových soutěží. Spoluorganizátory těchto přehlídek jsou organizátoři v místech, kde se přehlídky konají.

Východočeské postupové soutěže jsou vyhlášeny v souladu s propozicemi národních soutěží, které vydává ARTAMA Praha, zařízení Ministerstva kultury České republiky.

1.2. Soubory z východočeského regionu nejsou vázány povinností účastnit se soutěže pouze v tomto regionu, stejně tak se mohou postupových přehlídek zajišťovaných vyhlášovatelem a organizátory podle bodu 1.1. zúčastnit soubory z jiných regionů, a to pouze tehdy, když to umožňuje kapacita takové přehlídky a podmínky, zejména ekonomické, které budou řešeny specifickými dohodami.

2. Podmínky účasti v regionální soutěži

2.1. způsob přihlášení:

Soubor se do soutěže

přihlašuje závazně na formuláři přihlášky, vydaném vyhlášovatelem, a to v závazném termínu stanoveném vyhlášovacím listem.

V případě 2.6. umělecký přednes a 2.8. "dětská scéna" tak činí pořadatel okresního kola.

2.2. zařazení souboru do soutěže

Soubor či jednotlivce je na základě přihlášky zařazen do soutěže, již se může zúčastnit dvojím způsobem, a to buď

2.2.1. na regionální přehlídce

2.2.2. mimo přehlídku, a to v místě a termínu představení, dohodnutém s vyhlášovatelem soutěže. Možnost tohoto způsobu účasti v soutěži může být uplatněna pouze v případě, že soubor není možné z kapacitních důvodů zařadit na regionální přehlídku.

2.3. hodnocení inscenace

2.3.1. Porotu pro jednotlivé druhy soutěží jmenuje vyhlášovatel

2.3.2. Základní povinností poroty je zhlédnout a zhodnotit všechna představení a vystoupení zařazená do soutěže, a to jak dle bodu 2.2.1., tak 2.2.2. Při návrhu nominací a doporučení inscenací na národní přehlídky bere porota v úvahu všechny hodnocené inscenace. Hodnocení je součástí účasti souboru v soutěži.

2.3.3. Hodnocení na přehlídce je veřejné. Hodnocení se může zúčastnit každý další návštěvník nebo účastník přehlídky.

2.3.4. Hodnocení souboru v místě mimo přehlídku může probíhat jako rozhovor s celým souborem po představení, rozhovor s režisérem, popř. s re-

žisérem a zástupci souboru, a to dle dohody uzavřené s předsedou poroty.

2.3.5. Hodnocení jednotlivých inscenací na přehlídce může být z programového hlediska zařazeno i mimo bezprostřední čas po sehraném představení, a to po dohodě se souborem.

2.3.6. Soubor předem, tzn. do termínu stanoveného vyhlášovatelem, poskytne pro potřeby poroty výchozí dramatický text inscenace s vyznačenými dramaturgicko-režijními úpravami nebo autorský scénář, dále program, nebo alespoň seznam osob s vyznačením jejich zapojení v inscenaci, tedy osoby a obsazení, režie, scénografické řešení, hudba, případná profesionální spolupráce apod.

2.3.7. O každém soutěžním představení je učiněn stručný záznam v závěrečném písemném hodnocení poroty té které soutěže. Součástí záznamu je i návrh na ocenění jednotlivců i případné kolektivní ocenění. Pořadatelé v místě mohou zajistit po dohodě s vyhlášovatelem vlastní ocenění, např. Cenu diváka apod.

2.3.8. O výsledcích soutěže jsou v případě jejich uzavření na regionální přehlídce informováni účastníci neprodleně. V případě, že v soutěži pokračují soubory mimo přehlídku informuje vyhlášovatel o výsledcích soutěže písemně po uzavěrci soutěže.

2.3.9. Soubory, jejichž inscenace byly nominovány nebo doporučeny na národní přehlídky jsou vyzkoumány způsobem odpovídajícím soutěžním řádům národních přehlídek.

2.3.10. Slavnostní vyhodnocení všech východočeských regionálních soutěží, s výjim-

kou soutěží jednotlivců, se provádí na samostatném setkání divadelníků v závěru kalendářního roku, kde jsou také předána ocenění.

3. Organizace přehlídek v jednotlivých oborech

3.1. V případě, že do soutěže v regionu je přihlášen takový počet souborů, že přesahuje kapacitní a finanční možnosti přehlídky, jsou na přehlídku soubory zařazovány dle individuálních kritérií vyhlášovatelů a místních organizátorů, např. dle dramaturgického nebo žánrového klíče apod.

3.2. Za programovou skladbu přehlídky odpovídá její programová rada, kterou tvoří zástupci místních pořadatelů a vyhlášovatelů. Programová skladba musí odpovídat dramaturgickým, časovým a ekonomickým podmínkám přehlídky.

3.3. Regionální přehlídky jsou nejen soutěžním, ale také společenským setkáním. Neoddělitelně jsou zároveň akcí vzdělávacího, informativního a inspirativního charakteru. Jsou proto veřejné, otevřené všem zájemcům o amatérské divadlo. Programy přehlídek mohou být rozšířeny o další odborné semináře, přednášky, dílny, workshopy a jiné doprovodné programy.

4. Finanční a další podmínky účasti souborů na přehlídce

4.1. Rozsah finančního zabezpečení účasti souborů, popř. seminaristů a dalších účastníků přehlídky vyplývá z rozpočtu soutěže, jehož součástí je i rozpočet soutěžní

přehlídky. Rozpočet je zpracován na základě podkladů a požadavků vyhlášovatelů a organizátorů. Zahrnuje všechny náklady související se soutěží, resp. přehlídkou a všechny příjmy včetně příjmů ze vstupného, vložného účastníků, poplatků za poskytnuté služby, z darů, dotací, grantů atd.

4.2. Na základě rozpočtových kritérií přehlídky jsou finanční podmínky pořadatelem předem písemně formulovány a rovněž podmínky a požadavky pořadatele pro zajištění propagace, příp. ubytování, stravování apod. Ze strany souboru budou písemně formulovány zvláštní podmínky a požadavky souboru na technické, materiální a personální zabezpečení jeho účasti na přehlídce

5. Ustanovení závěrečné

Tyto soutěžní podmínky pro postupové regionální přehlídky ve východočeském regionu (dle článku I Vymezení regionu) jsou zpracovány v souladu s pokyny a soutěžními řády vydávanými pro postupové soutěže Artamou Praha, popř. dalšími vyhlášovateli národních přehlídek a pro oblast regionu jsou modifikovány na základě místních podmínek.

H R O M A D A

IMPULSY Z IMPULSU

IMPULSU JE : → 10 LET

Těch ker, co plují oceánem, zatímco ozónová díra se zvětšuje, už není moc. Moře se otepluje, jejich hladina díky těm rozmocněným krám stoupá a lidstvo dumá jak to zastavit. Aby mu slunce nespálilo plešku, aby ho moře nevytopila. A alarmuje k tomu týmy vědců, zakazuje freony, nařizuje katalyzátory, odsiřuje elektrárny, protestuje proti Temelínům, prostě něco dělá nebo alespoň dává impuls...

Těch Impulsů kulturních, co je hrstka statečných uchovala jako jeden z mála důkazů, že česká státní kulturní politika je – tedy existuje, už ale není taky mnoho. Spíš málo. Plují sic ještě jako kry pod různými názvy v několika málo krajích, avšak v moři nejrůznějších zájmů jiných a „důležitějších“, často málo prozíravých a spokojených mnohdy s tím, že kdo si uloví větve, ten poplave. V Ústí nad Orlicí např. tzv. Okresní středisko kulturních služeb zrušili jen proto, že se současnému přednostovi na školení v Benešově kolegové smáli, proč ještě takové zařízení „drží“ – a šéf gubernie se zlomil.

Pravda, od roku 2002 okresní úřady dokonce něco podobně státně „nezajímavého“ ani držet moci nebudou. Náš stát je totiž borec na „zed'odezdismy“ - za bolševika se ideologizovaly a postátnily všechny někdejší snahy přirozeného kulturního rozvoje (založeného na spolcích, občanských sdruženích apod.). Dnes ale i v řadě zemí západní Evropy model občanské společnosti podporuje stát různými cestami finančními i legislativními. Ovšem v Čechách po bol-

ševikovi - šup - ať se starají jen ti, co jim na tom záleží, ty ostatní to přece nemusí zajímat a navíc stát je přece chudák s prázdnou kapsou, nic po něm nechtějte a tuneláře nechte běžet!

Královéhradeckému Impulsu je deset let. Za tu dobu se za to, co udělal ve prospěch zájmové kultury a ve prospěch občanského kulturního života nemusí stydět, ani za množství spotřebovaných státních peněz. Ročně to bylo cca 15,- Kč vynaložených na 1' obyvatele okresu, resp cca 2,- Kč na občana východočeského regionu. Usnesením vlády č. 401 z dubna loňského roku bylo uloženo ministroví kultury a orgánům státu, aby zajistili „Strategii účinnější státní podpory kultury“. V teziích této písemné podoby státní kulturní politiky je také čl. 13, který říká, že je nutné místní kulturu podporovat z úrovně středního stupně veřejné samosprávy (nové krajské úřady). Náměstek ministra kultury, ing. Zdeněk Novák, prohlásil, že „ministerstvo považuje za důležité, aby krajský úřad byl vybaven také odborem kultury a bude důležité, aby kraje měly nějaké peníze na kulturu a aby tam byli živí lidé, kteří o ty peníze budou bojovat... a aby byli ve věcech kultury dobře orientovaní.“ Dokonce je ve znění oné Strategie psáno, že kromě krajských muzeí, galerií a knihoven by měly kraje disponovat i takovou institucí, která by zajišťovala jistý servis místní kultuře - a královéhradecký Impuls je v tomto vládou schváleném textu dáván za příklad takové instituce na krajské úrovni.

Pan ministr Dostál má prý do konce roku 2000 informovat vládu, jak se věci pohly...

Před deseti lety jsme z nejrůznějších stran promýšleli transformační proces, který by náš stát vrátil k normálu, k Evropě. A zatímco v Evropě jdou svým krokem a spousta věcí veřejných funguje nebo se zlepšuje, my tančíme opět dobové tance a klademe si opět staré otázky, při nichž trneme, že lidé, kteří „nejsou v kultuře dobře orientovaní“ mohou snadno přehlasovat ty orientované, pokud si jich ovšem vůbec všimnou.

Ozónová díra se zatím zvětšuje. Zaplnit se dá, ale jen s ještě větším odhodláním. Za VSVD bych chtěl tímto málo oslavným textem poděkovat všem, kteří Impuls rodili, dávali mu pít mateřského mléka a utírali prdelku, když bylo třeba. A popřát, aby mu bylo dopřáno dorůst puberty, aby mohl i dospět. Aby krajské zastupitelstvo nemuselo nic nového vymýšlet, alespoň v duchu oné Strategie účinnější vládní podpory. Pokud v Čechách ovšem platí slovo...

Saša Gregar

S HONZOU DVOŘÁKEM O IMPULSU

Královéhradecký Okresní úřad před deseti lety projevil svoji osvícenost, když na rozdíl od celorepublikového trendu myslel na budoucnost

amatérsky provozovaného umění. Zatímco jinde se bez náhrady rušila krajská a okresní kulturní střediska, tedy síť profesionálních zařízení pečujících o amatérskou kulturu, v Hradci Králové vzniklo Středisko pro amatérskou kulturu Impuls. Položila jsem několik otázek jednomu z pedagogů ZUŠ Na Střežině a aktérů Divadélka Jesličky, ale především vedoucím referátu regionálního rozvoje Okresního úřadu v Hradci Králové PhDr. Janu Dvořákovi, který byl neustále „při tom“.

Co vedlo Okres k tomu, že učinil to, co učinil?

„Abychom byli zcela přesní – Impuls vznikl ještě za působení ONV a Okresní úřad potom jeho zřizování převzal. Vznikl tuším v říjnu a okresní úřady působily od začátku prosince. Volili jsme tehdy formu zrušení OKS a zřízení Impulsu jako nové organizace, protože se nám to zdálo lepší než přímá transformace, hlavně kvůli pracovněprávním vztahům. Prostě jsme vyhlásili nadřazenost zdravého rozumu nad tím, co se dělo jinde. Bylo nám jasné, že minimálně do té doby, než budou jiné subjekty (založené např. na spolkovém základě) tak silné, aby se samy začaly organizovat, pořádat přehlídky a podobně, je nutné dát amatérské kultuře šanci, aby dál pokračovala v tom dobrém, co se udělalo i za minulého režimu. Že je potřebné nenechat to jenom samovývoji – neřídít, ale pomáhat.“

Měli jste od začátku představu, že středisko bude sloužit nejen pro okres, ale i pro celý region bývalého Východočeského kraje?

„Dělat to jenom pro okres by v podstatě asi byl v této podobě zbytečný luxus, to už by bylo lepší některé ze stávajících okresních zařízení touto funkcí pověřit, jako třeba v Pardubicích, kde to přičlenili ke knihovně. Ale od začátku, možná právě proto, že jsme

10 let IMPULSU

někteří měli zkušenosti z KKS, - a tehdy už bylo rozhodnuto o zrušení KNV a KKS jako takových – nám bylo jasné, že i o širší území by bylo třeba se nějakým způsobem postarat. Neříkal jsem to v té první fázi oficiálně, nechal jsem Impuls schválit jako okresní zařízení s jedním bodem, že v případě potřeby vykonává tuto činnost na území bývalého Vč. kraje. V této fázi na půl roku přešli do Impulsu lidi ze zrušeného KKS i s penězi a během té doby se ukázalo, že ta činnost opravdu smysl má. Takže i když potom vlastně až na Mirku Císařovou odešli, protože pro ně nebyly peníze, i v malém obsazení Impuls činnost pro kraj nadále dělal. A ukázalo se, že všechno je vlastně relativní – že s daleko menším počtem pracovníků, než mělo dříve OKS, dělal práci za OKS i KKS dohromady. Měli jsme také hlavně štěstí na osvědčené vedení okresního úřadu i starosty a další členy okresního shromáždění – všichni vlastně mlčky souhlasili s tím, že se z okresních peněz platí i celokrajská funkce. S tím, že se pochopitelně shánějí alespoň možnosti symbolických příspěvků dalších okresních úřadů. Ale hlavní tíha ležela na Hradci.“

Osvědčila se postupem času koncepce Impulsu nebo se v budoucnu připravují nějaké změny?

„Další budoucnost Impulsu je teď ve hvězdách. Tím, že okresy do dvou let končí, už jen maximálně dva roky mohou být zřizovateli. Pokud by činnost, kterou zabezpečuje Impuls, měla pokračovat, je třeba zařídit jinou formu. To znamená, že Impuls nemá existenci danou „napevno“

zákonem, jako třeba krajská muzea a galerie, která kraj bude muset ze zákona zřizovat. I když o potřebě nějakého takového zařízení je už aspoň přesvědčeno ministerstvo kultury. Ale musím říct, že jejich IPOS-ARTAMA vznikl vlastně až po Impulsu a dokonce od nich byly od začátku tlaky, že takové zařízení jako Impuls by nemuselo být; že oni budou stačit na všechno sami. Až pak zpětně to začali všude obhajovat. Dokonce pak začala v jiných krajích vznikat podobná zařízení nebo jiné formy, jak tuhle činnost dělat. Takže Impuls má za sebou vlastně deset let nejistoty, protože několikrát se posouval termín, do kdy mohou být okresní úřady zřizovateli. Pořád měli nůž na krku a mají ho vlastně i teď dál. Na druhou stranu je to dobré, protože když člověk žije v nejistotě a má nůž na krku, o to víc ho to nutí dělat, aby dokázal oprávněnost své existence. A to, že „makali“, je každý rok znova zachraňovalo, protože každý rok znova okresní shromáždění schvalovalo rozpočet okresního úřadu a žádný rok jsem se neseťkal s tím, že by nějaký starosta vstal a řekl, že navrhuje tohle zařízení zrušit nebo mu nepřidělit příspěvek. O podobné zařízení se pokoušel Mirek Franc v Jičíně, ale tam to právě ztroskotalo na nezájmu shromáždění. Také by bylo třeba říct, že tady bylo zařízení podobného typu v Ústí nad Orlicí, které dosahovalo slušných výsledků, ale právě proto, že funkcionáře přešla chuť je podporovat, zbyl Impuls ze všech těch pokusů jako jediný. Tím, že těch deset let přežil, svou životaschopnost potvrdil.“

Ještě jsme na něco důležitého zapomněli?

„Určitě je třeba říct, že Impuls poskytuje organizační zázemí občanským sdružením v oblasti kultury, s nimiž úzce spolupracuje a

je to důležité, protože na spoustu grantových peněz nemůže sáhnout sám, ale mohou je získat jednotlivá občanská sdružení. A musím pochopitelně hrdě dodat, že všechna ta sdružení vznikla po vzoru ochotnické divadelní organizace."

Loučím se s přáním, aby nám Impuls zůstal zachován.

-ex-

A N K E T A

Před deseti lety vznikl Impuls, středisko amatérské kultury v Hradci Králové. Díky osvěceným lidem na tehdejším Okresním úřadě, kteří nehodlali s vaničkou vylít i dítě, navázal na některé věcné činnosti někdejšího Krajského, resp. Okresního kulturního střediska. V těchto východočeských institucích se např. amatérskému divadlu nevedlo nejhůř - Inspirace, konzervatoře, Divadelní šance, to všechno má historii sahající před vznik Impulsu.

Když jsme se rozhodovali věnovat část následující Hromady právě desetiletému výročí Impulsu, napadlo nás, že bychom mohli uspořádat malou anketu. Jak těch deset let s Impusem vidíte i vy. Zdaleka ovšem nejde jenom o Impuls. Ten zatím - do roku 2002 zaplat' pámbůh - je a bude. A potom?...

Proto jsme se pokusili otázku formulovat širěji. Tady je:

"CO NOVÉHO, JINÉHO, ZVLÁŠTNÍHO, VÁM NABÍDLO (AMATÉRSKÉ) DIVADLO V UPLYNULÝCH DESETI LETECH? "

"CO NOVÉHO, JINÉHO, ZVLÁŠTNÍHO, VÁM VE VZTAHU K AMATÉRSKÉMU DIVADLU DALO UPLYNULÝCH DESET LET"

Pro Divadelní hromadu odpověď na otázku těžkou jak noční můra: "CO NOVÉHO, JINÉHO, ZVLÁŠTNÍHO, VÁM NABÍDLO (AMATÉRSKÉ) DIVADLO V UPLYNULÝCH LETECH?"

Konstatování první:

Kvalitní a současně zákeřná otázka.

Konstatování druhé:

Od amatérského divadla, potažmo od Volného sdružení východočeských divadelníků, jsem obdržel legitimaci čestného člena s krásně nízkým číslem, se kterým jednou vejdu do dějin. Numero legitiky pak je: ***5.

Konstatování třetí:

Jelikož s divadlem jako takovým - to jest v rovině intelektově tvořivé (doufejme), i v rovině přízemního uvažování ekonomického, tedy kolik peněz za jakou práci dostanu (také stále v nadějném doufání) - je můj život nedílně spojen, nabízí mi divadlo neustálý boj o skývu chleba. Pravda, když se zadaří, pak mi divadlo nabídne zážitek ne nepodobný pocitu sira Hillaryho, když mu na vrcholku Mount Everestu zavál do tváře svěží váněk vítězství.

Konstatování čtvrté:

Amatérské divadlo jako takové mě stále atakuje a inspiruje v dobrém slova smyslu, a to i inscenacemi, o kterých soudím, že jsem je nikdy v životě nemusel zhlédnout. Hledání, provokace, pokusy, záměrné i nezáměrné činy v rovině umělého a když se zadaří i uměleckého zachycení světa kolem nás, a především zachycení bytí člověka v tomto světě. Že to je podstata divadla? Ano! Jenže amatérské divadlo hledáním a pokusy a touhou ukazuje - tak jako dříve - směry, které profesionální divadlo nemá a asi nikdy nebude mít šanci zkoumat. To zvláštní a nejkvalitnější, co mi amatérské divadlo nabízí je pak skutečnost, že jeho produkci myšlenkovou i konkrétně realizovanou (není důležité nakolik se co podařilo) musím reflektovat, musím se s ní vyrovnat. Především sám v sobě a někdy i veřejně. Prostě ji nelze opomenout.

Konstatování páté:

Mám přání, aby i v dalším desetiletí

amatérské divadlo bylo avantgardou, a to i přes všechny negativní asociace s tímto pojmem spojené.

Vladimír Zajíc

Otázka, kterou poslal "chefre-dacteur Hromady a předseda VSVD Saša Gregar" v rámci ankety k 10. výročí Impulsu mne zaskočila. Dotýká se totiž nejpodstatnějšího problému, jež si pro sebe řeším po celých deset let polistopadového vývoje českého amatérského divadla. Vstoupil jsem do něho za jistých podmínek na počátku sedmdesátých let, kdy jsem přesně chápal smysl a důvod svého působení profesionálního divadelníka v tomto prostředí. Nebudu tuto záležitost podrobně probírat; snad postačí když řeknu, že jistá část amatérů tehdy potřebovala nás a my jsme potřebovali je. Jenže: podmínky za nichž tato vzájemná potřeba vznikla v rovině, která vyhovovala oběma stranám, se proměnily. Naprosto, zcela, beze zbytku!

Tohle je příčina, proč se ta anketní otázka dotýká onoho nejpodstatnějšího problému, s nímž se neustále potýkám při všem svém počínání v polistopadovém amatérském divadle. Všechno je totiž jinak. Nechci napodobovat toho moudrého rabína, jenž tohle říkal, ale je to tak. Samozřejmě, mnohé zůstává, trvá - leč funguje a existuje v jiných souvislostech. A v tom okamžiku se známé věci mění; jsou jiné, zvláštní, nové. Mám proto znovu a znovu pochybnosti o všem, co - zatím - v amatérském divadle dělám.

Svým způsobem je to ovšem i vzpružující a osvěžující, musím se stále vyrovnávat s novými podněty. Ale také si říkám, jestli by už neměli nastoupit mladí, noví, nezatížení minulostí, pro něž to jiné, nové je samozřejmostí.

Takže: každý můj vstup na amatérskou půdu v uplynulých deseti letech mně po každé nabídl a nabízí něco nového, jiného, zvláštního.

Jan Císař

10 let IMPULSU

Bezprostředně po listopadu bylo pro mne amatérské divadlo velkou výzvou. Výzvou k vlastní zodpovědnosti, kterou jsem za něj jako profesionální organizační a odborný pracovník pociťovala. Znamenalo to pro mne tři roky plného pracovního nasazení, ve kterém neexistovalo téměř nic jiného. Ničeho z toho období nelituji. Naopak.

Současné mne ale začalo překvapovat. Myslela jsem si totiž bláhově, že vím za těch téměř třicet let soužití všechno alespoň o "amatérské duši". Byla jsem příliš pyšná. Nevěděla jsem. Takže jsem byla postupně překvapována dalšími jejími zákrutami.

Amatérskému divadlu po listopadu postupně rostlo sebevědomí. Myslím, že i nadále roste. Je to sebevědomí nečerpající v duchu totalitním z toho, že divadlo je jen jedno, dobré, nebo špatné. Je to sebevědomí vlastní amatérské specifiky. Má to své velké přednosti, ale bohužel i negativa. Současné totiž ubývá i pokory a skromnosti. Snad i náročnosti na svou vlastní práci. Netýká se to celku amatérského divadla, a to dokonce ani v našem východočeském regionu. Vzhledem k postupující diferenciaci, která existuje i v divadle amatérském, a hluboké demokratičnosti společnosti si mohou naštěstí vybrat, jaké divadlo je mému srdci nejbližší.

Těší mě narůstající hemžení na startovní čáře amatérského divadla. Držím palce nastupujícímu mládí (fuj, to vypadá skoro jako fráze), trpělivě ho sleduji a netrpělivě čekám, až vyhodí mé zaběhané stereotypy ze sedla. Doufám, že nezestárnu ještě tak rychle, abych to přežila bez újmy, naopak s novými vzrušujícími podněty pro vnímání divadla. Těším se.

Těší mne i obnovované divadelní aktivity divadla v nejlepším slova smyslu sousedského. A to i v našem regionu. Ráda prožívám slavnosti sounáležitosti a vzájemného potkávání. Zároveň jsem ráda, že už nejsem divák z profese. Protože kritéria na jeho spoluprožívání jsou zcela jiná.

Jsem babičkou a v posledních ně-

kolika letech mám to štěstí, že se mohu na amatérské divadlo dívat i se svou malou vnučkou. Jsem šťastná, že i ona mě svými reakcemi přesvědčuje o jeho neutuchající síle.

A konečně jsem ráda, že ačkoliv je všechno jinak, že se ve své podstatě nic nezměnilo. Mám ráda stejné lidi, jako jsem měla ráda v období totalitním. Protože zůstali i nadále svými. Mám ráda stále divadlo, které mi poskytuje vzrušení a podněty pro můj vlastní život. A přesto, že se ráda zasměju a uvolním se při divadelním představení, mám nadále ráda divadlo náročné. Náročné k sobě i ke mně, jako k divákovi. Díky za vše, čím mne divadlo v mém životě obohatalo a obohacuje. I v těch uplynulých deseti letech.

A Impulsu přeju, aby vydržel. Protože amatérské divadlo si zaslouží trvalou podporu.

Mirka Císařová

10 let IMPULSU

Díky Impulsu jsem se vrátil mezi amatérské divadelníky. Vrátil jsem se tam, kam jsem se před lety zařekl ještě kdy vstoupit. A shledal jsem - především díky kurzům v Jaroměři - že se cítím ve společenství takto hledajících lidí dobře. Ba co dobře - že si opět naléhavě uvědomuji potřebu lidského hledání a tvoření. A že v tom vidím smysl - což zdaleka ne vždy mohu, zpětně, prohlásit o své práci u profesionálního divadla

S pozdravením Karel Tománek

10 let IMPULSU

Pro náš divadelní kroužek bylo uplynulých deset let poněkud specifických. Prodej budovy divadla J. K. Tyla jsme se ocitli na "dlažbě" a na téměř pět let jsme vypadli z amatérské činnosti. S příchodem nového

ředitele Kulturních služeb, nadšeného divadelníka, získal náš soubor nový domov. A tehdy jsme opravdu ocenili to, že existuje takové Středisko amatérské kultury, jakým je Impuls. Díky jemu jsme se přenesli přes dlouhý divadelní půst a navázali tak, jak by té pauzy ani nebylo. A nejen to, pomocné ruce Impulsu nám pomohly i k nové přehlídce jednoaktovek a divadla jednoho herce, která v kraji chyběla a spolupodílili se na její realizaci. Impuls to není jen profesionální instituce - úředníci, kteří mapují soubory, dal nám spoustu dobrých rad a podnětů pro naši práci. Impuls jsou kamarádi, kteří mají rádi divadlo tak jako my ochotníci. K narozeninám přejeme Impulsu vše nejlepší a aby s námi ještě dlouhá léta byl.

Za DS J. K. Tyla v Moravské Třebové
Heidemarie Sekáčová

10 let IMPULSU

Co nám dalo uplynulých deset let?

Soubor nezanikl (jak se v mnoha případech někde stalo), ale pomalu získával pevnou půdu pod nohama, rozrůstal se a rozrůstá se, v současné době převážně o mladé členy z řad dětí. Velmi nás těší, že v dnešním přetechizovaném světě mají děti (i jejich rodiče) zájem o takovéto trávení volného času.

Turnovský drahokam žije dál!!! V roce 1996 se nám podařilo navázat na předešlé ročníky loutkářské přehlídky. Jsme rádi, že se můžeme nadále setkávat s ostatními loutkáři a oni s námi. Drahokam je v současné době kladně hodnocen i představiteli města a získal "punc" nadregionálního charakteru.

Ve východních Čechách je stále velké množství divadel, loutkových souborů a dalších aktivit, které se SETKÁVAJÍ na různých přehlídkách i jinde, převážně díky Vám - IMPULSU. Na Vámi pořádaných akcích získáváme nejen inspiraci, ocenění, kritiku, ale také IMPULS do další práce.

I když z vyšší moci úřední patříme do Libereckého kraje,

IMPULSY z IMPULSU budeme rádi přijímat dále.

A tak bychom mohli ve výčtu pokračovat...

Váš LS Na židli z Turnova

10 let IMPULSU

Vymýšlí si pan rédacteur-en-chef (šéfredaktor či Oberschiffleiter) pěkné věci. Nutí nás, abychom vlastně zpytovali svědomí, zamýšleli se nad svým životem a navíc abychom to ještě napsali; nehledě na to, že je otázka nakolik to bude čtenáře Hromady zajímat.

I zkoumal jsem svůj životech v posledním desetiletí a zdá se mi, že proběhly celkem banální, pro veřejnost asi nezajímavé, milé i nemilé události: žiju pořád se stejnou ženou, rozmnožili se mi vnukové, odešel jsem do penze, nemoce jsou ve snesitelných stavech.

Už to trochu přebolo - přišel jsem o svůj soubor Symposion v Třebchovicích. Nebylo to lehké po čtyřiceti letech skončit. Patří to k životním ztrátám, vlastně ke krutým deziluzím. Čekal jsem po revoluci mohutný rozmach občanské společnosti; zatím se převládá většina lidí začala klopotně orientovat v nových podmínkách, hledat zachytivé body, své vlastní jistoty. Ano, ztratili jsme publikum. Je to prostě fakt: zatímco jsme v minulosti naplnili divadlo i pětkrát, najednou jsme zjišťovali, že na premiéru přišlo sotva 150 diváků. Škoda, bude to ještě dlouho trvat, než si občané začnou vážít a oceňovat místní produkci. Než začnou být hrdí na své město, na svůj kraj. (Naštěstí jsem se přesvědčil, že je už mnoho míst, kde tento dobrý místní patriotismus funguje, kde místní sport i kultura je pýchou obyvatel místa.)

Tak jsem měl zase štěstí, že jsem poznal specifické prostředí hradeckých Jeslíček. Těm se podařilo, že už mají své vlastní publikum, které rádo přichází na všechny produkce tohoto centra. Rád jsem se podílel na několika jejich inscenacích a bylo mi zase

dobře mezi skupinou stejných bláznů.

V polovině tohoto desetiletí jsem byl přemluven, abych zpracoval historii ochotnického divadla v okrese Hradec Králové. I vrhl jsem se do knihoven a archivů a začal jsem nejprve sbírat materiál. Jak práce postupovala, byl jsem neustále překvapován dvěma věcmi: jednak obrovskou ztrátou dokladů, kdysi báječně vedených kronik a pokladních knih, ke které v průběhu historických převratů došlo, jednak ohromnou aktivitou našich předků v nejrůznějších podobách občanské společnosti. Takže jsem práci začal skutečně už pět minut po dvanácté, mnohé se už asi nedohledá. Přesto jsem našel na 311 činných spolků! Jen si to představte, to bylo na víc než půl tisícovky dobrovolných a neplacených funkcionářů – předsedů, tajemníků, pokladníků, výtvarníků a mnohem víc herců, zpěváků a hudebníků. Samozřejmě to bylo možné vlastně jen za přítomnosti místního obecního úřadu. To si přálo, aby spolek vznikl, pracoval i prosperoval. Nemám velký přehled o situaci ochotnického divadla v Evropě, ale pokud vím, těžko by se hledal podobný jev jako spolková činnost v Čechách. Jistě to bylo tím, že naši předkové museli o své místo na slunci bojovat. Život je naučil, že od vrchnosti toho moc čekat nemohou; že pokud něco potřebují, musí si to pořídit sami. Tak se rodil občan. Hrdý na to, co umí, co dokázal. Takže ochotnická činnost jen málokdy měla za cíl divadelní výboje, ochotnické divadlo bylo vždy prostředkem společenské činnosti. A co mě stále provokuje – ono se hrálo pro výdělek. A přispívali ochotníci pro nejroztodivnější věci: pro nákup bubnu místní kapele, pro opravu sochy nějakého svatého na návsi, pro učebnice pro chudé děti, příspěvek na střídačku hasičům, na knihovnu; mnohokrát pro zakoupení jeviště, příspěvek na Národní divadlo v Brně, postavení sochy (Jirásek, Němcová, Tyl) nebo pamětní desky apod. – Některé spolky měly jepíčí život, po několika hrách skončily, jiné – zejména v Novém Bydžově a v Hradci Králové – měly dlouhou tradici a jasně a zřetelně vykonávaly práci dnes profesionálních scén. Asi by stálo za to, zpracovat jmenovitý seznam jmen našich předchůdců, zasloužili by to

(pokud by si to někdo přečetl).

V době, kdy vyjde Hromada, asi mě potká další ztráta – skončí zajímavá a obohacující práce na inscenaci Podzimního koncertu. Začalo to celkem nevinně, kdy jsme se Sašou Gregarem z radosti četli první verzi a začali zkoušet u nás doma. Výraz "z radosti" je důležitý. S rozkoší jsme zažívali skutečnosti, jako že vždycky jsme se sešli, na zkouškách nikdo nechyběl, hodně jsme si situace rozebírali a pomalu je začínali fixovat.

Tady musím udělat vsuvku. My jsme se se Sašou potkali pracovní v Jeslíčkách. Rád jsem pozoroval Sašu při režijní práci. Je to člověk s neuvěřitelným pracovním záberem. Jeho časové vytížení je enormní, co ten všechno stihne je k nevíře. Myslím, že i on zkoušky prožíval jako jistou relaxaci. Saša je navíc velmi poučený; a to nejen v divadle, má veliký cit a znalosti s hudbou, má výtvarné citění, je zkušený psycholog. Dokonce si odvažuju tvrdit, by měl být uváděn jako spoluautor. Jeho úprava Nicolajovi hry byla radikální, přesná a šťastná, hledali jsme záměrně místa, kde si sami (jako senioři) jdeme na nervy; prostě to pro nás byla jistá psychoterapie. Prožili jsme tak několik měsíců krásného pocitu hledání, nalézání i opouštění. A i kdybychom to snad ani nehráli, bylo by to nádherné.

Leč my jsme hráli - a hodně - a rádi. Prožili jsme nejrůznější představení prakticky po celých Čechách, ba i na Slovensku. Poznali jsme nejrůznější publikum, hráli jsme před vyprodanými sály i pro dvacet lidí. Poznali jsme publikum domova důchodců i publikum zcela mladých lidí. Poznali jsme nádherné a obětavé pořadatele, poznali jsme i suché úředníčky, ale hlavně jsem prožíval báječné herecké chvíle, kdy cítíte kontakt se spoluherci, cítíte publikum, jak reaguje, jak... co bych vám vypravoval, to nádherné, proč vlastně na jeviště jdeme. Navíc jsem postupně poznával a miloval svého Silvestra.

Když jsme začínali, neměli jsme žádné ambice pro soutěže a přehlídky, jen jsme si chtěli zahrát pěkné divadlo. Ale soutěže přišly, a tak jsme ochutnali poroty a hlavně diváky v Červeném Kostelci, potom v Třebíči a nakonec i v Hronově. Hronov byl pro mě nezapomenutelný

zážitek. Když jsem viděl tu spoustu mladých lidí, kteří letos tvořili převážnou část publika, měl jsem obavy. Jak to ti mladí přijmou, vždyť to je o starých dědcích, přijmou náš styl? Přijali. Klaněčka po obou představeních byla tak nádherná, že to je asi můj největší zážitek v celé kariéře ochotnického herce.

Přijetí na Slovensku na Divadelní žatvě bylo rovněž krásné. A tak se loučím s nádherným zážitkem s poděkováním nádherným divákům a hlavně Sašovi.

Stálo to za to.

Rudolf Faltejsek

10 let IMPULSU

Co nového mi dalo posledních deset let v divadle? Asi bych mohl napsat knihu, leč musím napsat článek.

Před deseti lety jsem se nacházel v Chebu v angažmá v Západočeském divadle. Po získání možnosti svobodného projevu jsem se chtěl vrátit k učitelství a zdaleka jsem netušil, že na konci tisíciletí budu vedoucí velkého divadelního studia v Turnově. Co jiného zvláštního mě však potěšilo a těší stále je smazávání hranic mezi profesionálním a amatérským divadlem. Nikdy jsem se necítil být příslušen ani na jednu, ani na druhou stranu a nedokázal jsem vyslovit, kde je hranice. Jsem rád, že se začíná divadlo více dělit na dobré a špatné. To je asi ta hlavní, nebo jedna z hlavních změn.

Další velkou pozitivní změnou je celkové omlazení členů souborů, vznik mnoha nových netradičních divadelních skupin, rozboření zkonstatěných ochotnických struktur. Když někdo dnes přijede na Hronov a naposledy tam byl v 80. letech, musí být u vytržení, pokud mu skutečně jde o dobré divadlo.

Jednu změnu ještě očekávám. Se vznikem samosprávných krajů doufám v podporu zastupitelů pro amatérské kulturní aktivity. Doufám, že vznikne konkurenční prostředí mezi kraji, že se budou předhánět v tom, který je kulturnější, který více podporuje kulturu.

Petr Haken

10 let IMPULSU

Dostala jsem impuls od IMPULSU, a to jak anketním dopisem, tak v maximální míře před deseti lety!

Tenkrát jsem v oboru byla úplně vykulený nováček, vzhlížející ke všem zkušeně a zasvěceně impulsivním. A právě oni (Mirko C., díky za mnoho hezkého vzpomínání) a ostatní další kolem nich mne přijali tak, abych od vzhlížení mohla přejít k nahlížení, pohlížení a nejdnou i ke klížení očí po nočních debatách.

A tak mi těch uplynulých deset let přinášelo pracovní i lidskou podporu a setkávání s lidmi, které mám ráda.

Každá akce, kdy mohu být "přítom" a nejsem, mi zaručeně zvedne alespoň (im)puls!

Všem co používají parfém "oldaviD" posílám pusu.

Ivana Měkotová

(prosím Vás, řekněte mi, nejednám impulzivně?)

10 let IMPULSU

Drahouskové, co nového, jiného ... mi dalo uplynulých deset let jako "amatérskému divadelníkovi"?

- Zjištění, že amatérské divadlo doopravdy miluji, protože se mi, když ho nemám, stýská. A to prý je známka lásky.

- Že i když ho už asi opravdu nebudu do smrti smrtoucí vážně provozovat, nenechám si ujít žádný pokus v mém nejbližším okolí. Teď se chystám narazit na Solnici, hostují po našem RK okrese s komedií, kterou musím vidět a dokud na mne nezapomenou v Sedlňově, Týništi i jinde, odkud pošlou škartku, navštívím je vždycky.

- Že takhle jako já miluje divadlo obrovské množství mých spoluobčanů, kteří mi v nedávné době poskytovali

základní informace pro místopis souborů.

- Že divadlo je život a jde do života, jak pravil Josef Kajetán, což jsem před deseti lety měla opravdu jen za slova.

- Že VSVD a Hromada mohou být beze mne, ale já bez nich ne. Amen.

Vaše Jana Albrechtová

10 let IMPULSU

Uplynulé desetiletí bylo ke mně štědré, ba rozhazovačné.

Nejprve (1991) získal dramatařák řízeným úsilím skrzevá různé Dvořáky budovu řečenou Jesličky - a od té doby píše se historie stejnojmenného divadla. Dále získal jsem mladou ženu (1993), která mi sice dnes po vzoru výzvy Beránku, otřes se! říká otřesný beránku, avšak od té doby mi povila čtvero skvělých synů Jakuba, Hynka, Kryštofa a Damiána, takže jí hubatost odpouštím.

V neposlední řadě přestal jsem být ambiciózní a baví mne usmívat se nad vivisekcemi čehokoli.

Připočtu-li, že Bůh mne - nevěřícího - zachovával při životě vzdor smrtelným karambolům v horách a že mne z podstaty mého zaměstnání obklopoval krásnými ženami, velebím poslední desetiletí. Maluju si nahatý holky, píšu si, co mě baví, lezu si po horách a ještě jsem za to placený! Vrchol blaha. Všechno je totiž nesmírně inspirativní.

Josef Tejkl

10 let IMPULSU

Na výzvu Saši Gregara, chefredactura Divadelní Hromady a předsedy VSVD, zasílám požadovaných 20 (slovy dvacet) řádků k 10. výročí vzniku IMPULSU.

Dovoluji si přiložit reprodukci obrazu, nahrazující fantazii těm, kte-

rým se nedostává.

*Viz strana 47.

Od svého založení je a přáli bychom si, aby až do skonání věků byl hradecký IMPULS stejně jako ženský PRS

- objektem obdivu pro krásná předsevzetí
- místem hledání a objevování nových vzrušivých zón
- předmětem k erekcí nápadů v mnohotvárné zájmové činnosti
- oázou k ukájení potřeb seberealizace a k prožívání uměleckých orgazmů
- útočištěm v depresi a bezradnosti jak dál a výš nebo také níž
- koordinátorem účelného využití duchovních a materiálních hodnot z vlastních zdrojů a náhradních pomůcek, tj. dotací
- bohyní plodnosti a úrody kvalitních inscenací
- laskavým učitelem hereckých a režisérských kandrásů
- spolehlivým rádcem zkušených i domýšlivých jedinců
- organizátorem skupinových setkání k vzájemnému předávání zkušeností a navazování nových přátelství
- symbolem mateřství v péči o zachování početné ochotnické rodiny
- silou, spočívající v možnosti společného zážitku v jeden okamžik a skutečnosti, že bezprostřední kontakt mezi lidskými subjekty nemůže nahradit sebedokonalejší technika
- stimulátorem ke zvyšování potence ochablých údů VSVD,

Aleš Němeček

→ 10 let
IMPULS

ZA CO TAKY MŮŽE **IMPULS**

Zrušením stávajících metodických kulturních zařízení po roce 1990 jakoby se v nezasvěcené části populace zoficializoval neuměle formovaný názor, že vzdělávání je v zájmové umělecké činnosti, tedy i v amatérském divadle, něčím nadbytečným. Výrazně se prosazovala linie

zábavného divadla, o němž mnohde panovala falešná představa, že hlavní jeho devizou je bezbřehost. A objevovala se dravá vlna mladé exhibice, kterou formovala masivním způsobem média sdělovací i matoucí, naše i zahraniční. To všechno zalarmovalo zdravé síly amatérského hnutí i odborníky, kterým nebyl další vývoj divadla v neprofesionálních podmínkách lhostejný. Podobně se dělo i v jiných oborech tzv. "zučky". Šťastným východiskem pro záchranné kroky ve východních Čechách byl vznik Střediska amatérské kultury Impuls a prozíravost některých pracovníků v lůně jeho zřizovatele - Okresního úřadu v Hradci Králové. Bylo možno dál podporovat soutěžnost souborů i jednotlivců prostřednictvím pořádání okresních i regionálních přehlídek a výběrů ve spolupráci se zařízeními ministerstev pečujících o kulturu, o školství a mládež. A vznikala občanská sdružení garantující soudržnost a sounáležitost v oborech i regionech. Organickým vývojem došlo k tomu, že mohlo být zaregistrováno otevřené Volné sdružení východočeských divadelníků. A vznikla Hromada. Nastala mravenčí práce, uplatňující všechny osvědčené postupy, především osobní kontakt se soubory, na cestě směřující k novému rozvoji a zkvalitňování amatérského divadla. V této bouřlivé době bylo obnoveno ve spolupráci s Divadélkem Jesličky i individuální vzdělávání mladých členů hereckých kolektivů otevřené též široké veřejnosti. Zájem mládeže o vzdělávání se však teprve v nových podmínkách formoval a na slavné tradice Východočeské lidové konzervatoře nebylo možno ještě v plné míře navázat. Nicméně touha po tvořivosti je nezníčitelná. Vamberecké semináře přehlídky mladého a netradičního divadla se zaplnily novými tvářemi, stejně tak při Inspiracích. Ve spolupráci s mnoha kulturními zařízeními a školami se postupně objevili další zájemci o soustavné a dlouhodobější vzdělávání. Jednorocní kurz divadelního režie byl na žádost frekventantů o rok prodloužen. Podobný osud potkal původně jednorocní kurz dramatické výchovy pro vedoucí dětských divadelních a loutkářských kolektivů, který navštěvovali i někteří učitelé LDO ZUŠ, a jenž byl prodloužen o další tři semestry. Výuka byla díky

vstřícnému jednání ze strany DM SOU v Jaroměři lokalizována do tohoto tichého města, nenabízejícího příliš mnoho svodů, rozptylujících zájem o soustředěnou práci. Tam byly postupně přeneseny i letní divadelní dílny z Turnova, které se později staly též součástí dlouhodobého vzdělávání. Jako banky zájemců o vzdělávání v dalších oborech byly pořádány víkendové praktické semináře hlasové výchovy, dramatické výchovy zaměřené na strukturované drama, práce s loutkou či herecko-režijních alternativních postupů.

Největší nárůst zájmu byl zaznamenán především u mládeže, a to v jednorocním hereckém kurzu, který byl zakončen předáním osvědčení v lednu letošního roku, a z něhož velká část spolu s novými uchazeči přešla v únoru do dalšího ročníku, tentokrát režijního zaměření. V současné době na stránkách tohoto čísla vyhlášíme roční kurz scénografický, s důrazem na autorské divadlo.

V závěru bych chtěla poděkovat všem lektorům a autorům jednotlivých projektů, bez jejichž mimořádných odborně-pedagogických schopností, bez jejich zaujetí, trpělivosti a vstřícnosti našim společným snahám by nebylo výsledků, které jsou pozoruhodné a v současné hektické době obdivuhodné. Činím tak i jménem všech, kteří jejich péčí procházeli, či dosud mají tu výjimečnou, jimi samotnými opakovaně oceňovanou možnost.

Karla Dörrová

BYLO...

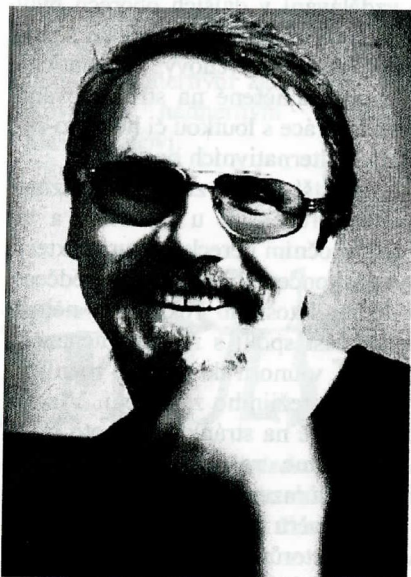
HERECKÉ DÍLNY REŽISÉRA **SERGEJE FEDOTOVA**

na sebe nabalují zájem mnoha mladých divadelníků, ale nenechávají chladnými ani zástupce střední generace. Poslední setkání probíhalo v neopakovatelné pracovní a více než kamarádské atmosféře u příležitosti 70. Jiráskova Hronova ve zbečnické základní škole. O bezprostřední postřehy se postarali ve svých literárních výpovědích sami účastníci v následujících reflexích. Já jenom dodávám, že týden tvrdé, ale radostné práce ve spoustě náročných cvičení

byl završen v předváděcí hodině srpnového pátečního večera v hronovské Sokolovně nabitě diváky, v drtivě většině nadšenými.

-KD-

SERGEJ SAHÁ NA DNO

První šok máme za sebou. Za jedno dopoledne prožili jsme toho možná až trochu moc: ostýchání, sblížení, lásku, odloučení, moc strach, smrt i zmrtvýchvstání a novou vůli žít naplněnou radostí. Byli jsme směšní, směřící se, opuštění, plačící, hysteričtí, unavení i ti nejsilnější. (Co jenom přijde zítra?)

Sergej Fedotov, ruský to režisér, v Čechách již "domestikovaný" (J. Císař), prací s (někdy Heřmánkovsky natvrdlými) profesionály v Praze a v Hradci Králové rozvíjí hereckou techniku Michaila Čechova. Tento způsob herectví je založen na třech faktorech: Nejvlastnější imaginaci herce, naprosté citlivosti jeho těla vůči podnětům z této obrazotvornosti vzešlých (jako hudební nástroj) a všesmyslovém citu vůči lidské energii, prostoru a atmosféře. K dosažení těchto cílů jistě nemůže stačit týdenní soustředění, ale určitě se Sergejovi podaří zbourat bariéry. Jednak ty mezi lidmi - vypěstovat důvěru, až jednotu skupiny, jednak (a to bude těžší) tu vnitřní mezi mnou a mnou, respektive mezi mým jedinečným já a mým tělem nahlíženým zvenku v situaci a prostoru.

Jak to chce jenom udělat? Inu, fyzická námaha vybuzuje citlivost vnímání, kontrast vyvažuje atmosféru, dotyky sblíží, hudba nás ladí na jednu vlnu, a přitom je to všechno "hra". Tyto hry se většinou soustředí na probuzení aktivity imaginace a těla jako citlivé membrány odrážející jak vnější, tak vnitřní impulsy. Například "Drakoň - zlá mocná postava vládnoucí lidmi jako konečky svých prstů; telepatické hádání z očí "kdo to drží?"; velmi silná etuda "loučení", při které jsme prožili historii své lásky; "Qasimodo" - smutně směšný při snaze rozesmát partnera atd. Hry jsou atmosférou kontrastní, abychom se v nich neztratili: smutné střídají se s legračními, vyčerpávající s odpočinkovými. A na konci ještě všem poděkovat, "nazout batěnky" a klidným, vyrovnaným krokem zapadnout do divadla, případně do občerstvovny.

Jeník Rolník

TŘI MĚSÍCE PO

Je to dlouho. V mém rytmicky sic zajímavém, ale jinak dost uříceném životě, se jeví tři měsíce školy jako tři roky. Dělim věci na ty, co teprve budou, ty co jsou teď, ty co byly předešlé a ty dávné... Dojem z prázdnin však právě díky Hronovu zůstává v mysli uzavřený, jasný, přítomný (byly to první prázdniny,

kdy jsem s sebou netahal foťák). Za takové slavné završení mých skvělých prázdnin vděčím kromě kupy okolností, které mě do Hronova dovedly (v neposlední řadě mým rodičům: panu předsedovi a paní místopředsedkyni Gregarovým), asi především Sergejovi. Já vím, že už na jeho adresu bylo sneseno mnoho věců i zdechlin (i když ty se v té záplavě vavřínu snadno ztratí), nezbyvá mi však než ještě jednou i s odstupem složit tomu mužikovi poklonu.

Jeho práce je zajímavá. Způsob, jímž zachází s herci, stává se pro nás šince vždy silným zážitkem. Je to jako prožívat umělecké dílo zevnitř. Ta zkušenost má podobné fáze jako setkání s nějakým podařeným uměleckým dílem: 1. Šok, to je to první. Tehdy se člověku otevírají brány vnímání, aktivita duše vstupuje do vnímaného, a objekt vnímání zaplazuje (s)mysl(y). Různí lidé se v této fázi chovají různě, všem je však společný zatím ještě racionálně nereflektovaný „posun vědomí“ (a snad ještě vysoká spotřeba tabáku). Ono, když máte šanci znovu prožít svou nešťastnou lásku, nebo dokonce smrt, někde to holt bejt vidět musí - u někoho na tvářích (slzy jako hrachy), u někoho ve sklenici (prázdnota). 2. Druhou fází takového zážitku je proces, který snad můžeme nazvat responsí. V takovém momentu si každý z nás dává svou disociovanou osobnost dohromady. Není to jen otázka racionalizace (která je nutná, a musí

Z HRONOVSKÉ DÍLNY / foto Ivo Mičkal

převládat vzhledem k tomu, že takových prožitků má být užito jako nástrojů v tvůrčím procesu) ale je taky nutné sjednotit rozbitý názor světa - nejde o rekonstrukci původního, ale spíš o ustálení a sjednocení nového. Tahle doba bývá poměrně příjemná, řekl bych kriticky tvůrčí, navíc si člověk začíná užívat nový pohled na svět, bez toho aby byl vyrušován „šokující novostí“. 3. V dalším žití si zvykáme na to, co nás kdysi šokovalo, začleňujeme to do svého „normálního vnímání“. Z tygra se stává domácí Míca, z povodní jaro, z ideje myšlenka, ze zvonu xylofon. Nechci však říct, že by šlo o devaluaci daných stimulů, pouze o jejich „zvládnutí levou zadní“. V tomto ač celkem příjemně klidném, přesto nudném čase se člověk začíná poohlížet po „něčem novém, co by s ním trochu zamávalo.“ - Takové stavy provázely jak náš týdenní seminář v Hronově, tak jeho vyvrcholení - pátéční předváděčku, na ní jimi ovšem procházeli diváci (nezapomenu na plačící neutišitelnou blond slečnu nebo na vylekané a zaražené rodiče). To vše se odehrávalo na podkladě vřelého přátelství, lehkosti myšlenek a zelené barvy Jiráskova parku. Velmi šťastný způsob léta...

Jó, jó, divadlo je vůbec moc hezká věc (určitě hezčí než teoretizující grafomanie). Popravdě v tom velkém divadle, v němž žijeme, je taková fedotovská zkušenost k nezaplacení. A že se někdo bojí podívat do zákulisí? Vždyť ten strach se dá taky zahrát...

Jeník Rolník

HRONOV 2000 aneb HONZO, UŽ ZASE SMRKÁM

"To bylo taky dobrý, ale to předtím bylo víc autentický", byla první slova, která jsem poté slyšela. Dobrý! Žiju! Výdech. Klárka? Klárka! Přijela se přeci podívat na Hronov a na naši práci se Sergejem Fedotovem.

Sedíme pod jabloní a jeden přes druhého vyprávíme co obnáší, co přináší a do jakých sfér nás zanáší dílny Sergeje.

Cítím pocit zoufalství, že už nemám slov, abych vylíčila tu opravdovost, tu pohodu, tu blízkost, tu atmosféru neopakovatelných chvil, to jediné a jedinečné, co prožíváme.

Jako vysvobození mi přichází na mysl: "No tak ti to rovnou ukážeme." Baron (Honza) okamžitě pochopil, že teď máme šanci udělat vzrůšo nejenom divadelníkům, ale i místním štamgastům popíjejícím v hronovském odpolední své pivečko. S Baronem jsme ani nezapochoybovali o svém hereckém výkonu a následném úspěchu.

Pokorně si připomenou, že pýcha předchází pád, by bylo pro mne v tuto chvíli trochu od věci.

Na dnešní dílně jsem měla totiž to "šťestí", že jsem právě s Honzou trénovala "úder". Sergej se nás na této dílně snažil naučit rozdávat facky, karatistické kopy do břicha a nakonec i úder pěstí do obličeje, aniž by kohokoli

rána zabořila. Byl to boj. Byla to zároveň i relaxace, jelikož nám připadalo legračně škodolibé v atmosféře plné lásky a přátelství se "řezat".

Samozřejmě, že všechno bylo jen "jako" (jak jinak, když jsme duchem v divadle). Figl spočíval totiž v tom, že úder "do" byly vlastně úder "před". Rozmachují se ze všech sil a prásk Honzovi před obličej (zdůrazňuji před!). Honza ihned reaguje, pleskne rukama o sebe - zvuk dodává na dramatickosti - a chytá se za tvář. A smích.

Akorát ten smích se Sergejovi vůbec nelíbí, zdá se dokonce, že mu zvedá adrenalin v krvi. Snaží se to nedávat najevo a v klidu a taktně nám vysvětluje, že to děláme blbě. "Nechápu, co je na tom k smíchu! Uvědomte si, že nejste žádný vandamové, abyste po ráně do obličeje a kopanci do břicha zůstali nehnuté stát a vzápětí udělali ještě dvě vrtule ve vzduchu s úsměvem na tváři!" Sergej docílil svého. Úsměv nám ztuhl a sebevědomí kleslo. Nevzdávali jsme to a trénovali dál se vši vážností. Fyzicky vyčerpaní, ale bez toho, abychom si ublížili, jsme odcházeli.

"Tak, Klárko, teď ti něco ukážem!", řekli jsme s Baronem. Předem nás hřál pocit, že po našem výstupu ohromíme Klárku a určitě i ty štamgasty svým uměním. Daří se nám nad očekávání. Po každé facce, kterou na sobě demonstrujeme, se Klára zajímá, střídavě přivírá a poulí oči ve snaze pochopit podstatu věci. "Ani, teď ukážem kopance do břicha!" Bystře na "ránu" reaguji, svíjím se a hekám jako při porodních bolestech. Nadšení nezasevěných a dramatické ovzduší vyprovokovává Barona k dalšímu přídávku. "Aničko, teď ti dám pěstí!" Vidím napraženou pěst. V hlavě mi zní: já nevím, co mám dělat, nevím, jak mám uhnout, tohle jsme trénovali až nakonec a jen pár minut, neumím... To prostě NEU-DĚLÁŠ!!! Nadechnu se, chci zařvat: HONZO, NE! Jazyk "umřel" Pud se-

bezáchovy zklamal. PRÁSK!!! Jak od Tysona! Ne jako! Ne před, ale DO nosu. Nedýchám! Stojím v pozoru! Nevěřím! Nechápu! S "Tysonem" si zděšeně hledíme do očí: zabil či nezabil?

Ještě žiju, protože slyším! Slyším Klárku, jak říká: "TO BYLO TAKY DOBRÝ? ALE TAMTO BYLO VÍC AUTENTICKÝ."

P.S. Sergeji, řikej mi van Damme.

*Autenticky z Hronova
Drahuše Anna Laštovková.*

P.S. Víkendy se Sergejem budou pokračovat v Jaroměři v lednu příštího roku.

-KD-

BYLO...

VŠICHNI MOJI BLÍZCÍ

Z LETNÍHO SOUSTŘEDĚNÍ
REŽIJNĚ DRAMATURGICKÉHO
KURZU

... dal se vést svým osobním přesvědčením, že se člověk nezrodí jednou provždy toho dne, kdy jej matka porodila, nýbrž že život sám ho znovu a vícekrát přinutí, aby porodil sám sebe...

Za oknem sleduji krásné listopadové odpoledne. Při pohledu na můj psací stůl zasypaný fotkami mám datum 8. 7. 2000. ... je příjemný, vlhký, letní večer. Klubovna je plná lidiček, kteří spolu strávili letní soustředění režijně dramaturgické třídy, vedené uměleckým šéfem divadla ABC Milanem Schejbalem. Všichni máme po závěrečných vystoupeních i po jejich nevyhnutelných rozbo-rech, a teď už jen čas popovídat si u sklenky dobrého vína každý s každým o všem a o ničem. Povídám si zrovna s Karličkou Dörrovou a dobrovolně jí skládám slib, že o Jaroměři napíšu několik řádků do Divadelní Hromady, protože jsem skálopevně přesvědčena, že by byla škoda nepodělit se o tu krásu, pohodu, hloubku, legraci a lopotnou práci s lidmi, kterým je divadlo nějakým způsobem blízké.

Upřeně si prohlížím jednu fotku po druhé a chce se mi plakat i smát. Cítím se trochu zoufale. Nevím, co psát dřív. Najednou ani nedokážu rozpoznat, zda je důležitější a zajímavější popisovat denní program víkendu a soustředění naší třídy, nebo popsat průběh práce a zkoušení, či vylíčit "veselé zážitky z natáčení". Nebo snad věnovat mé řádky každému človíčku ze třídy, který se mi sám zapsal na to místo, kde bije srdce, kde se rozhoduje o bytí či nebytí (tedy všem)?

Od každého něco. Pokusím se o to. Omluvou při nezdaru mi může být snad jen to, že nejsem spisovatelkou, že neumím vyjadřovat své nejhlubší emoce nahlas, a především to, že bych si přála vám popsat úplně všechno.

Je ráno. Parné letní slunce, sníh a nebo listí, a my vyběháme do parku v čele s vždy nejčilejší Martinkou Deliřovou. Chvilku jsme Tibetané, pak zase Indiáni a probouzíme se zvláštními pohyby do nového dne, jako jogíni pozdravíme slunce (někteří - viď Máco, Matýsku, Jardo - zdraví slunce svým vlastním způsobem, a sice pozdvihnou hlavu, mávají rukou do nebe a řeknou ...ahój...). Po rozcvičce "delišce" následuje ranní káva a jde se do práce. Posloucháme přednášky pana profesora Císaře, který nás mimo jiné učí vyjádřit vztah muže a ženy za pomoci dvou židlí. Jako režiséři musíme v první řadě vědět, kde, kdy se situace odehrává. Přesto nevědomky cvičíme trpělivost pana profesora, když na jeho otázku: "No a kam jsi to umístil?", odpovídáme asi takto: "...myslím, že to není zas tak důležitý... no, mohlo by to být... třeba... snad by i šlo, aby...". Trpělivost s námi musí mít i pan Vladimír Zajíc, Káťa Fixová, Regina Schimiková, která nás učí "mluvit" (v tu chvíli "třistařicet stříbrných" a "strč prst skrz krk" nám připadají oproti ostatním jazyko(decho)lamům jako prkotina). S Maruškou Poesovou propůjčujeme svoji identitu zubnímu kartáčku, pastě na zuby a automatické pračce. Milan Schejbal nám rozdává až tři "Ačtyřky" okopírovaného textu, které s námi dokáže neuvěřitelně donekonečna rozebírat celý víkend, a pak, když už jsme z toho uhraní a rozebraní i my, dodá jen, jaká škoda, že jsme to nedodělali, ať

se na to do příště mrknem doma. Pomalu se chýlí k večeru, my stále hrajeme, zkoušíme, smějeme se, a když jeden z výše jmenovaných lektorů oznámí "padla", jdeme se občerstvit, pobavit se, sdělit si zážitky za celý ten měsíc, co jsme se neviděli.

Ráno nás probudí jako vždy Karliččin hlas linoucí se rozhlasem: "Divadelníci, dobré ráno, vstávejte, lektoři už jsou vzhůru, takže kdo chcete ještě nápoje, urychleně si přijďte ke mně, opakuji, lektoři už jsou tady...". Neodpustím si Karličky "přeřek" (možná měla i rýmu, možná cítila, jak se nám nechce vstávat...), když místo nápoje řekla "náboje". (Od té doby se vzájemně po ránu ptáme - už hlásila Karla náboje?).

No, a takto podobně, jako každý víkend, probíhalo i letní soustředění, kdy jsme byli rozdělení do několika skupin, přičemž každá z nich zkoušela na své představení. Byla jsem ve skupině vedené Milanem Schejbalem a Martinou Deliřovou a jsem si jista, že můžu mluvit za všechny, když budu tvrdit, že jsme si užili během naší práce spoustu legrace. Aby ne, když jsme zkoušeli komedii dell'arte Tři v tom. Velmi často, hlavně zpočátku, jsme museli vést neustálý boj se strachem, ostychem, trémou, ale naštěstí jsme měli profesionální režii, která si s tímto vším dokázala poradit, jako např. strachu z dlouhého úvodního monologu, který musela zkusit každá dívka, nás Milan zbavil asi takto: "... no neboj, ale to je jasný, že hned napoprvé nemůžeš vědět, jak na to, neboj, zkus to, stejně se ztrapníš, no fakt, stejně tu budeš teď tak půl hodiny trapná...", stačil jeho úsměv po zvláštním druhu motivace a strach byl pryč (musel být). Taký si dokázal hravě, ironicky, vtipně, vážně poradit s Jardou, který se začal pár hodin před vystoupením rozčilovat, že mu to prostě dneska nejde. Milan se ho snažil uklidnit: "Hele, klid, to je normální, jeden den to jde, druhý den to nejde, včera ti to šlo, ZÍTRA JEDEME DOMŮ!!!"

Konec dobrý, všechno dobré. Všechna představení se líbila. I ta naše komedie "Tři v tom" dopadla úspěšně i přesto, že Nina v zápalu hry probodla Jardovi koštětem nohu, Alešek ulomil kus dveří, David vyrvál Aleškovi kus vlasů a tak...

... a tak se opět dostávám k onomu poslednímu večeru a dlouhé noci naplněné divadlem, kytarou, slzičkami i smíchem, zážitky a námi. A já uprostřed toho všeho sedím a prohlížím si ty důvěrně známé tváře. A v myšlenkách se vracím k prvo počátkům mé vlastní jaroměřské historie, která začala Jarouškovým telefonátem, ve kterém se mě snažil informovat o hereckém kurzu. Odmltla jsem. Volal mně ještě asi třikrát a já řekla - fajn, tak to zkusím, co to se mnou udělá.

Dnes už to jsou skoro dva roky, kdy se ta naše banda poprvé setkala. Seděli jsme v kruhu a vzájemně se představovali. Každý človíček jiný styl života. Jediné, v čem jsme se shodli, byla láska k divadlu. A teď sedíme opět spolu, opět ten velký

kruh lidí. Porovná-li tyto dva momenty, je zde nyní něco navíc. Je to atmosféra blízkosti, souznění, samozřejmosti, že všichni jsme na sebe napojeni, spojeni a prostě a jistě patříme k sobě. Mezi těmito dvěma momenty je ale mnoho víkendů, rozcvíček, smažených sýrů, společné práce.

Počítám, kolik času spolu strávíme. Do roka deset víkendů + soustředění, zhruba nějakých třicet dní. To už je slušná dovolená... To by v tom byl čert, aby nás ta Jaroměř nechytla za srdce! Mnoho lidíček z naší třídy zkoušelo a nebo bude zkoušet přijímací zkoušky na JAMU či na DAMU, a tak se stát profesionálními herci, dramaturgy, režiséry. Věřím, že budou. Tak tedy - ZLOMTE VAZ! Věřím ale, že každý z nás se

stal v Jaroměři hercem, byť malým, právě proto, že hrál divadelním srdcem. A tak to má určitě být.

Dosud nechápu, kdy ve mně nastal ten obrat, díky kterému vím, že divadlo je součástí mne samotné a že i já chci být součástí divadla. Jediné, co vím, je KDE ten obrat nastal.

Takže až někdy za několik nebo i víc let budu projíždět Jaroměří, nebo o ní uslyším, vybavíte se mi - VY, VŠICHNI MOJI BLÍZCI - díky kterým jsem se každým společným víkendem, rozhovorem, prací a vůbec vším několikrát znovu narodila a porodila sebe do světa divadelního.

Ze srdce

Drahuše-Anna Laštovková.

BUDE...

Středisko amatérské kultury IMPULS vyhláší možnost vzdělávání v roce 2001

všem zájemcům o kurz:

SCÉNOGRAFICKÁ DÍLNA S DŮRAZEM NA AUTORSKOU TVORBU

Lektoři:

Veronika Márová a Karel Tománek

Termín:

Jednoroční kurz

(10 víkendů + letní týdenní soustředění)

Místo: DM SOU Jaroměř

Organizační vedoucí:

Karla Dörrová, tel. 0602-628998

Jednotlivé tématické okruhy:

1. Světlo, barva a prostor.

Barva a emocionální napětí. Barva jako symbol. Barva a dramatický prostor. Barva a dramatická situace.

2. Líčení a maska.

Barva a tělo. Symbol a líčení. Maska a dramatická situace. Různé způsoby líčení. Výroba masek.

3. Kostým.

Dramatická postava a kostým. Návrhy kostýmů, použití různých materiálů.

4. Výtvarné umění a inspirace pro scénografii.

Fotografie, plakát, obraz, objekt. Socha.

5. Spolupráce výtvarníka s režisérem a dramaturgem.

Příprava inscenace.

Každé z uvedených témat je spojeno s dramaturgicko-režijním rozbohem a hereckou akcí. Výchozí motivací může být - ale nutně nemusí - text. Předpokládáme, že jednotlivé "výsledné produkty" se budou pohybovat na hranici mezi výtvarným uměním a divadlem (tedy nejen divadelní inscenace, ale i happening, performance, instalace, módní přehlídka atp.)

Zpracovali: Karel Tománek a Veronika Márová

Předpokládaná výše kurzovného: 5 500,- Kč (možnost splátek, příp. fakturace)

VIDĚLI JME

TURNOVSKÉ DIVADELNÍ TUDIO

František Zavřel:

Kamenný host

Režie: Jaroslav Šilas Stuchlík

Po dlouhé době se na jeviště vrací expresionistická hra prvorepublikového autora Františka Zavřela. Jaroslav Stuchlík společně s dramaturgem Petrem Christovem zvolili postmodernistický přístup k tématu.

Hlavní postavu dona Juana (Petr Hofhans) ponechávají v jakési démonické klidné poloze s čímž ostře kontrastuje živočišný a barevný dábel (Petr Christov). Výkony obou protagonistů jsou velmi zdařilé, zdařile postavené i zdařile zahrané. Trojici mužů doplňuje šašek (Michal Nešpor), který dobře zaplňuje prostor mezi hlavními postavami.

Celá hra je obrazem z milostných aférek velkého milovníka Dona Juana, proto se samozřejmě neobejde bez něžného pohlaví. Jaroslav Stuchlík přivedl na jeviště to nejkrásnější, co dnes může Turnovské divadelní studio mužům poskytnout. Chybí snad jen Tereza Neuhäuserová, která je ve svých šestnácti letech na drsnou juanovskou lásku ještě mladá. Dívky mistrně a něžně předvádějí své půvaby, ale to je v některých momentech vše. Zde je asi jediná vada inscenace. Dívky, doufejme že zatím, nevytváří kompaktní celek a hlavně v době, kdy nejsou v přímé herecké akci, působí jaksi chaoticky. Divák jim jen těžko může uvěřit. Stuchlíkův záměr postavit proti Juanovi silnou kompaktní hradbu z ženského pohlaví tak plně nevychází, neboť právě tato hradba má vážné trhliny. Výjimkou je pouze Jana Kunstová, která jediná drží pevně fazonu svých postav za každé situace. O totéž se snaží i Zuzka Folprechtová, ale její postavy nepůsobí tak živě. Ostatní dívky (Ja-

na Kozáková, Kateřina Doubravová, Lenka Meixnerová, Irena Kobosilová) mají ještě co dohánět.

Přesto všechno skýtá inscenace mnoho prostoru pro podívanou i pro zamyšlení, a jak znám Jaroslav Stuchlík, nenechá to jen tak a doufejme, že dotáhne věc k takovému konci, jaký si představoval. Z inscenace je vidět, že má ambice stát se mistrovským kouskem. Je nabitá nápady, je z ní cítit energie, jen zatím trochu té energie uniká postranními východy z jeviště místo aby padala přes rampu na diváka.

Petr Haken

Turnovské divadelní studio,
František Zavřel: Kamenný host,
režie Jaroslav Šilas Stuchlík,
premiéra 30. 9. 2000. Kontakt:
Petr Haken, mob.0606- 504008.

MAMI, MÁM TĚ RÁDA

- hra z divadelního zákulisí
- hra o křehkém vztahu matky dcery (v hlavních rolích Lucie Kaplanovou s maminkou Lenkou)
- hra o přátelství a touze

Motto:

Když jsi malá, myslíš si, že skutečný život poznáš, až ti bude šestnáct a zblázní se do tebe první kluk. A dá ti první pus. A ty se stoprocentně zamiluješ. A když se to stane, zjistíš, že skutečný život je někde jinde! Co jsem se ho nahledala! Ale nikdy jsem nenašla takový, který bych chtěla žít. Skutečný život?! Myslím, že právě o něm jsou všechny hry, romány, opery, operety, obrazy. To všechno vzniká jen proto, aby

lidé mohli být součástí nějakého skutečného života.

(z dialogu Mamky a Gladys)

Mami, mám tě ráda. Tento titul Williama Saroyana uvedl v premiéře Divadelní soubor Vicena v Ústí nad Orlicí dne 3. 11. 2000 v ústeckém Roškotově divadle.

A předem říkám, že v úspěšné premiéře. Úspěšné z mnoha důvodů, které bych chtěl přiblížit. Snad všichni diváci se shodnou na tom, že lví podíl na tomto úspěchu měla Lucka Kaplanová, která hrála tak dobře, že divák nabyl dojem, že vůbec nemusí hrát. Byl jsem před představením v zákulisí a vím, jak poctivě se připravovala a soustředila. A tak na ni může být divadelní i skutečná matka Lenka Kaplanová hrdá, zvláště když i ona podala velmi přesvědčivý herecký výkon. Ocenění za nejlepší vedlejší herecký výkon by jistě patřilo Janě Staňkové, která nejen že postavu charakterově dobře zvládla, ale udržovala "americký drive" této inscenace, která americkou je a měla by tak být i interpretována. Škoda, že v některých dalších vedlejších rolích se obsazením, strukturou textu i vlastním hereckým projevem nepodařilo tuto kvalitu inscenace udržet, nebo ji dokonce uškodit v některých fázích pokusu o "komično" za každou cenu.

Inscenačnímu tvaru napomohl i citlivý výběr hudby a také velmi vhodně strukturovaná a funkční scéna, která však nebyla herci (ale i režijně) vždy dodržena a využita. (Program nám tají autora!) Vzpomene-li Zapeklité komedie stejné režisérky, bylo velmi potěšitelné vidět svižné střídání tolika prostorů a dějů. Výrazným prvkem bylo i oživení ústecké scény v kostýmových kreacích.

Co mne, nejen jako diváka, ale i ochotnického režiséra nesmírně

PRKNA PRÁSTĚLA

potěšilo, jsou nové tváře na ústeckých prknech. Již jsem zmiňoval absolutorium debutu Lucky Kaplanové, ale měl jsem např. zcela zásadní pocit, že Tomáš Helmuth je profesí nic jiného než fotograf. Víím, co znamená přivádět na scénu elévy hereckého kumštu, a tím začíná moje speciální poděkování režisérce Jarmile Petrové. A ten největší dík patří za to, jakou inscenaci vybrala, upravila (v závěru bylo sledováno více linií než zdrávo, a tak inscenace trochu ztrácela vnitřní rytmus) autorsky a zcela svébytně. Že šla svou vlastní cestou a snahou najít pro ústecké ochotnické divadlo neotřelé postupy, podobně jako ústecké autorské divadlo Rytířů krále Jana, tedy nespokojit se pouze výběrem hry, která sama přináší úspěch, ale přímo ho vytvářet. A o co je tato práce těžší jak v nárocích na erudici a čas, o to cennější je pak úspěch. Za to, Jarmilo, Tě mám rád.

Martin Malínek

William Saroyan: Mami, má tě ráda.
Divadelní soubor Vicena
Ústí nad Orlicí, úprava a režie
Jarmila Petrová, premiéra 3. 11. 2000
v Ústí nad Orlicí. Kontakt:
Jarmila Petrová, tel. 0465-523344.

VZPOMÍNKY NA KNAPOVECKÝ DVOREČEK

V pátek 8. září jsme se za teplého večera sešli na dvorečku Jezdecké farmy v Knapovci, abychom se potěšili humorem pana Miroslava Horníčka v laskavé hře "Dva muži v šachu". Představení nám sehráli ostřílení libičtí ochotníci ze souboru Vojan v režii zkušeného Vládi Dědka.

Představení jsem poprvé viděla na loňském Krakonošově podzimku ve Vysokém nad Jizerou a byla jsem nadšena. Hned jsme se ještě v říjnu toho roku s Helenkou Vondruškovou domluvily, že k nám přijedou. Když jsme vše dojednaly, viděla jsem představení v Hronově a byla jsem rozčarována: dvě hodiny se diváci na našem dvorečku nevydrží dívat na hru, která nemá spád, vázne, vtipy nefungují. Na představení v Knapovci jsem se připravovala s nadějí, že libičtí zopakují Krakonošův podzim. A mé očekávání bylo překonáno.

Do Knapovce přivezli premiérově přeobsazení role Juliety s paní Hlávkovou. Věkově vyrovnanější partnerství všech čtyř hlavních představitelů inscenaci prospělo. Představení mělo skvělý spád, vtipné situace šlapaly, herci hráli s chutí a radostí. Diváci byli báječní, vytvořili s libickými úžasnou atmosféru rozesmátého večera, nikomu se po představení nechtělo domů. Po potlesku jsme se všichni s chutí vrhli na svažené víno, grog, utopence a kuřecí salát.

Večer pokračoval uvnitř domu v teple u krbu. Jazzmani Honza Hrodek jr. a Jakub Ryba z Lanškrouna nás doprovázeli až za půlnoc. V dobré pohodě jsme vydrželi sedět až do svítání.

Jedinou chmurou letošního "knapoveckého dvorečku" byl malý zájem diváků. Je sice pravda, že v onen večer se nám v Ústí nad Orlicí a

blízkém okolí sešlo více akcí, ale bojím se, bojím, aby ten příští dvoreček v září 2001 nebyl posledním.

Jana Staňková

CESTA NA JIH

V létě všichni míří na jih. I my jsme se vydali, ne však za odpočinkem, ale na pozvání jakéhosi pana Petra Píši, který nás (divadlo POLI), pozval do Třešti. Z telefonického rozhovoru jsem pochopil, že máme jet do jakéhosi strojírenského závodu firmy Podzimek, tam že je cihelna a tam že to je. Inu, ve fabrice jsme ještě nehráli. Třešť jsme našli celkem hravě, jakoby z cihel udělané šipky nás skutečně dovedly na strojírenský dvůr a tam stála CIHELNA. Skutečně stará poctivá cihelna, ve které se, v elipsovité peci, kdysi páliły jistě krásné a zvonivé cihly. Byly dvě hodiny do začátku akce a všude panoval čilý ruch. Všichni něco ztloukali, nosili, psali nápisy, sestavovali desítky starých televizorů do improvizované zídky. Nic jsme nechápali. Na smlouvě bylo razítko ve tvaru kovadliny a tak jsme hledali někoho, kdo by nám k tomu pasoval. Nedal se přehlédnout. Vousatý, podsaditý chlap v lacláčích - Petr Píša. Dal nám několik pokynů co a kdy a věnoval se dalším přípravám.

A pak jsme vešli do CIHELNY. Pec tam už nebyla. Po jejím vybourání vznikl obrovský prostor s udupanou zemí místo podlahy a mohutným ochozem v patře. Všude byla malá i větší jeviště, na stěnách obrazy a různé jiné artefakty, stoly plné fixů pro děti, lavice, židle, horolezecká lana... Bylo to velkolepé, ale pro koho? Deset minut před začátkem jsme to již věděli. Před branou se tísnil několikasethlavý dav. Kdo chtěl vejít, musel splnit úkol: projít

vanou plnou vody, ujit kus na chůdách, přenést špalek apod. Za toto dostal několik cihelňáčků (místní měna), které mohl použít a utratit při jiných atrakcích. Z hory obnošeného šatstva si vytvořit kostým a nechat se vyfotit, na obrazovky starých televizorů si namalovat barvami svůj vlastní obraz, z funkčních starých hudebních nástrojů (které byly, stejně jako všechno, volně k dispozici) vytvořit rodinnou kapelu, nebo si hodit shnilým rajčetem po živém učiteli, který se mohl bránit pouze třídní knihou. Byla to hojně navštěvovaná atrakce a na počátku bílý plášť páně učitelův velice rychle zčervenal. Podobných atrakcí pro malé i velké bylo mnohem víc, všude se něco dělo a Petr Píša, již převlečen, chodil mezi bavícími se davy a jen letmými pohledy řídil veškerý program. Na rožnících se otáčela prasata, čepovalo se pivo, hrála se divadla, hrály jazzové kapely, lidé tančili, bylo natřískáno... nad tím vším se ve výši sedmi metrů procházeli ti nejdůležitější po lanech. Nevím proč, ale všechno mi to připomínalo Boschovy obrazy, byli jsme nadšeni. Asi v devět hodin moderátor ohlásil velký band z Prahy. Moderátor měl frak, cylindr, psí dečky - Petr Píša. To, že potom hrál výborně na trumpetu a zpíval, mě už nepřekvapilo. Mladí i starší, v džínách i ve večerních róbách tančili a bavili se až do rána, bylo to skvělé.

CESTA NA SEVER

Nevím, kam lidé jezdí na podzim, ale já jsem mířil na sever, na pozvání Zdeňky Lindnera do Semil. Na druhý ročník Semilského paroháče - přehlídku divadelních a hudebních představení. I zde mě překvapil prostor, kde se přehlídka odehrávala. Tady se pro změnu hrálo v krásném komorním divadelním sále v nejvyšším patře semilské radnice. Přehlídky se zúčastnily, kromě místního semilského PODIA, soubory z Prahy, Turnova, Bechyně a Hradce Králové. Sehrály celkem dvanáct představení. A to nepočítám ještě dvě rozverně záležitosti hrané o půlnoci v hospodě. Ale popořádku. Přehlídka začala v pátek dopoledne představeními pro školy. A pak už se hrálo pro veřejnost. Děti dostávaly na kartičky razítka (paroháčů) za každé zhlédnutí

představení, za tři razítka byla sladká odměna. V bufetu se prodávala sobí kopýtko (nakládání hermelín), jelení ocásky a dokonce i jelení bobky (sladké kuličky hnědavé barvy) a mnoho dalších parohatých dobrot, na jejichž originální názvy si již nevzpomenu. Každý soubor byl odměněn velkým, čokoládou politým paroháčem, který sice vypadal jako velikonoční beránek, ale měl parohy - prostě jelen. Mezi představeními hrálo saxofonové kvarteto vedené Lindnerem juniorem a večer bylo Jazzové rozjímání - hrál Lédl Jazz kvintet z Turnova. A potom posezení v hospůdce.

Ráno v devět byl sraz na mostě přes Jizeru. Proč? Máčela se tam porota ve vodě. Tedy, ne živá, ale několik figurín. Myslím, že každý viděl v duchu nějakého toho svého konkrétního porotce, který ho kdy v životě našel. Po máčení porotců šel průvod na radnici, šermíři blokovali dopravu, saxofonové kvarteto hrálo, bylo veselo, lidé koukali, někteří už šli s námi na Čmukaře. A zase, představení střídalo představení a kupodivu diváků neubývalo. Jedno (Dařbuján a Pandrhol) se hrálo i ve zcela zaplněném sále KC GOLF, jehož kapacita ani nestačila. Organizace perfektně šlapala. Lindner byl v klidu a jen se usmíval. I druhý večer skončil posezením v hospůdce se zpěvy a dobrou náladou.

Možná vám schází v tomto článku výčet představení, odborné hodnocení jednotlivých inscenací a ocenění udělená porotou. Tyto dvě akce měly jednoho společného jmenovatele, byly určeny pro veřejnost a veřejnost na ně přišla ve velice hojném počtu. A byla spokojena.

Tyto dvě akce vznikly bez velkého humbuku díky "zabejčenosti" takových Píšů a Lindnerů, ale nejenom jich. Společně s nimi fest pracovaly party lidí, kterým ani v dnešní době není zatěžko udělat něco nezjištěné. Jen pro radost těch druhých. Klobouk dolů!

Jiří Polehňa

ZPRÁVY ZE SOUBORŮ

PTÁCI NA Odstřel po třicáté

Jsa vyzván, vydávám počet ze svých pocitů.

Inscenace (případněji snad jevištní kompozice) PTÁCI NA Odstřel je o Rómech a rómství, chceš-li o cikánech. Přísnější kritikovému mají zato, že jde o pohled milosrdný, ba romantizující ve stylu Cikáni jdou do nebe.

To ovšem pouze na okraj, neboť dotaz zněl: Jak je inscenace přijímána?

Tady nemohu než zdvihnout varovný ukazovák. V naší mužské postpubertální populaci s chabým IQ (věřte nevěřte, početně sílí) se najdou neuvěřitelně zfasizované exempláře, jež o své tuposti mají mínění závatně vysoké.

Následná diskuse s romskými dívkami, jež v kompozici figurují, tyto nešťastníky spolehlivě odhalí. Mají totiž vůdcovské tendence a chtějí exhibovat. Jejich slovní zásoba je vyčerpána cca za třicet vteřin a největším trumfem bývá sdělení, že na internetu se dá hrát vynikající hra pod názvem ZASTŘEL SI SVÉHO CIKÁNA.

Byl bych nespravedlivý, kdybych nepřiznal, že např. v Náchodě dvakrát zaplněný Beránek dlouho tleskal a hodinová diskuse měla skvělou úroveň. Jenže to byli gymnazisté a ostatní středoškoláci ve městě Josefa Škvoreckého, kde gymnaziální profesoři drží laťku dlouhodobě vysoko.

Naopak v Hradci Králové se jednou ke svým arogantním árijsky vyprofilovaným učňům hrdinně přidal daleko arogantněji postarší pan profesor.

Skvostná atmosféra vládla při všech představeních pro budoucí sestřičky či učitelky. Čistě ženské publikum se neostýchá projevit emoce. Až si kladu otázku, kde se vlastně vzaly ony ubohé trosky ženskosti v předvoji pražských odpůrců globalizace? Byly to ještě vůbec ženy?

A ještě něco. Čtyři půvabné romské dívky jsou nesmírně spolehlivé a zodpovědné. Dostaly úkol, který má pro ně smysl. A nejsou přehlíženy,

P Ř I H L Á Š K A
SCÉNOGRAFICKÁ DÍLNA

Počítá se předběžně s deseti lekcemi, které by probíhaly každý měsíc v jednom víkendu (pátek večer až neděle poledne) a s jedním delším soustředěním.

Uzávěrka přihlášek 31. 12. 2000

Jméno a příjmení:

Adresa:

.....

Telefon domů:

Do zaměstnání:

Datum narození:

Člen divadelního souboru (pokud ano):

Absolvované divadelní kurzy, semináře, dílny:

.....

.....

.....

.....

Podpis

VII. ROČNÍK MEZINÁRODNÍHO FESTIVALU
DIVADLO EVROPSKÝCH REGIONŮ
V HRADCI KRÁLOVÉ
21. – 30. června 2001
OPEN AIR PROGRAM

Předběžná přihláška:

Máme zájem vystupovat v Open Air Programu VII. Mezinárodního festivalu Divadlo evropských regionů 2001 v Hradci Králové, a žádáme o zaslání propozic a řádné přihlášky.

Název souboru:

Kontaktní osoba:

Adresa:

.....

Telefon: Fax:

Mobil: e-mail:

Název představení:

Typ představení:

Minutáž: Pódiová produkce / pouliční divadlo (nehodící se škrtněte)

Spojení na pořadatele (VSVD):

Nad'a Gregarová,

IMPULS, Okružní 1130, 500 03 Hradec Králové

Telefon: 049/ 55 46 560

PŘIHLÁŠKA - EVIDENČNÍ LIST SOUBORU A INSCENACE K ÚČASTI

REGIONÁLNÍ SOUTĚŽ

SOUBOR

Název a adresa souboru (případně zřizovatele):

..... PSČ telefon okres.....

Jméno a adresa vedoucího souboru:

..... PSČ

Telefon do zaměstnání: do bytu:

INSCENACE

Název:

Autor:..... Překladatel:

Dramatizace, úprava apod.: Režie:

Minutáž představení (včetně přestávky): Přestávka: ano – ne

U loutkářských DS druh loutek:

Datum premiéry: Minimální čas na přípravu předst.: min. na bourání: min.

Hrací prostor:

• kukátkové jeviště větších rozměrů, minimálně:x.....m

• kukátkové jeviště menších rozměrů, minimálně:x.....m

• jiný prostor (nebo upravené kukátkové jeviště)

V případě jiného než kukátkového hracího prostoru uveďte rozměry a proveďte jednoduchý nákres, včetně uspořádání hlediště. Mimořádné technické vybavení, které je třeba zajistit v místě (pianino, praktikáby, tahy apod.):

Soubor používá vlastní zvukovou – světelnou aparaturu

Maximální počet diváků(pokud je omezen):

Divácká adresa: od dolet

Počet osob nezbytně nutných k realizaci představení celkem:

U souboru mládeže uveďte průměrný věk : Způsob dopravy souboru:

Předpokládaná výše nákladů na dopravu činí: Kč

čitelné jméno a podpis odpovědného zástupce souboru

tykáme si. Mně i dvěma chlapcům
bělostné pletí je s nimi velice fajn.

Josef Tejkl

STOJÍ ZA TO ŽÍT...?!

S použitím textu tragikomedie
Istvána Örkényho Kočíci hra

Jedna z nejúspěšnějších inscenací
havlíkobrodského ADIVADLA se
drží stále na repertoáru souboru a
stále ještě jsou v plánu další předsta-
vení. Krátce tedy k historii této in-
scenace:

První úvaha o práci na této insce-
naci padla dne 16. 9. 1996, první
zkouška byla 2. 10. 1996 a pak ná-
sledovala řada dnů, týdnů měsíců
(i roků), kdy jsme hledali, hledali a
hledali kudy a kam. První dvě premi-
érová představení se konala 10. a 11.
3. 1996 v Havlíčkově Brodě. Od té
doby jsme tuto inscenaci hráli
v Havlíčkově Brodě ještě jedenáct-
krát pro různé druhy publika. Přes
běžného diváka k seniorům i pro
středoškolské studenty. Vždy s velmi
dobrým ohlasem. I představení hraná
mimo Havlíčkův Brod byla vždy
úspěšná. Hráli jsme v okolí HB i
v rámci dalších míst cca pětkrát. Zú-
častnili jsme se těchto přehlídek:
Červený Kostelec (postup na národní
přehlídku), Třebíč 1999 (čestné uzná-
ní za herecký výkon - Lída Honzova
a za režii Irena Zavadilová), Li-
bochovické léto 1999, Divadelní Pří-
byslav 1999, Stochovská Thálie
1999. Máme již sjednaná další před-
stavení v sezóně 2000/2001 a máme
se také zúčastnit Národní přehlídky
seniorského divadla ve Znojmě.
Držte nám palce!

A pokud by měl někdo zájem o
tuto inscenaci, rád přijedem.

Kontaktní adresa:

Sdružení ADIVADLO, Na ostrově
38, 580 01 Havlíčkův Brod,
tel. 0451-21088 - Lída Honzová
P.S.

Byla jsem ještě vyzvána, abych
napsala o další připravované inscena-
ci. Jsem pověřivá a tak toho mnoho
nenapišu. Pokoušíme se "udělat" We-
richovy Veterány. A jak je zvykem
v našem souboru, dost dlouho si
lámeme hlavu s dramaturgií. Mělo by
tam být dost originálních písniček a
hudby. A tak nám držte palce, aby-
chom se tím "prokopali" a přivedli to

vše ke slušnému tvaru. Předpoklá-
dáme premiéru na jaře 2001.

DIVADELNÍ SOUBOR VICENA

Ústí nad Orlicí

"... a dám zatknout i policii!"

v úpravě a režii Martina Malínka

Premiéra: 21. 8. 1999

- derniéra 19. 8. 2000

- celkem 25 představení

z toho na festivalech a přehlídkách:

Týnišťský divadelní podzim,
Červený Kostelec, festival Minitatro
Havířov, Mezi ploty Praha-Bohnice,
Open program Divadla evropských
regionů, Za dačickou kostku cukru
Dačice.

ZPRÁVA Z DIVADELNÍHO SOUBORU J. N. ŠTĚPÁNKA V CHRUDIMI

Dívčí válka F. R. Čecha byla se-
hrána k dnešnímu dni (9. 10. 2000)
osmnáctkrát. Datum premiéry byl 1.
března 2000.

Nyní se studuje pohádka Vladi-
míra Čorta "Pohádka o líných straši-
dlech". Premiéra je plánována na jaro
r. 2001. Bude se ještě zkoušet "Ma-
ratón" od C. Confortése. Premiéra je
rovněž plánována na jaro, ale já si
myslím, že to bude spíš podzim 2001
a budeme rádi, když se to neskloz-
ne ještě do dalšího roku, protože se na
zkoušení chlapci teprve chystají.

Zdraví Alena Kašparová

S HRONOVSKÝM DIVADELNÍM SOUBOREM

nastudoval ve svém režijním debutu
hru J. N. Nestroje Lumpacivagabun-
dus Miroslav Lelek. Hra měla premi-
éru 18. června 2000. Další úspěšnou
reprízu uvedli hronovští ještě 30.
září. Na další reprízu 12. 10. v Ná-
chodě nedošlo, (a my jsme se tolik
těšili, pozn.red.), protože jedna
z hlavních představitelů, milá Ivan-
ka Richterová, si zlomila nohu. Svým
úrazem, který si přivodila přímo před
budovou hronovského Jiráskova di-
vadla, ohrozila uvádění nejen hro-
novských Lumpacivagabundus, ale
také polických Námluv a rovněž hro-
novských Emigrantů.

Ivanko, držíme palce, aby kotník
rychle srostl a těšíme se brzy v diva-
dle na viděnou!

V Jiráskově divadle v Hronově se
připravuje **Jiráskova hra**
"EMIGRANT"

V příštím roce 2001 uplyne 150
let od narození významného českého
spisovatele a hronovského rodáka
Aloise Jiráska. Tento fakt a vědomí
závazku hronovského divadelního
souboru k tomuto autorovi bylo jistě
prvním impulsem k výzvě, se kterou
se hronovští obrátili na kolegy v di-
vadelních souborech náhodského
okresu. Navrhli jim společně nastu-
dovat málo hranou Jiráskovu hru
Emigrant. Oslovení nabídku přijali a
po dohodě provozovatelů divadelních
souborů v jednotlivých městech se na
jaře letošního roku začalo v režii Mi-
roslava Houšťka zkoušet. Nastudo-
vání se účastní herci z Červeného
Kostelce, Hronova, Náchoda, Nové-
ho Města nad Metují a Police nad
Metují. To samozřejmě velice kom-
plikuje organizaci zkoušek a také
zvyšuje náklady na inscenaci. Ale
ochotnické nadšení dovede zdat
každou překážku.

V současné době je inscenace
v hrubých rysech připravena a teď
bude nutné sladit hereckou práci
s hudbou, zvuky a světly. Výtvarní-
kem představení je akademický malíř
Ivan Krejčí a hudbu připravil, kom-
ponoval a nahrál s instrumentálními
sólisty Mgr. Jaroslav Meier; oba jsou
hronovskými občany.

Ambicí všech, kdož toto náročné
Jiráskovo dílo připravují, je oslavit
výročí Aloise Jiráska dobrou insce-
nací a pokusit se tak rehabilitovat
dramatické autorovo dílo. V předsta-
vení vystoupí přes padesát lidí, což je
na dnešní poměry nebyvalé, znamená
to velké nároky na kostýmy a rekvi-
zity a obtížné komparsové zkoušky.

Nechceme Jiráskovu hru v ničem
ošidit, ale také se snažíme účelnými
škrti, výpravou i režii nalézt pro
současného diváka přijatelnou míru
historické pravdy, patosu i prostého
lidského citu. Plně této hře věříme a
proto doufáme, že najde pochopení a
porozumění diváků. Premiéra hry je
stanovena na 28. říjen 2000 v Kolá-
rově divadle v Polici nad Metují. Děj
hry se odehrává roku 1740 v Polici
nad Metují.

Ing. M. Houštěk

DIVADELNÍ SOUBOR V ČERVENÉM KOSTELCI

drží na reperoáru hru Mirko Stieberta Svatební noc v režii Jiřího Kubiny. Vedle toho však již připravuje Husary E. A. Breala. Režie se ujal Jan Brož a v hlavních rolích se představí Pavel Labík, Jiří Kubina, Jana Lelková a další. Premiéra je ohlášena na 9. prosinec letošního roku.

DIVADELNÍ SOUBOR DRED NÁCHOD

po tom, co si vyzkoušel volný divadelní tvar s možnostmi improvizace ve Hře o naše životy (účast na Šrámkově Písku i festivalu ...příští vlna) začal zkoušet vlastní úpravu černého románu Vítězslava Hrocha Nezvala Valérie a týden divů.

Držíme palce a těšíme se, že je uvidíme na přehlídce v Úpici, kde se chystají uvést i další titul Kolik životů má kočka, ve kterém rozvíjejí svoji původní ztřeštěnou linii.

KRAKONOŠŮV DIVADELNÍ PODZIM

XXXI. národní přehlídka
venkovských divadelních souborů
Vysoké nad Jizerou
14. - 21. října 2000

Program

Nové divadlo Mělník
Maurice Henequin:

Lhářka

Divadlo A. Vorla Křenovice
Friedrich Dürrenmat:

Herkules a Augiášův chlév

DS Krakonoš Vysoké nad Jizerou
J. Brandon - Thomas:

Charleyova teta

DS bratří Mrštíků Boleradice
Josef Kajetán Tyl:

Paličova dcera

DS D3 Karlovy Vary

J. Werich - P. Richter: **Kdo je**

chytřejší aneb Pohádka o chytrosti

DS J. K. Tyl Josefův Důl

W. Kohlhaase, R. Zimmerová:

Ryba ve čtyřech

Kroužek divadelních ochotníků
Hvozdná Alois a Vilém Mrštíkové:

Maryša

Loutkářský soubor Čmukaři Turnov

Pletené pohádky

DS Krakonoš Vysoké nad Jizerou

Václav Kliment Klicpera:

Potopa světa

DS E. Vojan obce Brněnec

Alain Reynaud - Fourton:

Monsieur Amédée

Ořeckovské divadlo Ořechov u Brna

Josef Kajetán Tyl:

Strakonický dudák

Z jedenácti účinkujících spolků sice odborná porota žádný nenominovala přímo do Jiráskova Hronova, ale na prvním místě dala doporučení k výběru Kroužku divadelních ochotníků Hvozdná za inscenaci Maryši. Druhým nejlepším souborem byli boheradičtí ochotníci s Paličovou dcerou, třetí skončili pořadatelé z Vysokého s hrou Potopa světa.

"Neobjevila se inscenace, která by byla ve všech složkách nadprůměrná, přesto si myslím, že to s českým venkovským amatérským divadlem není špatné," prohlásil předseda poroty Jan Císař. Diváci vyhodnotili jako nejlepší hru Monsieur Amédée od ochotníků z Brněnce.

Pavel Cajthaml

Převzato z Hradeckých novin 23. 10.

- kráceno

53. ročník divadelního festivalu

KLICPERŮV CHLUMEC

14. 10. - 10. 11. 2000

Program:

DS Čáp Dobruška

Noc na Karlštejně

DS LYRA - M klub Vysoké Mýto

Bejvávalo aneb Loupežníci na Chlumu

DS ERBEN Miletín

Dezertér z Voššan

DS SVATOPLUK Benešov

Kulhavý mezek

DS KLICPERA Chlumec nad

Cidlinou

Teta z Bruselu aneb ... si pořádně zařadí

XXXVII. MEZIMĚSTSKÉ DIVADELNÍ HRY

4. - 25. listopadu

DS VICENA Ústí nad Orlicí

Trouba na večeri

DS Krakonoš Vysoké nad Jizerou

Charleyova teta

DS Kunvald

Jak se jeden čert poněkud

zapomněl

DS Červený Kostelec

Svatební noc

LOUTKÁŘSKÁ PŘEHLÍDKA "O CENU MATĚJE KOPECKÉHO" V LIBČANECH

12. - 26. listopadu

27. ročník

Divadelní sál Obecní hospody
u Bohouše

Program:

Divadlo "Na židli" Turnov

Krkonošské pohádky

TAK CO? ZUŠ Clumec nad Cidlinou

Naposled (Sůl nad zlato)

LS Čmukaři Turnov

Pletené pohádky

LS "BOŇI" Jaroměř

Starý příběh jaroměřský

ŠTRONZO

Přehlídka jednoaktových a her
a divadla jednoho herce

Moravská Třebová, 10.- 12.11. 2000

Program:

SENIOR KLUB Divadla Jesličky

(host přehlídky)

A.Nicolaj:

**Podzimní koncert aneb až se zima
zeptá nebudu se bát**

Dušan Zakopal - Ostrava

T.Bernhard:

monolog Bruscona ze hry

Divadelník

DS OAA Socioart Prievidza-
Slovensko

ENU UNE (divadlo jednoho herce)

DS HAVLÍČEK Neratovice

A.Averčenko:

Klíč

DS The Crow Kanianka - Slovensko
S.Daubnerová:

Requiem pre pána B

DS JESLIČKY I-Hradec Králové

G.Boccaccio-J.Tejskl:

Abatyše v kalhotách

DS AUREKO II. Ostrava

M. Pavlovová:

**Čaj o páté aneb ŘEK čili Veselá
skleróza**

DS J.K.Tyla Moravská Třebová

Z.Jirotky.H.Sekáčová:

Dovolená s tetou Kateřinou

DS JESLIČKY Hradec Králové

K.Poláček-J.Dvořák:

Našinec patří do kavárny

Divadlo bez záruky Praha

Wilder:

Rodinné album

PRKNA
BUDOU
PRAŠTĚTMODRÝ
KOCOUR

16. - 18. února * Turnov

Regionální přehlídka mladého divadla s možností nominovat či doporučit představení na Šrámkův Písek.

Hlavní pořadatelé:

Turnovské divadelní studio
a Turnovské kulturní středisko

Plánované složení lektorského sboru:

V. Zajíc, E. Zámečnicková,
V. Hulec

Přihlášky do 20. 12. 2000

Informace: Petr Haken,
Turnov, Koněvova 1003
Mobil 0606- 504008,
e-mail: haken@gytu.cz

NÁCHODSKÁ
PRIMA SEZÓNA

festival studentské tvořivosti

Občanské sdružení Náchodská prima sezóna a město Náchod vypisují IV. ročník festivalu Náchodská prima sezóna. Jedná se o soutěž studentů SŠ v oboru literární tvorba (poezie, krátká próza, scénář), výtvarná tvorba a fotografie. Téma prací je volné. Nedílnou součástí festivalu je nesoutěžní přehlídka studentských divadelních a hudebních souborů. Přehlídka a vyhlášení výsledků soutěže se koná již tradičně na samém začátku května 1.5.-6.5.2000 v Náchodě. Mladí autoři mají na festivalu možnost konzultovat svoji tvorbu na seminářích s porotami a zkušenými režiséry, navzájem se poznávají a mohou porovnávat svoje práce či divadelní výkony, festivalová atmosféra je opravdu výborná.

Program festivalu tvoří studentská vystoupení divadelních a hudebních skupin v překrásných secesních prostorách náchodského divadla Beránek, výstava výtvarných prací a fotografií v aule divadla, městské knihovně a dalších výstavních prostorech ve městě, večer s přednesem vítězných literárních prací. Lektorský tým přehlídky je zajištěn ve spolupráci se střediskem amatérské kultury Impuls Hradec Králové, Jazzovou sekci a Českou televizí. Součástí přehlídky budou odborné rozborové semináře pro divadelní soubory a účastníky literární soutěže, dále je připravena jazzová, výtvarná a filmová dílna, vedená režisérem ČT, jejímž výsledkem bude film o festivalu. Chceme účastníkům také představit město Náchod v době Škvoreckého Prima sezóny, provést je po místech autorových lásek.

Kromě kulturních aktivit chystají náchodské školy sportovní turnaj účastníku. Celý festival zakončí studentský majáles, velký jazzový koncert a ohňostroj.

Účastnický poplatek činí 600 Kč za osobu a zahrnuje ubytování, obědy v Beránku a vstupné na všechny akce studentského festivalu včetně všech odborných seminářů. Účastníkům budou na místě proplaceny cestovní náklady ve výši autobusového jízdného nebo náklady na os. automobil ve výši 3 Kč/km, vždy z místa bydliště do Náchoda. Přesný harmonogram akcí a další podrobnosti lze získat na níže uvedené adrese.

Za organizátory:

Ing. Ludmila Pohanková
- ředitelka Děčka Náchod
Kateřina Černá - Děčko Náchod
Kontakt : Děčko Náchod
Zámecká 243, 547 01 Náchod
tel. 0441-427406
e-mail: nps@deckonachod.cz

O Z N Á M E N Í

o konání regionální
postupové přehlídky
divadelních ochotnických
souborů

Občanské sdružení divadelních ochotníků Ústí nad Orlicí a Město Ústí nad Orlicí vyhlašují regionální postupovou přehlídku divadelních ochotnických souborů v Pardubickém kraji

Z L O M V A Z !

po 1.

Ve dnech

9. - 11. 3. 2001

v Ústí nad Orlicí.

Uzávěrka přihlášek 26. 1. 2001.
Přihlášky na kontaktní poštovní
nebo internetové adrese:

OSDO Ústí nad Orlicí
Na Stráni 476
562 03 Ústí nad Orlicí
tel, fax: 0465-523927

<http://osdo.ustinadorlici.cz>
osdo@ustinadorlici.cz

Složení odborné poroty:
PhDr. Milan Strotzer,
Kateřina Fixová, Vladimír Zajíc.

Další informace o přehlídce a
vyhlašovatelé postupně na výše
uvedené elektronické adrese.

RAČTE VSTOUPIT!

Maryša / foto Michal Souček

Račte vstoupit do Hradce Králové - znovu je Klicperovo divadlo Divadlem roku (ale loňského) a znovu si i letos kleslí cestičky k divákovi skvělými výkony. Balada pro banditu bude mít (od lednové premiéry) hnedle padesát repríz, nejen doma, ale i na venkově, díky opravě střechy byl ansámbl vyhnán na mnohá místa po republice, takže třeba v Karlových Varech, ale i v Praze a Plzni zářila Maryša, Hamlet, své diváky má stále Král Lear, nehledě na Pejska a kočičku, jeden z posledních příspěvků dětským divákům, pro něž činoherní divadla až tak moc nehrají... V Klicperáku však také mají i pět řad studentského abonemá a to je jeden z důvodů, proč má divadlo stále velmi vysokou návštěvnost. A co teprve ty tisíce diváků na červnovém mezinárodním festivalu...

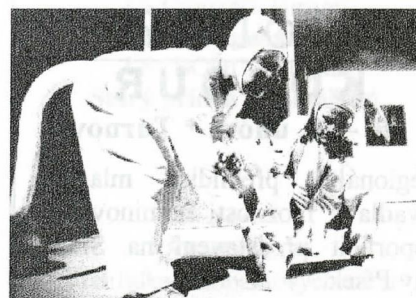
Hlavní příčinou těchto chvályhodných zpráv (Divadlo roku, zájem kritiky, vysoká návštěvnost) však spočívá v pilnosti a kvalitě. Hraje se do roztrhání těla a navíc náročně - tedy s vysokými nároky na umění i

na diváka. A s vizí, která nemá obdoby v mnoha „oblastních“ a „repertoárových“ divadlech.

Z cyklu Noci Antilop se dosud hraje již kultovní Betlém, aneb Přelivské klanění sotva narozenému jezuleti (neváhejte na Vánoce!). Divadlo ve svém dalším cyklu - Bůh ochraňuj Williama Shakespeara - nastudovalo od roku 1997 již sedm titulů! Na jaro se chystá Jak se vám líbí (režie Jakub Korčák) a Sonety (režie Jakub Krofta). Slavná Morávka Maryša, Havlovo Pokoušení a zmíněná již Balada pro banditu jsou zase součástí cyklu „Velká tavra“, který reflektuje slavné režijní počiny moderního českého divadla. Na řadě je zimní premiéra remaku slavné Kroftovy inscenace Pastýřky putující k dubnu od R. Jefferse (v hlavní roli Petra Výtvarová, režie Marian Pecko).

Havlovo Pokoušení a Mistr a Markétka (S. Fedotov) bude s dalším

Hamlet / foto Zdeněk Merta

O pejskovi a kočičce / foto Luděk Taneček

titulem, Goethovým Faustem, uzavírat třídní cyklus „Mefisto se dívá“. Připravuje režisér Ivan Rajmont na závěr sezóny. A ještě - „Čechov Čechům!“, projekt, který zahrne nejskvělejší komedie A.P.Č. Kromě již hraných Námluv, svatby a pak výročí (režie M.Dočekal) se chystá na března, v Morávkově režii, inscenace Tři sestry.

Samozřejmě, že fajnšmekři si ne nechají ujít něco z projektu „Jiný kafe“, hrají se v něm nyní vynikající

Balada pro banditu / foto Josef Ptáček

Zpěvy šílence, texty z ranné poezie Václava Havla, který se na jejich festivalové premiéře smíchy za své bolavé břicho popadal (režie: autor Šumných českých měst, Radovan Lipus). Ovšem je to představení jen pro omezený počet diváků – neváhejte a sledujte programová návštěví!

A konečně, dobré je přijít do Klicperáku i na Povídaní v podkroví (s dramatiky, režiséry, muzikanty, se slavnými Čechy), nebo na výstavy skvělých výtvarníků do nově upraveného divadla. Totiž – po celé léto až do listopadu se bouralo a stavělo – v Klicperově divadle vás přivítá nový interiér foyeru, toalety (dostatečně velké) v podzemí, rozšířené balkónové chodby, krásné nové schodiště a salonek pod střešou... Jazzový klub Satchmo už taky funguje, zpívá tam např. Andrea Marečková (Eržika) s kapelou, i kapely jiné tam hrají každý týden a herci zpěvem je doprovázejí (nová verze "Jitřní Yamaha!"), Divadelní klub svítí hluboko do noci...

- sg-

ZPRÁVA Z VÝCHODOČESKÉHO DIVADLA

Východočeské divadlo v Pardubicích si ve své 90-ti leté tradici vybuďovalo pověst jednoho z nejlepších českých oblastních divadel. Udržet stále vysokou profesionální úroveň se daří nejen kvalitou různorodého repertoáru, ale nepochybně i velkou diváckou základnou a významnou podporou představitelů města. Diváci v Pardubicích jsou dnes schopni citlivě vnímat a posuzovat kvalitu představení. O tom svědčí i fakt, že dovozová agenturní představení jsou přijímána často s rozpaky, provázena nezájmem, na rozdíl od produkce vlastního souboru. Divadlo v Pardubicích má dnes 19 předplatitelských skupin a letos pravděpodobně dosáhne rekordního počtu 90 tisíc návštěvníků za rok. To vše jsou velmi zavazující poznatky pro všechny, kteří ovlivňují současný chod pardubické scény. A tak rozhodnutí vedení stavět na různorodém repertoáru pro všechny milovníky divadelního umění je opodstatněné. To ovšem znamená pokračovat v budování silného hereckého souboru, jenž bude scho-

pen zahrát vše, od velkých dramatických příběhů přes výrazné komediální žánry, až po "lehké" operetky. Již letošní sezóna jasně naznačuje tento trend. První premiéra romantické komedie A.R. Gurneye Sylvie se odehrála na malé Hronovické scéně, která byla zprovozněna v loňském roce a všechna zde uvedená představení se setkala s velkým diváckým zájmem. Další premiérou byli Nápadníci trůnu H. Ibsena v režii Michaela Taranta, velké dramatické dílo, které se stalo nejen hereckým koncertem, ale také velkou podívanou. Naši diváci uvidí ještě výpravnou muzikálovou pohádku Kouzelné střevíčky s původní hudbou a písničkami Petra Ulrycha, z ruské klasiky Čechovovy Tři sestry, anglický muzikál Pokrevní bratři v režii Petra Novotného, bláznivou komedii Věno slečny Laury a psychologickou komedii Spor. Na konci sezóny to pak bude Noc na Karlštejně v hlavní roli s Radoslavem Brzobohatým, jejíž kouzlo umocní realizace inscenace v přírodní scénérii nádvoří Kunětické hory. Nezapomínáme ani na nejmenší diváky, pro které hrajeme na Zámecké scéně loutko-hereckou pohádku Kocour v botách a Šípková Růženka.

V naší současné nabídce mohou diváci ještě vidět muzikál Hello, Dolly, dramatický příběh operní pěvkyně Marie Callas, bláznivou komedii Dovolena s rizikem, pantomimu Cvoci a dalších 8 rozmanitých titulů. Pravidelně začínáme hostovat v městech našeho regionu a slibně se rozvíjí i spolupráce s Klicperovým divadlem v Hradci Králové. Od výměny představení se sousedním divadlem si slibujeme nejen rozšíření repertoáru, ale i zvýšení reprízovosti a rentability představení. Nabídka je velmi široká a věříme, že i chystaný Festival smíchu, který by měl představit nejlepší komedie z oblastních divadel, bude zpestřením.

Naši kompletní nabídku můžete shlédnout i na internetové adrese www.vcd.cz, kde si lze i zarezervovat vstupenky na jednotlivá představení. V těchto dnech prodáváme za velice výhodné ceny předplatné roku 2001 a těšíme se na naše věrné i nové diváky.

Petr Dohnal, ředitel VČD

ŠKOLA HROU

EJHLE, LOUTKA!

EJHLE, LOUTKA!

V Žamberku se díky Olinece Strnadové, protože z její iniciativy, zakládá nová tradice. Školní rok zde již podruhé zahájili v nádherném údolí u kapličky Pod Suticí setkáním žamberáků i blízkých, dětí i dospělých s divadlem a písničkami. Spolupředatelem akce se stalo městské kulturní středisko FIDIKO, finančně "Loutku" podpořil Městský úřad. A především, všichni zúčastnění hráli zdarma pokud byli domácí, pokud byli ze vzdálenějších krajů, hráli z lásky k Olince pouze za ty nejnižší náklady. Vedle finanční důvodů ale je to především Olžina idea, že představení pro své blízké by měli připravit zase domácí.

V programu se právě děti vedené Olgou představili třikrát. Jejich vystoupení, ale vlastně celé setkání, bylo vyvrcholením jejich týdenního soustředění. O jeho průběhu nám podávají zprávu: Ondra, Venda, Pavla a Johanka. (příspěvky bez jazykové úpravy včetně gramatických chyb, pozn. red.)

"Ejhle, loutka se konala již druhým rokem v překrásné krajině u kapličky Pod suticí. Kašpárci spolu s Magdičkou a Olinkou chystali zahajovací představení. A bylo vidět, že i za jeden jediný týden se toho dá spoustu stihnout. Kašpárci se naučili, že stačí přehodit nebo splést jediné písmenko ve slově a je z toho úplně jiná slovo. Také se naučili, že s jednou jedinou věcí se dá pro diváky vytvořit spousta pocitů, postav a věcí. Naučili se starat a vážit si svých věcí, protože každému bylo přiděleno jedno písmenko a to si musel opatrovat,

ŽAMBERK - SOBOTA 2. 9. 2000

U KAPLIČKY POD SUTICÍ

sousedí: lidičky,
matky a děčka,
kluci a holčičky
zde radost všechna!

1400 Zdravice kašpárků	• HRAŠCI	ZUŠ Žamberk
1415 Na tom našem dvoře	• KŘEPELKY	ZUŠ Žamberk
1430 Moravské písničky	• DUBRAVA	z Brna
1500 Pletené pohádky	• ŽMUKAŘI	z Turnova
1600 Jak Franta na Berchmonty vyznal	• MRÁVENEC	ZUŠ Žamberk
1700 Stará pověst	• KVELB	z Č. Budějovic

Občerstvení zajištěno
žamberskými myslivci a dobrovolníky

Vstupné: děti 15 Kč, dospělí 35 Kč
(z toho spotřebního požití v Divišově divadle)

a zažil přitom spoustu legrace a poučných věcí. Nový členové Dramatáku se seznámily s ostatními členy a upozorovaly (možná) jak to tu chodí. Určitě do Dramatáku zapadly a poznaly, že Dramaták nejsou jenom různé blbosti, ale i pořádná a pečlivá práce. Jinak si myslím, že se Kašpárkovské soustředění (EJHLE LOUTKA) povedlo jako to předcházející a diváci byly spokojeni i co se týče informačních a organizačních věcí. Mě kašpárkovské soustředění moc bavilo a myslím, že to bavilo všechny Mravence, Křepelky i Hrašky. (už se těším na další)"

Ondra Hylmar, 8. roč.

"Kašpárkovské soustředění mně bylo dobré na to abych poznala jak si žijí kašpárci. Protože když se žije kašpárkovým životem nemusíte se o nic starat a můžete se radovat z nových věcí. Dobré nám to bylo k tomu, že jsme se dostali do úplně jiného světa a mohli jsme si při

soustředění ještě hrát, přemýšlet, vymýšlet atd. Než přijdeme do styku s tou hroznou civilizací a s mučírnu (škola). Poznali jsme že se kašpárek nemusí vyjadřovat svým červeným oblečením a zlatými rolníčkami. Ale že se líp pozná svou povahou."

Venda, 7. roč.

"Kašpárkovské soustředění bylo nacvičování zahájení Ejhle loutky ve formě hry, protože s námi nacvičovali i malí členi dramataku a to bylo jejich 1. představení. I když jsme si celé 4 dopoledne hráli, vyšel z toho hezký začátek celé Ejhle loutky. Hráli jsme si na kašpárky. Jeden den dostali kašpárci barevná písmena a další dny z nich stavěli slova, nějaká popletli, ale výsledek se vydařil: EJHLE LOUTKA. Každý kašpárek měl své písmenko a to písmenko bylo jednou miminko a kašpárek si své miminko choval a uspával, po druhé bylo písmenko nějaká dobrota a kašpárci mlsali, po třetí bylo táckem a kašpárci se proměnily v čišníky, po čtvrté se písmenko změnilo v hudební nástroj a po páté bylo zahradnickou pomůckou. Třetí den byla módní přehlídka kašpárkovských obleků a čepic. Každý kašpárek předvedl svůj model a představil se. Zakončili jsme soustředění velkou zkouškou a naše snažení se představilo na malém jevištiátku, kde se k tomu snažení a hraní připojila i písnička."

Pavla, 8. roč.

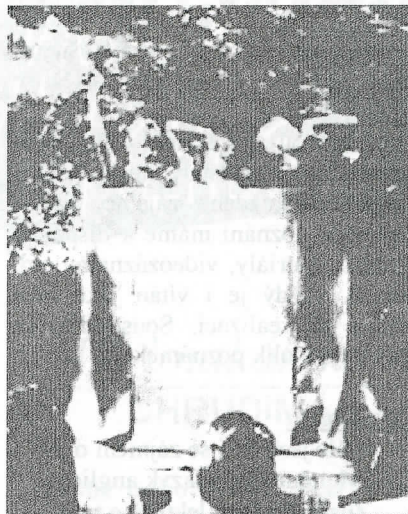
"Kašpárkovské soustředění - bylo dobré na to, že jsme se během týdne s ostatními kašpárky více skamarádili, poznali se a naučili se spolupracovat. Taky jsme hráli různé hry, takže jsme se společně pobavili. Líbilo se mi, že se představení postupně vytvářelo. Každý měl na našem kuse jistě nějaký podíl. Taky jsme se od sebe vzájemně mnoho naučili. Ale ne jen mladší od starších! Často tomu bylo právě naopak. Protože jsme byli "smícháni" mladší se staršími, museli jsme se naučit se vzájemně respektovat, protože malé děti by nezvládli dlouhý kus a ti starší by zas nechtěli dělat něco, co se na ně nehodí. Také se jistě ti, co to ještě neznají, okusili jak se takové divadlo dělá. že k tomu nejsou potřeba jen vhodné kostýmy, ale taky myšlenka a nápad. Bylo zajímavé pozorovat, jak z her vzniká divadelní kus."

Johanka, 8. roč.

Malé pozdravení "Ejhle, loutce"

Konec prázdnin bývá trochu smutný. Jinak tomu ale bylo v sobotu 2. září u kapličky Pod Suticí na malém festivalu loutkových divadel doplněném lidovou hudbou, výstavou a výborným občerstvením.

Sedím v hledišti a vnímám malběný obrázek - bílou kapličku se

zvonici na skále a malé pódium pod ní. Zaposlouchávám se do hlasu malého zvonu. Ale už se na pódiu objevují kašpárky, malí divadelníci z místní ZUŠ, kteří vítají obecenstvo vtipnou hrou s barevnými písmeny. Velký kašpárek nás pak rozšafně provází celým odpolednem. Ohlašuje soubor Křepelky ze Žamberka. Tři děvčata hrají s chutí a my diváci se od srdce smějeme zlobivým husám a rozmazlené slepičky.

Moravská muzika Dúbrava zas ladí všechny přítomné do příjemné poklidné pohody. Při Pletených pohádkách Čmukařů z Turnova stejně jako při pohádce Jak Franta nad čerchmanty vyžrál žamberského souboru Mravenec si znovu uvědomuji, že opravdu dobré divadlo dokáže oslovit jak děti, tak i dospělé. Ve volných chvílích pokukují po výstavě výtvarnice Hanky Voříškové z Chocně a po dětech, které si se zaujetím pohrávají s drobnými pohyblivými

vými divadélky.

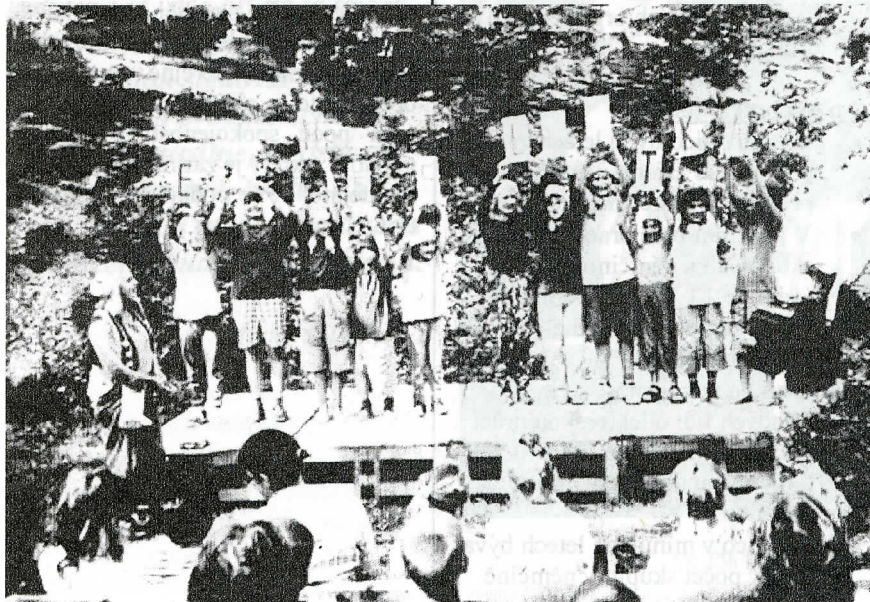
Podvečer mi přináší sugestivní představení s názvem Stará pověst divadla Kvelb z Českých Budějovic. Hra o zlobě, lásce, o touze "mít křídla" poutá zejména dospělé. A pak zazní ještě několik moravských písniček na rozloučenou. Je mi hezky. Spolu s rozmanitými diváckými zážitky mne prosycuje i chuť sladkých dobrot a vůně grilovaných kuřat. Sváteční den, jak má být, myslím si. A děkuji v duchu těm, kteří si uchovali schopnost připravit takový svátek pro druhé.

Následující den cestuji domů, a v hlavě mi stále zní písnička z představení o Frantovi, kterýsi z pekla mnoho nedělal, protože při konání dobrých skutků není na nějaké strachy čas. Vstříc novému školnímu roku si pobrukuji: Hejdumdá, hejdumdá, však nás Pán Bůh nezanadá...

*Jarmila Doležalová,
učitelka z Brna - pro Žamberské listy*

DĚTI JSOU NAŠE BUDOUCNOST!

Po několikaleté přestávce se v havlíčkobrodském ADIVADLE zabývalo na nadějně budoucí časy. V našem, málem již seniorském souboru, se zjevila nová tvář - Anička Doležalová, která má velkou chuť pracovat s dětmi. A tak byl založen dětský divadelní kroužek. Začínali pokusně letos v lednu s úplně malými předškoláky. Teď má kroužek cca patnáct členů ve věku od šesti do dvanácti let a schází se jedenkrát týdně dvě hodiny. Tedy má pracovat dvě hodiny. Ale jak jsem se přesvědčila již několikrát, tráví společně minimálně tři hodiny a ještě se jim nechce domů. Anička bere své poslání velice zodpovědně a již nyní má za sebou loňské semináře dramatické výchovy při Artamě, seminář s režisérem Fedotovem na letošním Jiráskově Hronově a nyní se pustila do dalšího studia, opět prostřednictvím Artamy. S dětmi si moc dobře rozumí, má k nim velice osobitý a jemný přístup. Všichni u nás jí držíme palce a těšíme se, že první výsledky své práce předvedou na okresní přehlídce dětských divadelních kolektivů a pak třeba ...

Přejeme si, aby všem - Aničce i dětem - jejich nadšení a elán vydržely a těšíme se, že někteří z nich budou dalšími nositeli tradic ochotnického divadla v Havlíčkově Brodě, které již trvají 165 let.

-hz-

CO PŘIPRAVUJÍ v Dramatické školičce ve Svitavách nového?

Karel Šefrna s bývalými Zlobivými dětmi (prý už nezlobí, navíc ani nejsou děti, tak hledají nový název) připravuje od A. Klimenta "Strom lidožrout". Jülie si čte v Orwellovi, GO GO a CHRU CHRU ještě nevědí, ale do loutkářské přehlídky prý jistě něco vymyslí, a Jana Mandlová se svými Bruncvíky připravuje Modlitby z archy.

Dramatická školička čítá cca 60 dětí a z toho se většina připravuje i na sólovou recitaci, nerecitují pouze předškoláci, kteří ještě neumí číst. Moc se těšíme na svitavské zastoupení na recitačních i dalších přehlídkách.

-red-

IRENA TRUHLÁŘOVÁ

připravuje se skupinou studentů Základní umělecké školy ve Vysokém Mýtě loutkového Dona Quijota, kterého si již s velkým ohlasem vyzkoušela o minulých prázdninách na mezinárodním táboře mladých lidí ve Španělsku, kde vedla dílnu loutkového divadla.

ŠKOLA HROU

Spielen und Lernen - Play and learn

Týdenní prázdninové setkání dětí s dramatickou výchovou a komunikací v cizích jazycích se konalo v Havlíčkově Brodě od 10. do 14. července 2000 již po deváté. Takže, vezmeme-li to kolem a kolem, tradiční, osvědčené, zkušenostmi prověřené a mezi dětmi i jejich rodiči oblíbené a uznávané setkání na-

výsost pracovní, pracovitě i zábavné. Setkání, při jehož ukončení všichni litují, že trvalo "tak krátce" a těší se na další ročník.

Celkovou atmosféru tohoto našeho setkání v podstatě nelze popsat slovy. Pro každého zájemce o podrobnější poznání máme k dispozici studijní materiály, videozáznamy atd. atd. A každý je i vítán jako host přímo při realizaci. Soustředím se tedy na několik poznámek.

Co zůstává:

- Stále jsou děti se zájmem o jazyk německý a jazyk anglický.
- Zůstává zájem lektorů o tuto práci, někteří s námi pracují od prvních ročníků.
- Zůstává v podstatě skladba denního programu - dopoledne se děti "točí" u jednotlivých lektorů cca po 45 minutách, odpoledne pracují se svým hlavním lektorem (vedoucím skupiny) na výtvarných a divadelních úkolech.
- Zůstává stále velký podíl členů našeho divadelního souboru při odpolední práci na divadelních minipředstaveních, které jsou součástí závěru každoročního setkání, a kterého se s velkým zájmem účastní v hojném počtu celé rodiny a přátelé dětí.
- Zůstává poměrně nízká cena celého týdenního bloku pro účastníky (700,- Kč včetně oběda). Zůstává samozřejmě stále snaha získat finanční podporu, neboť bychom tuto cenu chtěli udržet a přitom alespoň trochu ohodnotit práci lektorů a dalších organizátorů i finančně.

Co se obměňuje:

- V posledních dvou letech začíná převažovat zájem o angličtinu, především u menších dětí.
- V letošním roce pracovalo ve skupinách s němčinou 30 dětí (od 6 do 13 let), ve skupinách s angličtinou bylo dětí 54 (od 6 do 14 let).
- Zvyšuje se zájem nových, mladých lidí o lektorskou práci při těchto setkáních. Mnozí z nich jsou absolventy minulých ročníků.
- Zatímco v minulých letech býval stejný počet skupin v němčině

i angličtině, letos jsme měli 4 skupiny německé a 7 skupin anglických. V angličtině jsme tedy "točení" museli kombinovat s tzv. dvouhodinovkami.

- Rok od roku se také zlepšuje vlastní příprava lektorů pro tuto práci s dětmi. Jednak mají již řadu zkušeností z předchozích ročníků, jsou již daleko více obeznámeni s principy tvořivé dramatiky a využívají je při této práci. Jednak mnozí z nich prošli i řadou seminářů potřebných pro jejich vlastní pedagogickou činnost, neboť řada z nich jsou učitelé nebo studující pedagogiky.
- V poslední době je pak více propojena část výtvarná a divadelní, jde v podstatě o výtvarnou složku jednotlivých minipředstavení.

Píšu-li minipředstavení, nemyslím to ve špatném slova smyslu, neboť i díky zkušenostem všech vznikají opravdu velice pěkné divadelní tvary, které by podle našich zkušeností snesly srovnání s mnohými dobrými drobnými inscenacemi okresních i krajských přehlídek dětského divadla. Navíc jsou sdělovány v cizím jazyce.

Zůstává stále dobrý pocit z toho, že tato setkání jsou pro děti velice přínosná, neboť umět komunikovat v cizím jazyce je a bude nanejvýš potřebné. Zůstává i přínos celého pořadu pro osobnost každého zúčastněného dítěte. Zůstává i přínos závěrečného setkání s rodiči, neboť každé z dětí musí (a dělají to samozřejmě rádi a s chutí) veřejně vystoupit a opět navíc v cizím jazyce. Zůstává nám pocit spokojenosti z dobrého nápadu, o který je zatím trvalý zájem. Doufáme, že se podaří i v roce příštím.

Lída Honzová

VÝCHODOČEŠI
NA NÁRODNÍCH
PŘEHLÍDKÁCH

Tak si myslím
(s trochou nostalgie,
ale i dalšími nadějemi),

že tahle rubrika vyjde
naposled pod tímto názvem.
At' už jsou naše společenství
jakkoliv pevná a přátelství
jde napříč regiony, že sledo-
vat naše bývalé východočeské
amatérské divadelní království
(říkalo se mu i divadelní vel-
moc) podrobně, začne postrá-
dat smyslu. Začalo by být ja-
kýmsi anachronismem. Vždyť
ono to označení Východní Če-
chy bude mít své opodstatnění
s malými písmeny asi tak už
jen pro předpověď počasí.
Nové regiony se jistě rasantně
prosadí a doufám, že jen a jen
ku prospěchu všech, ale i
ochotnického divadla. A jak
bude vypadat jakási nová rub-
rika, to už je záležitostí re-
dakční rady. Jistě do té disku-
se přijdu se svou troškou do
mlýna i já. Ale at' už je to jak
chce, myslím, že ty "své sou-
bory" nějak sledovat vždycky
budeme a o přátelstvích ani
mluvit nemusíme, ta jistě zů-
stanou. Ostatně, křídla VSVD
jsou široká a nejsou vymezena
hranicemi budoucích regionů.

Mirka Císařová

49. loutkářská
CHRUDIM

Podle mého názoru měla velmi
slušnou úroveň a vůbec celkově byla
vydařená. Porota sice konstatovala,
že ve výtvarné a režijní stránce ne-
přinesla příliš vkladu, ale o to více jej
bylo v dramaturgii a v kvalitě herec-
ké složky inscenací. V pestré dra-
maturgii jsme se setkali jak s vlast-
ními texty a dramatizacemi, tak s in-
scenacemi starých loutkářských textů
a hotových her. Témata byla pestrá,
většinou zpracovávaná s nadhledem.
Viděli jsme letos také řadu dětských
souborů. Tolik v kostce stručná cha-
rakteristika přehlídkových představe-
ní.

A jak si v tomto kontextu vedli
Východočeši? Připomeňme si, že le-
tošní regionální přehlídka byla vyso-
ce kvalitní a že na LCH bylo doporu-
čeno celkem sedm inscenací a nomi-
nován jeden blok dvou inscenací.
Všechny byly do programu LCH za-

řazeny a troufám si konstatovat, že
všechny (tu více, tu méně) uspěly.
Svědčí o tom šest cen z celkového
počtu deseti udělených, z toho jedna
z celkového počtu tří za inscenaci.
Tu právem obdrželi ČMUKAŘI za
"Pletené pohádky" a k tomu navíc
oba protagonisté za loutkoherecký
výkon. Představení, které jsem na
LCH viděla, bylo sevřené, radostné
a především velice komunikativní -
děti se lapily samy, aniž k tomu byly
jakkoli nuceny.

Za autorství a realizaci inscenace
"Gogo a Chru Chru" obdržel cenu
soubor GOGO A CHRU CHRU ze
Svitav a stejně jako na regionální
přehlídce zaujal nádhernou grotesk-
ností a bizarními nápady.

Pokud jde o soubor BIFULE,
ZUŠ Na Stězině Hradec Králové -
výrazněji než na regionální přehlídce
zazářily "Rychlé šípy", které takřka
bezvýhradně nadchly (cena souboru
za dramatizaci klasického textu Jaro-
slava Foglara - Jestřába), zatímco
poněkud povadly "Oskarky" - trochu
se vlekly a původně přesně dávkova-

LS ČMUKAŘI TURNOV "PLETENÉ POHÁDKY" / foto Ivo Mičkal

ný humor jakoby se umírnil.

Další cenu si odnesly soubory KŘEPELKY a MRAVENEC ze ZUŠ Žamberk za herectví v inscenacích "Na tom našem dvoře" a "Jak Franta na čerchmanty vyzrál", tedy za inscenace, které byly za náš region na LCH přímo nominovány. Jejich kvalita zůstala zachována, jen jsem měla pocit (alespoň v představení, které jsem na LCH viděla), že jsou děti zřejmě v očekávání prázdnin, trochu méně soustředěné než u nich bývá obvyklé - snad proto se mi zdálo, že v 2. polovině "Franty" trochu spadl řemen. Ale i tak - příjemné podívání.

Cenu za kolektivní herectví v inscenaci "Putování za Sněhurkou" obdržela Dramatická školička Svitavy. Dívky zaujaly svěžestí, půvabem, hravostí a vtípem, s nímž dokázaly dobře napsaný text i kvalitní hudební plán na úrovni realizovat. Ale to už známe z regionální přehlídky.

Domnívám se, že i další východočeské soubory, které ceny neobdržely, si zachovaly svůj standard. U jaroměřských BODI jsem měla pocit (a zase podotýkám, že v představení, které jsem viděla já), že se jim malinko vytratil nadhled a "Starý příběh jaroměřský" se tím trochu zvolnil. Ale i přesto pobavili a setkali se s kladným ohlasem.

U inscenace "Zrcadlení" souboru Jülie Dramatické školičky Svitavy vyzněla nejsilněji ze všeho potřeba něco sdělit. Co, nakolik jsou zvolené výrazové prostředky čitelné a jak jim diváci porozuměli už pak bylo námětem otázek, které si všichni kladli. Ale koneckonců, tak tomu bylo i na regionální přehlídce.

Z nevýchodočeských inscenací bych se zmínila o třech, které mne zaujaly a byly také oceněny. Hlavní cenu Grand Prix za inscenaci obdržel soubor TATRMANI z Bechyně za inscenaci "Zachraňte vojína Kuřátko". Je to parodie ("skloubení" filmu Zachraňte vojína Ryana a Hrubínovy pohádky Kuřátko a obilí), nasmějeme se, jsme svědky mnoha pyrotechnických efektů - a přesto si posléze uvědomíme, o jak vážná a současná témata v inscenaci šlo. Další cenu obdržel plzeňský STRÍPEK za inscenaci "Havran z kamene aneb čarodějnice z Býčí hory". Téma osamění, herecky, výtvarně i režijně zvládnuté na profesionální úrovni. Z kuloárů

vím, že inscenace prošla dlouhým a nesmírně nesnadným hledáním a vývojem. Vyplatilo se. Nadchl mne rovněž třináctiletý Martin Šulc (soubor PADLUKE ZŠ Smržovka Desná) vlastním zpracováním Johanese doktora Fausta - od úpravy přes loutky a scénografii, efekty a posléze interpretaci. Taky dostal cenu za divadelní kutilství. Jinak jsme byli svědky řady představení v plenéru, především na zahájení při tak zvaném Loutkářském štrůdlu (putování od místa k místu, od divadla k divadlu), inspirativních představení, řady doplňkových hudebních programů. Opět se konal loutkářský bál, ale prý se letos příliš nevyvedl. Osobně jsem ráda, že po loňské zkušenosti (i když letos s jinou obsluhou) fungovala vinárna Kačenka v mém domovském Muzeu loutkářských kultur, především pak posezení na terasách a zpěvanky až do časných ranních hodin. Vždycky bylo nabit. Tradičně pracovaly semináře, pokud vím, tak ke všeobecné spokojenosti. Některé z nich pak výsledky své práce předvedly poslední den přehlídky při již tradiční loutkářské pouti. Ta se mi jinak zdála chudší než jiné roky - jak na divadla, tak na prodejní stánky. Zde také, opět tradičně, byly vyhlášeny výsledky přehlídky. A pak už - tradá domů! A na viděnou za rok - oslavit přehlídkové abrahámoviny!

Alena Exnarová

Chrudim a my

Letošní 49. loutkářská Chrudim byla pro nás určitě zajímavou zkušeností. Poznali jsme řadu nových kamarádů, užili si v bezvadném semináři a viděli různá představení.

Přehlídka byla zahájena Loutkářským štrůdlem (ten jedlý zaujal hlavně Honzu) = putováním po památnějších místech Chrudimi, kde se hrála různá představení. My všichni ze souboru "Tak co?" při ZUŠ Chlumec nad Cidlinou jsme se přihlásili do semináře pod širým nebem, který vedly lektorky Mirka Vydrová a Blanka Kolínová. Blanka nás učila základy stepu a žonglování a Mirka s námi hrála dramatické hry. V semináři se nás sešlo celkem dvacet osm dětí od deseti do patnácti let. Hned se z nás stali dobří kamarádi, bezva parta a společně s našimi

lektorkami se nám podařilo vytvořit skvělé představení podle staré pražské pověsti "O zazdžené jeptišce". Naše představení doplněné o žonglování, výstupy a gagy jsme hráli pro seminaristy 6. 7. dopoledne. Zhlédli jsme spoustu představení, která se nám většinou líbila, některá byla vynikající - alespoň podle našeho názoru, který se většinou shodoval i s názorem našich kamarádů ze semináře. Nejvíce se nám líbilo "Havran z kamene", bylo to jemné, příjemné představení, herci ho hráli s loutkami i živě; "Go Go a Chru Chru", tam se nám líbil humor; "Zachraňte vojína kuřátko", ocenili jsme nápady s pyrotechnikou a humor. "Pletené pohádky", "Oskarky" a "Rychlé šípky" si nás získaly už na naší regionální přehlídce a v Chrudimi nezklamaly ani nás ani naše kamarády. Líbilo se jim i nám: bezvadná spolupráce s publikem, hra s loutkami - např. strašidlo cantervillské v Oskarkách a jeho proměny a legrace.

Program celé přehlídky doplňovaly doprovodné akce, koncerty před divadlem, besedy apod. My jsme se byli podívat na besedě s Ludkem Richtrem, kterého jsme předem už trochu znali, a na výstavě malinkých obrázků, které se pohybovaly a oživovaly - jako loutky. Vyrobita je Hana Voříšková a moc se nám líbily. Stihli jsme také navštívit zdejší čajovnu a ve volných chvílích, kterých naštěstí nebylo mnoho, protože bychom to finančně nezvládli, jsme se stali štampasty U Myšáka, což je cukrárna, kterou vřele doporučujeme.

A naše závěry?

Honza:

"Obědy, poháry a představení jsem strávil dobře."

Katka:

"Hihihi (to tam nepiš), doporučuji v tomto pořadí: představení, cukrárna, čajovna."

Petra:

"Seminář byl skvělý."

Alena:

"Byl to skvělý týden s novými kamarády a prima inspirace."

Všichni:

"Do roka a do dne..."

Alena, Petra, Katka a Honza

VÝCHODOČEŠI NA JIRÁSKOVĚ HRONOVĚ

*jubilejním
a mezinárodním,
aneb*

Hlediště stálo a tleskalo

Hlediště stálo a tleskalo. Ve své mladší části dupalo a pískalo. Obdivně. Souznění napříč generacemi. To bylo to, co mne fascinovalo nejvíc. Potvrzovalo to, že témata všeobecně lidská v setkání s konkrétními lidmi umocněné prostředky divadla mají zázračnou sílu. Prožívala jsem hluboký pocit vděčnosti k těm třem na jevišti, kteří se, přeci jen trochu zaskočení, znovu a znovu klaněli. Strašně jsem jim to přála. Sašovi Gregarovi, Rudolfu Faltejskovi a Jaruše Faltejskové. Jejich představení inscenace hry A. Nicolaje (v razantní režijní úpravě Saši Gregara) **Podzimní koncert aneb Až se zima zep- tá se setkala** na sedmdesátém jubilejním a mezinárodním Jiráskově Hronově zcela právem s mimořádným ohlasem. Je trochu s podivem, že tento úspěch nebyl, dle mého názoru, odpovídajícím způsobem později pojmenován v kritických reflexích v tisku. Bezprostřední reakce si však vždy znovu můžete nalistovat ve festivalovém zpravodaji.

Ostatně - **festivalový zpravodaj** je dalším příspěvkem Saši Gregara a jeho týmu, který zaslouží zatleskání. (Jako další Východočeška se podílela ještě Alenka Exnarovic.) Byl po řadě let opravdu živý, čtivý a odrážel velkou část festivalového dění. Doufám, že další ročník bude opět pod Sašovým vedením, takže pak bude zachyceno jeho dění celé, včetně kvasu v klubech a případných dalších aktivit. Letošní jistě vydělení mezinárodní části nebylo způsobeno redakcí. Stejně však - škoda.

Jsem na rozpacích, jestli mám Nejhodnější medvídky Rané Levínského s inscenací **Artikulátor - soubor o tlumok** zařadit jako soubor východočeský. Jsou dle mého svými kořeny tak zakotveni na půdě pražské, velkoměstské, včetně okruhu jejich publika a snad i tématy, která zpracovávají, že nevím, jestli v té hluboké diferenciaci "provinčních

PODZIMNÍ KONCERT ANEB... / foto Ivo Míchal

východočechů" vůbec mají místo. Leč René je z líhně Emy Zámečnickové, ona sama je tak výraznou interpretkou jeho autorských výpadů a ostatně oni sami svou příbuznost k regionu reklamují i v názvu, že asi nelze jinak. Jistě, sloužilo by toto zakotvení regionu ke cti, ale sama se nemohu zbavit dojmu, že tento solitér pluje s nadhledem sobě vlastním nad východočeskými amatérskými divadelními vodami poněkud náhodou a osamoceně. Vždyť si jen přečtete, co o jejich představení napsal v hronovském zpravodaji můj oblíbený Karol Horváth. "Kódem k inscenácii je slovo. Ono je hlavným nositeľom a zároveň limitujúcim faktorom jej estetickéj aj významovej komunikativnosti. Je nevyhnutné zdorazniť, že bol použitý vyšší spôsob kódovania, pretože autor napísal a stvoril v podstate nový mýtus. A mýtus znesie iba vyššiu formu jazyka. Cez jazyk však nie je pred nami stvorený iba nový svet s vlastnými zákonmi a vzťahmi, ale slovo

tvoriace sa stáva aj tvorivým, parafrázuje samo seba, absorbujúc rozne štýly a žánre, aby sastalo novým "univerzálnym" metajazykom. Zaujímavý je aj fakt, že dej je situovaný predovšetkým pod vodu, takže svet, v ktorom slovo všetko tvorí aj určuje, v ktorom víťazí ten, kto s ním lepšie vládne, je vlastne podvodný. Je pre mňa fascinujúce potápať sa s inscenátormi do roznych hl'bok štruktúry textu a vlastne jazyka, kvoli ktorému a o ktorom to "všetko je". Řečeno na nejvyšší úrovni Karolom Horváthom, členem

lektorského týmu. Jako průměrný divák dodávám, že s tušením všeho i Horváthem řečeného i toho dalšího, co jsem si pro sebe jen nesnadno formulovala já, měla jsem v představení především radost z potěšení, se kterým ve své hravosti jednotliví aktéři svou existenci na jevišti prožívali, z nepřeborné fantazie, která mne odevšud zahrnovala, z inteligentního humoru a z toho, že mi představení brnkalo na struny doposud neznějící, leč tušené. Měla

jsem radost i z Emy a s úctou jsem její jazykové tirády poslouchala. Nevadilo mi ani, že jsem všechny vyjmenované pocity neudržela po celou dobu představení. Tak toť vše a ještě víc.

Pletené pohádky našich dobrých turnovských Čmukařů pak přinesly očekávané potěšení stejně tady v Hronově, jako později ve Vysokém, jako ostatně vždy a všude. Je v nich známá čmukařská filozofie, humor laskavý a přesně budovaný divadelními prostředky. Ráda se na jevišti dívám na Jardu Ipsera, ráda jsem se dívala svého času na Dádu, ráda se teď dívám i na Romanu. A vždy znovu se přesvědčuji, že jejich humor není omezen věkovými kategoriemi. Je stejně vděčně přijímán dětmi jako dospělými. I to je jeden ze znaků dobrého divadla.

Víc toho v Hronově od Východočechů nebylo. V omezené části českého programu je to i tak dost. Třeba v roce příštím, kdy už festival nebude mezinárodním a bude pro české amatérské divadlo více místa, bude tam i více bývalých Východočechů.

Můžeme ještě přiřadit, že **členy lektorského týmu** byli i letos profesor Císař a Vladimír Zajíc, které můžeme do naší východočeské skupiny počítat. Válčili v diskusním klubu spolu s dalšími lektory opravdu statečně, dělali co mohli, leč najít odpovídající model tak, aby odpovídal potřebám a požadavkům tak různorodého a nevyhraněného, ale četného publika, které tam chodí, se myslím nepodařilo ani letos. Hledání odpovídající modelu tak, aby odrážel proměněné podmínky, ve kterých se pohybuje české polistopadové amatérské divadlo, je nadále svízelná. Snad mne trochu potěšilo to, že rok od roku roste počet těch, kteří se pídí po poznání. Protože proč by jinak také svůj čas v diskusích o divadle utráceli, že.

V průběhu JH se sešla na svém jednání také **Rada VSVD**. Je však třeba přiznat, že festivalové dění vlastní jednání poněkud narušovalo. Přesto bych se o její svolávání i v rámci JH přimlouvala. Zástupci VSVD se také zúčastnili společného jednání všech amatérských organizací přítomných na JH. Mimo jiné se tam jednalo o znovuzavedení čestného odznaku Zlatý Tyl. Ať nám to ne-

komplikují! Protože - komupak my ho v tom našem regionu dáme?!

Dalo by se o Hronovu psát leccos a dlouho. Leč téma je vymezené názvem rubriky. Ale přeci jen bych se s vámi chtěla ještě podělit o jedno docela libé poznání. V poměření s mezinárodní částí festivalu na tom s českým divadlem nejsme zdaleka špatně. Snad do toho světa nemusíme zatím až tak spěchat. Ale dobré je vidět, protože to je předpoklad i k vědět.

Mirka Císařová

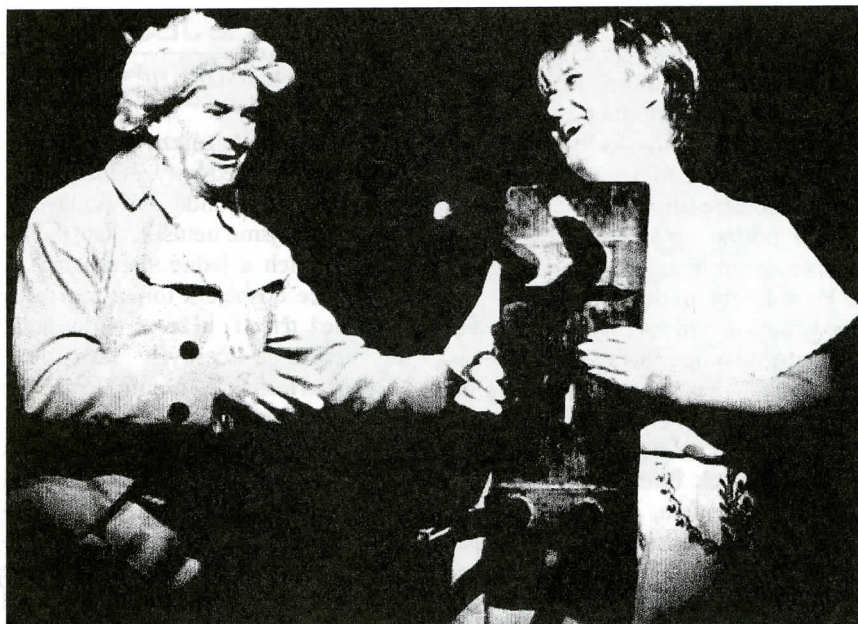
VYSOKÉ - Vysočákům!

Vysoké - Vysočákům! - pravil kdosi z poroty trefně, když zahajoval hodnocení Klicperovy Potopy, která byla již druhým soutěžním představením místního souboru Krakonoš na XXXI. Krakonošově divadelním podzim. Hodnocení prvního jejich představení - úspěšné Charleyovy tety - bylo tehdy již několik dní za námi. Což o to, obě představení svou kvalitou zajisté na národní přehlídku patřila, ale praxe dvou inscenací jednoho souboru na jedné přehlídce není záležitostí zase až tak běžnou. (I když, příklady by byly. Takhle se letos málem na Jiráskově Hronově mohly objevit dvě inscenace soubo-

ru z Klapý a třeba na krajových přehlídkách východočeských se to stává běžně u souborů, jejichž domovskou scénou jsou hradecké jesličky.) V rámci současného demokratického prostoru není nic proti ničemu, když jeden soubor vyšle dvě své inscenace na dvě různé postupové přehlídky a jestliže jsou pak obě inscenace z těchto různých přehlídek doporučeny k postupu, je to zcela regulérní a svědčí to pouze o kvalitách vysílajícího souboru. Takže vyhlídka do budoucna? Pokud se objeví v souboru Krakonoš ještě další schopný režisér (oba současní - Mařenka Trunečková a Honza Hejral své kvality již potvrdili), můžeme se dočkat třeba inscenací tří. Nic proti tomu. Jen by to trochu začalo asi zamotávat hlavu statutárním vyhlášovatelům, kteří už teď mají se specifikou této přehlídky jisté starosti.

Vysocký soubor patřival do bývalého Východočeského kraje a jako takový ho ještě pořád Hromada sleduje jako ten "svůj". I když v současné době inklinuje v organizaci spíše k Pojizerské župě, neudělal se svými oběma inscenacemi ostudu nikomu, zejména ne pak divadlu samému. A osobně bych se musela přiznat ještě ke slabosti ke dvěma pánům - po každém z jedné inscenace - k Jirkovi Pošepnému v nezapomenutelném a osobitěm "převtělení" do Charleyovy tety a k Ivanu Hanušovi, který mne naprosto překvapil až zaskočil tím, s jakou roztomilostí a las-

DS KRAKONOŠ "POTOPA SVĚTA" / foto Ivo Mičkal

kavostí k postavě předváděl Honzu v Potopě světa. Oni i další byli také po zásluze v závěru oceněni.

Další bývalí Východočeši pak přijeli na přehlídku až z Brněnce - to býval zcela opačný konec kraje. Soubor to byl vždycky ambiciózní, ale i náročný sám k sobě. Své ovoce nese i dlouhodobá a soustavná spolupráce s profesionálem Janem Kučerou Hegerem, jehož spoluúčast na inscenaci včetně dvou dalších odborných spolupracovníků v programu samozřejmě přiznávají. (Vážím si toho, protože to není zcela běžné u všech souborů.) Přivezli představení vrcholně zábavné, které však nikde nepřekračuje míru vkusu. Myslím, že zcela po právu se mu dostalo divácké ceny. Představení mělo i velmi vyrovnané herecké výkony, vybudované situace a spád. Přesto však za zmínku stojí alespoň Antonín Říkovský, který v titulní roli inscenace Monsieur Amédée uplatnil všechny svoje osobní přednosti a svého profesora, který se nešťastnou shodou okolností dostává do situací velmi pikantních vede v ukázněné linii, s velkým půvabem, aniž by otupil jakoukoliv humornou situaci. Dává postavě i další širší lidský rozměr a pomáhá tak i prohlubovat smysl celé inscenace. Moji milí z Brněnce, dávno, dávno tomu, kdy jsem s jistými funkcionáři válčila o možnost vaší účasti

na přehlídce v Tatobitech s inscenací Drak je drak. Jsem ráda, že jste se nevzdali a že zrajete jak to dobré víno, kterého se při přehlídce ve Vysokém vypije také pěkné množství.

Vystoupení souborů z Brněnce však poněkud rozbouřilo poklidnou hladinu vysoké přehlídky. Dokonce některé účastníky až pobouřilo (i jeden člen poroty se k tomu decentně veřejně při hodnocení přiznal.) Svým tématem se totiž trochu vzdalovalo našemu "obrozeneckému" chápání divadla, jako záležitosti veskrze ušlechtilé, povznášející, vychovávající a sázelo na onu druhou silnou li-

nii divadla zábavného, až trochu razantního, kterému ani na jevišti v jistých mezích "nic lidského" není cizí.

Účast souborů z bývalého východočeského regionu doplnil ve své nesoutěžní účasti ještě všeobecně dobře známý soubor Čmukaři z Turnova. S Pletenými pohádkami (ostatně, inscenace je "stará" - ale i "mladá" 17 let - je s podivem, že se do soutěže v obnovené premiéře dostala až teď)

autorské dvojice Ipser - Weissová nás potěšil už na letošním Jiráskově Hronově. Tentokrát přijeli Čmukaři potěšit místní děti, aby také z toho festivalu něco měly. Zhostili se toho na výbornou a už jen zábavně vzpomínali na to, jak se jejich účast tady nevyvedla při jejich poslední návštěvě, kdy sem přijeli se stejným předsevzetím, které ale nemohli splnit, protože došlo k záměně kufrů a celá jejich výbavička k představení zůstala doma. To se pak místní pořadatelé zapotili!

Nesoutěžních představení pak měla letošní přehlídka přehršle. Představení Lhářka z Mělníka v předvečer (statečně hrané, ale přece jen poznamenané nečekaným úmrtím jejich režiséra, ale i našeho přítele Vladimíra Dědka, vzácného a laskavého člověka a výborného amatérského divadelníka i porotce). Další představení pro děti Kdo je chytřejší uvedl nesoutěžně DS D3 Karlovy Vary (ti pořadatelé si těch svých malých diváků ale považují). Závěrečným hostem byl Orechov se Strakonickým dudákem. Rozpoutal bujarou atmosféru, které neodolal ani ministr kultury Pavel Dostál, kterého navíc pořadatelé přehlídky obdarovali na jevišti dvanáct metrů dlouhou ručně pletenou šálou. (Pletla se po celou dobu přehlídky a pletl kdo měl ruce a uměl.)

Východočeši se trousili i ledaskde jinde. Řada jich byla např. v znovu otevřeném kurzu režisérů, vedeném

opět Milanem Schejbalem a Kateřinou Fixovou. Kurz pracoval na plné obrátky, takže dokonce prvně nevyšílal své zástupce na "oficiální" hodnocení se soubory. (Zúčastnil se, myslím, asi jen třikrát - poznala jsem to mimo jiné i podle toho, v jak širokých souvislostech byl rozhovor po-

roty veden - to na požádání našeho milého ústředního metodika Milana Strotzera - aby mu pánbůh ručičky pozlatil ráčil - ale i hlavičku - jak pracuje pro oblast divadelně amatérskou!)

Snad trochu škoda, protože byl poněkud "utajen" a některé názory jeho účastníků - jak jsem zjistila i k názorům poroty někdy protichůdné - by jistě zajímavě rozšířily diskusi oficiálního semináře.

Porota to letos neměla lehké. I když potvrdila, že celková úroveň přehlídky byla dost vysoká, nebylo naopak jedno zcela průkazné představení, které by nominovala na Jiráskův Hronov. Navrhla tedy tři doporučení a závěrečný výsledek nechala na porovnání s dalšími návrhy z přehlídek jeho programové radě. Jsem si však jista, že rozhodovala zodpovědně a bez jakýchkoliv taktických manévřů. V kuloárech přehlídky to však přeci jen bouřlivě bublalo. Ale možná i to přispěje k diskusi, která se otevírá kolem celé řady problémů v současném amatérském divadle, nikoliv jenom v tom venkovském.

Ve Vysokém bylo navzdory všemu dobře - jako ostatně vždycky.

Mirka Císařová

VÝCHODOČESKÁ

vlna

Hulcův a Dvořákův festival ...příští vlna/ Next Wave... v Praze, letos byl v polovině října. Celé jedno (nedělní) odpoledne věnován východočeské (alternativní) scéně. Pocta, závazek, průzkum bojiště? Jel jsem autobusem na kukandu, vše jsem již viděl jinde (a mnohdy i jinak), takže se pokouším o pohled „pražskýmá očima“...

Samozřejmě Jesličky - podívaná „Ptáci na odstřel“ má mnohý smysl mimodivadelní, přijato jako ukázka možného. Kašpárek koločavský od Nejhodnějších Levínského medvídků nezklamal. Sranda je to pořád a Marek Zákostelecký k sežrání, zbytek standard. Divadlo Dřev z Náchoda, Hra o naše životy, hráli sic jak o život, ale ten Disk pro náhodskou studentskou recesi nemá takový tah, to je prostor na drama - nebo to chce více bezprostřednosti (tedy i té nehrané, hochu, podobající se Jakubovi Špalkovi). Turnovské divadelní studio s Dvěma královstvími mi uniklo, byl jsem se občerstvit, všechno se úplně nedá, ani Katastrofické Vrágovo divadlo (Tereška Planetová) jsem nestihl, ovšem v Damúze to musel být pro ty, kteří neodešli, určitě nářez. Zdeněk V. spokojen, úspěch

dobře zapil. Společnost dr. Krásky s Komedií o sv. Dorotě zatím jen zapperlila, cosi se klube, prý to byla premiéra, prý v tom má později hrát i prof. Císař, nápad skvělý, hraje se, jak to jde, občas dávám hercům čas, aby se soustředili a shromáždili, konečně počkat si můžu, vždyť je to teprve premiéra (nebo derniéra?, u Petra Lanty nikdo neví).

Konečně dva zážitky, které si nechávám nakonec, byť jsem je potkával od odpoledne až do večera. Duo Kotov - Dobeš z Pardubic, připomínka Jumping Hamady, skvělá, ve formě, zážitek estetický a emotivně silný. To můžu, skvělá muzika, skvělá herecká kreace, kreativnost, inspirace. Byť to nemusí být na hodinu. A ještě dál - pro mě překvapení No.1! Pavel Doskočil, královéhradecký sochař, vysokoškolský učitel a performer! Prohlášení (teroristů) s propagací zeleniny a závěrečným rozpoutáním ohně ve sklepě Montmartru - a poté ještě jeho Turista (světem a obrazy) v průjezdu oné hospody, to je něco, co se musí vidět a být u toho. Při Prohlášení mnozí dlouho nevěděli, o co půjde a některým to možná nedošlo nikdy, při Turistovi toho zase mnozí měli dost již po pěti minutách a odcházeli promítaným obrazem, netušíce, že se stali spoluturisty, Pavel Doskočil si vždy poskočil a jednou, myslím, zůstal dvě vteřiny ve vzduchu - tak se to má!

Tohle je něco pro festival! Spokojen usínám trochu při Ostrostřelcích III. - profesionální herci, syrové texty, derniéry předchozího dvoudenního nastudování novinek čtyř autorů a čtyř režisérů: Goldflam, Balák, Drábek, Jařab - ne že by to nebylo zajímavé, ale už je půl jedné v noci a to snesu ještě tak jazz, ale mnoho už nefigurovaného divadla... Tejl velí - autobus se řítí nocí k domovu!

-sg-

...příští vlna/ Next Wave...,
východočeská nezávislá divadelní
scéna, Praha, 15. 10. 2000

SENIORI Z JESLIČEK

v Martině

Tak na tenhle zájezd hned tak nezapomeneme. Tedy my, Faltejskovi, Gregaroví a Sonda s Pavlíkovou. Před rokem jsme netušili, že příběh o dvou dědcích a jedné staré paní vychovatelce dospěje k tolika reprízám (více než třiceti) a že se bude dávat na luxusních českých festivalech (Třebíč, Hronov, Znojmo) a že se vydá i do zahraničí.

Tedy do zahraničí blízkého a spráteleného, dokonce směrem na východ. Ale ne zase tak moc na východ, takže do toho tradičně přátelštějšího. A dokonce možná víc a více přátelštějšího od doby, co jsme se od něj (či oni od nás) odtrhli. Protože i když jsme možná jiní a v jazyce potřebujeme jen něco málo občas přeložit (ťava - velbloud, vľavo - vlevo), rozumíme si často dokonale. Dokonce se spolu hádáme o stejné věci, nadáváme na stejné věci a připíjíme si na stejné věci. Vlado Benko z Popradu dokonce opil se se mnou z radosti nad setkáním - božkovským fernetem místo spíšské borovičky, kterou jsme se naopak u nás v Hradci opili posledně před pár lety.

Scénická žatva v Martině nás přijala báječně. A může za to Alenka Štefková z bratislavského Národního osvětového centra, která si naše představení vybrala hned na Hronově. Nejen že nás pěkně ubytovali a starali se o naše pohodlí jako bychom byli státní delegace, ale dokonce, byť bylo pondělí a pracovní den, martin-ské divadlo vyprodáno, diváci spokojení, reagovali na všechny špílce v textu i na hru náramně, bavili se a pak dlouho, dlouho tleskali a volali bravo. Odborná kritika následující den na rozborovém semináři rovněž nešetřila chválou, dokonce jeden z lektorů prohlásil, že na tak (prý) špatný text je škoda tak dobrého hraní, což se mu ostatní snažili vyvrátit, mladí i staří, a ještě víc vlastně ti kritici mladí, že taková úprava a to co se děje na jevišti, vyvrací veškeré předpojatosti. To se tak prostě občas stane, že všechno jakoby souzní. Prý nám rozuměli i členové dětského maďarského souboru...

Jinak, za necelé tři dny pobytu jsme stihli výlet na Martinské hoře a pár představení - výtečnou Slůčku

foto Pavel Štoll

pre dvou z Levíc, která se líbila i na Hronově a především expresivní, výtvarně pohybové divadlo ze Zlatých Moravců s názvem Ochladzuje sa. Pár stránek lyrického dramatického textu, který napsal Karol Horváth (slovenský dramaturg, dnes pracující v divadle ve Zlíně a člen hronovské poroty). Takové divadlo už v Če-

chách, zvlášť co umřel Petr Lébl, k vidění moc není. Vysoce stylizované herectví, nádherné metafory, prostě Fellini. Jiný soubor (z Bystřičky) si takto pohrával (sice na úrovni o třídu nižší, ale nešť) dokonce s Čechovovými slavnými jednoaktovkami.

Prostě - zkušenost se slovenským

divadlem nám přišla k duhu. I to, že se v Martině moc diskutovalo o transformaci souborů – osvětově se tam právě působí k zakládání občanských sdružení, ke shánění grantů apod., což už máme trochu za sebou (ovšem Slováci si ponechali i určité výhody „státní“ péče o rozvíjení amatérského hnutí).

Sluníčko svítlo, město taky, a když jsme vylezli na ty Martinské hole, bylo vidět i mohutnou hradbu vzdálených Tater – co si víc od zahraničního výletu přát...

Saša Gregar

IV. národní přehlídka SENIORSKÉHO DIVADLA

ve Znojmě 17. - 19. listopadu 2000

Přehlídku uspořádala Znojemská beseda v nově zrekonstruovaném divadélku, které je kopií vídeňského Burgtheatru. Už samo prostředí nastolilo divadelní a slavnostní atmosféru, a k té přispěla i vřelá péče pořadatelů. Besedy s lektorským sborem probíhaly v přátelství a toleranci, málo platné, všichni divadelníci v seniorském věku se už dávno dobře znají. Ve Znojmě vládla pohoda.

Východočeské amatérské divadlo reprezentovali dva divadelní soubory. ADIVADLO Havlíčkův Brod uvedlo vlastní úpravu Örkényho Kočičí hry *Stojí za to žít...?!* a Senior klub Divadla Jesličky Hradec Králové svůj *Podzimní koncert aneb Až se zima zeptá, nebudu se bát*.

Lektorský sbor ve složení Prof. František Laurin, režisér Karel Semeřád ze Zlínského divadla a znojemský divadelník Petr Žák na závěr přehlídky vyhlásil pořadí souborů pro doporučení výběrové radě příštího Jiráskova Hronova, a to:

- 1) Senior klub divadla Jesličky: Podzimní koncert
- 2) Starý blázní Divadla Na Kopečku Jihlava: Ryba ve čtyřech
- 3) DS De Facto Mimo Jihlava: Voda na kafe
- 4) DS D3 Karlovy Vary: Příběh flanderský
- 5) Studio ADA Praha: Zkouška.

A protože soubory na prvních dvou místech již na JH vystupovali, pro výběrovou radu přichází v úvahu doporučení od třetího místa.

Ve Znojmě, městě vína, bylo krásně, dobré víno je nápojem nejen starců.

-ng-

NESTOŘI & KANDRASOVÉ

Bylo, nebylo, asi před devíti lety jsem potkal sousedku z domu a kamarádku Mílu Tesařovou a ta mi řekla: "Hele, ty děláš v Jeslíčkách s děťma loutkové divadlo. Já mám doma kluka, kterej si ještě s kamarádem napsali pohádky, udělali si loutkové divadlo a hrají po školkách." Na to se nedalo říct nic jiného než: "Sem s ním." A tak se objevil nakrátko ostříhaný chlapec s výraznými očima a přídrzlým pohledem. Nastoupil do dívčí skupiny. Měl jsem z toho trochu obavy. Hráli jsme si tenkrát něco na zahradě. Během té hry Zdenda všechny ty holky mírně zmordoval a rázem se stal vůdcem smečky.

Zdeněk Tesař mě neustále překvapoval svými bizarními sportovními disciplínami, jako je například jízda na střeše výtahu v pětipodlažním domě, kde bydlí, chůze po zábradlí nad řekou Chrudimkou při první účasti na Loutkářské Chrudimi... Tamtéž na pokoji vymyslel pro celou skupinu honičku po postelích, stolech a skříních. Kdo se dotkl podlahy, byl polit vodou. Dovedete si jistě představit pokoj po hodině hry. Nedovedete si však představit dotčený výraz ve Zdenkově obličejí, když jsem mu naznačil, že se mi to nelíbí.

Od prvního setkání mluvil o tom, že půjde na hotelovou školu a stane se číšníkem v luxusním podniku. Snažil jsem se mu to rozmluvit, ale on věděl přesně, co chce. Tak jsem to vzdal. Znova mě překvapil, když mi v deváté třídě v pololetí oznámil, že jde na gympl do Jaroměře.

V této době začal rovněž koketovat s múzou hudební. Začal se učit hrát na basu a na různé strunné i jiné nástroje. Hrál v různých skupinách (hudební žánr si netroufnu odhadnout, jak to bylo avantgardní). Zároveň tuto hudbu vydával na kazetách. Mám doma nahrávku skupiny Kricák označenou jak "Hudba pro neslyšící". Přiznám se ke své hanbě, že jsem ji ještě neslyšel celou, ale je to pro mě

KANDRAS ZDENEK TESAR

dost silný kafe. Doufám, že mi odpustí.

Práce v loutkářském souboru AŤSI, kde byl prakticky hlavním tahounem, nás několikrát dovedla i na Loutkářskou Chrudim. Mezi nejúspěšnější inscenace patřila Jenováfa, Diamantová sekera, Malý Alenáš atd. Měl jsem také možnost se Zdenkou hrát v inscenacích Křížová výprava a Bleší cirkus. S těmito hříčkami jsme se zúčastnili "Přeletu nad loutkářským hnízdem v Praze a s Bleším cirkusem i Jiráskova Hronova. V současné době vzal, k mé velké radosti, alternaci v divadle POLI v inscenaci Pustý les. A tak zase spolu hrajeme.

Nezapomenutelný byl i Zdenda recitátor. K jeho první účasti v recitační soutěži o postup na Wolkrův Prostějov nedošlo. Marně jsem na svého jediného recitátora čekal ve

stanovený den v Jeslíčkách. Nepřišel. Tedy přišel o den déle, se slzami v očích, ke mně domů. "Já si poplet datum," vysvětloval. Příští rok si to však bohatě vynahradil, stal se laureátem Wolkrova Prostějova a následně i recitační soutěže ve Valašském Meziříčí. Ani nevím, kdo z nás byl tenkrát víc překvapený.

Dalo by se psát a psát. Třeba o tom, že se Zdeněk dostal na DAMU, že si tam hned v prvním čtvrtletí přerazil páteř. Že už je zase jako rybička. Jak vydělával o prázdninách v pohostinství. O jeho automobilech, o hraní s kamarády po vlastech českých atd. atd. Někdy, když tak spolu sedíme na pivku, mám dojem, že mám dalšího o hodně mladšího "prima" bráchu. Doufám, že nám to vydrží!

Jiří Polehňa

VE SLUŽBÁCH THALIE

ŽIVOTNÍ
ZASTAVENÍČKA

→ ANEB DŮVOD K OSLAVĚ !!!

Jaromír
VOSECKÝ
* 27. 9. 1950

Vždycky se do všeho hrnul. Nadšeně. Často ale mu do toho něco vlezlo. A pak litoval, že to, do čeho se hrnul, nemůže nadšeně dokončit. Ochotnické divadlo a ochotníky měl v oblibě už od svých raných profesionálních začátku, coby čerstvý absolvent scénografie na pražské AMU a výtvarník, scénograf, šéf výpravy etc. v pardubickém Východočeském divadle. Cesta tohoto divadelníka (křtěného Vltavou) za východočeským amatérským divadlem nebyla nesnadná: lapen byl hned v zárodku své profesionální kariéry, a to do nejrušnějších porot (např. na Žamberském divadelním máji, odkud ho pamatují já) či přímo do tenat amatérských souborů, s nimiž spolupracoval ve své profesi (odkud ho pamatují např. pardubičtí, ale já rovněž – bojoval jsem s ním třeba o tvar výpravy pro Vévodkyni valdštejnských vojsk, on se musel vzdávat svých nároků na drahé kostýmy a jiné nákladné výroby, já zas představy, že spolupráce s profesionálním scénografem práci amatérského režiséra usnadní).

Ovšem s jeho, řekněme „metodickou, vzdělávací a kritickou“ činností se zakrátko potkali i ochot-

níci odjinud. Byl např. dlouhá léta členem porot ve Vysokém nad Jizerou i na dalších předních přehlídkách, působil jako pedagog východočeské lidové konzervatoře.

Jaromír je široká duše, a nejen divadelní. Samozřejmě, že ho vždycky hřálo, když měl ve své scénografické práci úspěch, a nebylo jich málo - jmenujme alespoň pardubickou spolupráci s režisérem Michalem Tarantem, Přelet přes hnízdo kukačky nebo Romea a Julii. Ale stejně silně a hluboce jeho duše prožívala smutek, když se nezadařilo, když stoupání byla vystřídána klouzavým klesáním, především z důvodů mimoměleckých (což si prožil skutečně velmi výrazně v dobách popřevratových a dokonce nedávných – jeho spor s kontroverzním šéfem VČD Skálou jej vedl k odchodu ze stálého angažmá...)

Za těch víc než dvacet let, co se s Jaromírem známe a přátelíme, se událo mnohé. Naše cesty mockrát běžely spolu, vedle sebe a mnohokrát se i proluly. A vždycky z toho vzniklo něco pozitivního. Zkušenost, nápad, námět, nový úhel pohledu. Jaromír totiž umí diskutovat a diskutuje rád. A za těch dvacet let, co se známe, jsme se mnoho nezměnili (nepočítám-li objem pasu, barvu vousů apod.) O tom, že ani v padesátce není člověk typu Jaromíra Voseckého ctihodným kmetem, jsem se sám už dávno přesvědčil na vlastní kůži. A Jaromír, jako vždycky, mi mé přesvědčení potvrzuje svým zcela aktuálním příspěvkem. Připíjím mu dobrým vínem, neb ho umí ocenit.

Saša Gregar

D I V A D E L N Í

~~E v a~~
ŽATEČKOVÁ
* 13. 10. 1950

Milá Evo,

už je to víc než rok, co jsi cpala Mirkovi (Beierovi) hrnec na hlavu, a my, Tvé kolegyně, jsme s radostí kvůli Tobě běhaly s bílou kabelkou po jevišti a lezly po štaflích (Romana), řečtaly a nechaly si cpát slámu do kapes (Jarmila) a sváděly boj s mocnostmi andělskými (Jana). A bylo nám přitom moc fajn. To všechno jsi způsobila svým bezvadným scénářem "Kočky" (O kočce, která chodila vždycky sama), který nám dělal společnost celý poslední rok našeho společného kurzování (Dalšího vzdělávání v oblasti dramatické výchovy a dětského divadla) v Jaroměři. Ochotně bychom to všechno absolvovaly znovu, jen kdyby nám to dalo možnost se s Tebou zase setkat (pokecat, tvořit, hrát si, hrát, prožívat i užívat si, řešit problémy, když k řešení jsou, házet je za hlavu, když k řešení nejsou...).

Kdybys měla letos docela obyčejné narozeniny, napsaly bychom Ti tohle všechno na pohled. Ale, protože máš letos narozeniny docela neobyčejné, píšeme to do novin, aby se o tom dozvěděli i všichni ostatní kamarádi. (Ty jsi totiž člověk, o kterém by měli všichni vědět.)

Takže:

Přejeme Ti všechno nej, drž se a buď stále stejná, protože právě takovou Tě máme rády - a jistě nejen my.

*Romana Hlubučková,
Jana Dvořáčková, Jarmila Opatová*

P.S. Všechno v závorkách není určeno Tobě, ale nezúčastněnému čtenáři (chápej, nemyslíme tím Káju, Ninu, Majku, Helenu, Zdenu, Marii, Radku, Josefa, Mirka, Honzu a Pavlu).

~~J a n a~~
ŘEZNÍČEK
* 3. 12. 1950

Hostinský a dlouholetý principál Martínkova loutkového divadla v Libáni oslaví letos své padesátiny. Kdo by ho mezi loutkáři neznal. Pravidelně se objevuje na všech krajských přehlídkách a Lout-

kárských Chrudimích. Upsal svoji duši loutkovému divadlu již v dětství, kdy hrával svým kamarádům loutkové divadlo doma na dvorku v "Loutkovém divadle u Řezníčků" za 25 haléřů. Jeho vztah se naplnil později v loutkovém divadle s dospělými, kteří hráli v Libáni pro děti již od roku 1914, v zájezdním hostinci "U koruny". Od 30. let pak v malém sálku místní nové Sokolovny, kde sídlí a provozuje se loutkové divadlo dodnes, právě Jendovou zásluhou. Zůstává již z celé dřívější party poslední a s malým okruhem mládeže pravidelně hraje pro nejmenší svoje divadlo marionetami, kterým zůstal věrný. Ani absolvování loutkářské konzervatoře v roce 1976 ho nedokázalo přesvědčit o možnostech jiné cesty. Zůstal věren svým dřevěným přátelům a romantickému patosu jevištní řeči, jejíž vzor převzal od starých lidových loutkářů a jejíž zvukomalebností se doslova opájí, když dává k lepšímu úryvky ze starých loutkových her uprostřed veselé zábavy při našich setkáních.

Se svým souborem se účastnil většiny okresních přehlídek v Jičíně i v Libáni a zde jsme se s ním a jeho divadlem pravidelně setkávali. Jejich úspěšnou adaptaci Dona Šajna, ve které Jenda mluvil většinu postav, v roce 1979, o dva roky později jsme viděli i jejich Schmoranzův les na krajské přehlídce v České Třebové. Mimo přehlídky pak porůznu Vršovického hru Dlouhý, Široký a Bystrozraký (Libčany 1980), Koranto a Špandolino (na OP v Jičíně, 1982), nebo nové nastudování Dona Šajna na OP v Libáni (1990), kde, kromě Kašpárka, opět hovořil všechny postavy u stolku před prosceniem divadla, aby tak divákům zveřejnil part mluvičův jako důležitou složku marionetového divadla. V repertoáru Martínkova loutkového divadla - tak se nazývá cca od roku 1970, na počest zakladatele a velkého místního loutkáře, hodináře p. Martínka - se objevují hry Schweigstilovy, ale i většina dříve úspěšných a oblíbených marionetových her, např. Cinybulkův Ostrov splněných přání, Koptův Král Žrout, Posvícení v Hudlicích, ale i Lamkových hra O veselém Hrobaři a další, jiné, starší hry z bohatě zásobené souborové knihovny. Jenda je příznivcem Draku a občas organizuje jeho zájezdy do Libáně.

U své divadelní představy vytrval a zachoval tak jedno z mála marionetových divadel v původním stavu. Zařadili jsme si ho do řady vzpomínek z loňského zájezdu loutkářů za nejstaršími loutkovými divadly, když nám Jenda ve svém divadélku sám předebral velkou část Dona Šajna a kde jsme s ním strávili pěkný večer v jeho hostinci.

Je principálem už třicet jedna let. A pravděpodobně je to jedno z posledních sokolských loutkových divadel v kraji, které je činné a pravidelně hraje. Ještě začátkem padesátých let byla taková divadélka v každé sokolovně i při tělocvičných jiných spolků. I z těchto důvodů může být Řezníčkov - Martínkovo divadlo chráněnou kulturní památkou, byť oficiálně nevyhlášenou. Postarším repertoárem duše malých místních diváků nepokazí.

Spíše naopak, dá jim zažít kousek staré historie a skrze ní i kousek upřímného lidského zájmu.

S Jendou jsem se sešel poprvé na počátku sedmdesátých let, když jsme si do jeho divadélka udělali se Slávkou Tomanovou výlet. A poznali jsme v něm zapáleného principála, který v té době zachraňoval poslední staré loutky z likvidovaných divadel v okolních obcích. Měl jich tenkrát hromadu. Viděli jsme také jednoduché marionetové divadlo s lávkou za zadním proscenem a také skříň plnou loutkových her a staré loutkářské literatury. Většinu věcí Jenda opatruje dál. Pro koho? Bude vůbec někdo chtít pokračovat v této tradici? Dokáže ji někdo zachovávat pro příští časy? Tradici, která ještě dnes oslovuje diváky a navíc je svědectvím o hlubokém vztahu k lidovému marionetovému divadlu a o svérázné zarputilosti setrvávání na svých představách, vzdor vlivům, mnohdy tak odcizeným a zprudka letícím okolo nás. Zastavme se alespoň na chvíli a pohledme s ním. Kdyby nic jiného, než abychom obsáhli celou tu šíři způsobů a stylů, které amatérské loutkové divadlo obsahovalo a obsahuje.

A tak tomu stále zapálenému loutkáři a přitom hostinskému, Janu Řezníčkovi, přejeme do dalších let mnoho chuti setrvat a vytrvat v úkolu, který si sám stanovil a jemuž obětovává kus sebe.

Jan Merta

Heidemarie
SEKÁČOVÁ
* 20. 1. 1941

HVĚZDA MORAVSKÝCH ATÉN

Heidemarie Sekáčová, toť spojení na první pohled nesmírně onomatopoické a svou českostí nečeskostí vzbuzující touhu rozlousknout ořech jeho tajuplnosti.

Díky dávnému přátelství s jistou Karlou Dörrovou (zajímavé - také hybrid, leč v opačném gardu) spatřil jsem úžasné jméno a příjmení Heidemarie Sekáčová na seznamu svých spolužáků režijní třídy někdejší VĚLK. Daleko dříve znal jsem tedy grafickou vizáž oné dámy a mohl snít dlouhé

týdny o její vizáži fyzické.

Přemítal jsem, že dle jména Heidemarie spatřím blondatého árijského vampa, který se vyskytuje ve filmu Soumrak bohů a vyznačuje se přítulností až nymfomanskou.

Dle příjmení Sekáčová obrostla mi však tato představa jakýmsi lišejníkem skrytého násilí, asi jako ve filmu Základní instinkt.

Jednoduše řečeno, představu vášnivých obětí mi poněkud kalila naděje být zmasakrován sekáčkem na maso právě v tom nejlepším.

Nadešel onen slavný den, kdy měl jsem spatřit vytouženou bytost na vlastní oči. Zralá robustní žena nejen že nebyla blondatým árijským vampem, ale po jejím boku kráčet, proklátě nízkou do ní zavěšen, Sekáč. Bylo okamžitě jasné, že s ženou takhle sřeženou je lépe se pouze spřátelit, zvlášť když v nastalé diskusi vyšlo najevo, že manžel Sekáč je rodilý Rumun kdesi od Hunedoary, ostrými hochy proslulý.

Přibližně po roce studia jsem se smířil s tím, že Franta Sekáč je siamským dvojčetem své choti a rafinovaně vlastně studuje tentýž obor, aniž by byl přihlášen. Své studium se snažil zakrývat trvalými dodávkami domácí slivovice, ale já ho několikrát přistihl, jak si při přednáškách prof. Císaře tajně činí poznámky na rubu pivních tácků.

Záliba ve stejném typu životosprávy nás záhy sblížila natolik, že jsme vysílali o poznání bystřejší Heidemarii přímo do epicentra přednášek a sami často studovali dálkově z přilehlých barů.

Režijní erudice Heidemarie posléze akcelerovala tak prudce, že rozdíl mezi námi začal být propastný a bylo třeba, aby nás po nocích doučovala. Při vášnivých výkladech o tom, co je to situace, vypila neuvěřitelné množství mentolového likéru a obvykle se převlékala do zelených stejnokrojů.

Sladký pták mládí však dávno odlétl a jeho pošetilosti jsou zapomenuty. Dnes nalezneme Heidemarii Sekáčovou v Moravské Třebové, kde je pilířem tamní kultury. Citlivou režisérkou, ale i autorskou osobností, schopnou důmyslných dramatisací. Svým hercům nabízí bezpočet šancí, sama ukryta skromně v pozadí. Je mozem stále vytříbenější přehlídky Štronzo a její manžel Franta se rekvalifikoval z paliče lihovin na uměleckého udiče sviní.

Rádi se mají snad ještě více a záviděníhodným způsobem. Vytlouká-li František boční okno jejich západního vozu (viděl jsem to na vlastní oči, zabouchl si uvnitř klíče), Heidemarie zamilovaně utrousí: "Medvídku, co kdybys ještě naše auto převrátil a zapálil?"

Marie, k Tvému jubileu Ti upřímně blahopřeji a prosím Tě, nějak to s těmi Sekáči, Horkely a jim podobnými vydrž.

Josef Tejkl

D I V A D E L N Í

Heide-Marie!?

Více než třicet let na prknech, co znamenají svět, je doba, která zanechá na duši každého člověka nesmazatelné jizvy "radostí i starostí". Tvé jméno, Tvoje charisma, Tvůj elán i Tvé otevřené srdce pomáhalo ochotnickému divadlu v Moravské Třebové. Již na "starém" divadle, byť jako outsider, jsi získala - a jak sama vzpomínáš - s různými problémy své místo v hereckém ansámblu DS J. K. Tyla. Coby absolventka Lidové konzervatoře oboru režie amatérského divadla (Pepa Tejkl, Saša Gregar a další si jistě vzpomenu) jsi "ráda" polemizovala s panem prof. Císařem či prof. Štěpánkem o možnosti funkční existence čertice ve známých "Dalsdkabátech". Po chudých a divadlu neholdujících letech jsi našla elán, toleranci, ba co víc - lásku (v tom se Ti obdivuji nejvíce) a díky Tobě a jiným maličkostem se znovu narodil soubor se stoletou tradicí. Z Tvé hlavičky i obyčejné tužky vyšlo na dvě desítky her pro děti i dospělé a přehlídka aktovek východočechů, posléze bourající krajové i mezinárodní hranice.

Maruško, stále na zkouškách vidím Tvé odpozorované pohyby spokojenosti či zuřivosti z výkonů nás, Tvých příznivců, nadšených ochotníků. Tvůj klid a tvůrčí rozlet s tolerancí k lidem, kteří věnují svůj čas pro jiné, potřebuji i já... v tom se shodli i ostatní členové DS J. K. Tyla.

Nedá se vypovědět vše. Ale Vy všichni, kteří chcete poznat naši rejžu, člověka, který žije divadlem od plenek (apropó, Maruška mohla být vynikající herečka, mateřské povinnosti ji uvedli na jinou dráhu), přijďte do Moravské Třebové. Buď na naše představení nebo na open-přehlídku ŠTRONZO (aktovky a divadlo jednoho herce), protože slova nejsou vše! Jen "situace o situaci" odhalí i hlubokou niternost. Promiňte, postižení z kurzu praktické režie (do kterého mne Marie laskavě dokopala) se projevuje nejen v člancích...

P.S.

Já i členové divadelního kroužku J. K. Tyla (dovolím si připomenout i ostatní, kteří s Tebou spáchali divadelní činy ... Pepa, Saša G., Saša V. ... Vrať mi to pyžamo ... vzpomínáte...?) Ti přejeme to nejsilnější srdíčko divadelních nápadů, které přetéká zdravím, láskou k nejbližším a nadšením z rozzářených světél s potleskem diváků za Tvé i naše představení.

Já (Ivo Horkel)

DĚKUJI VÁM

moji milí,

v té pro mne nevšední chvíli
za Vaše srdečná slova.

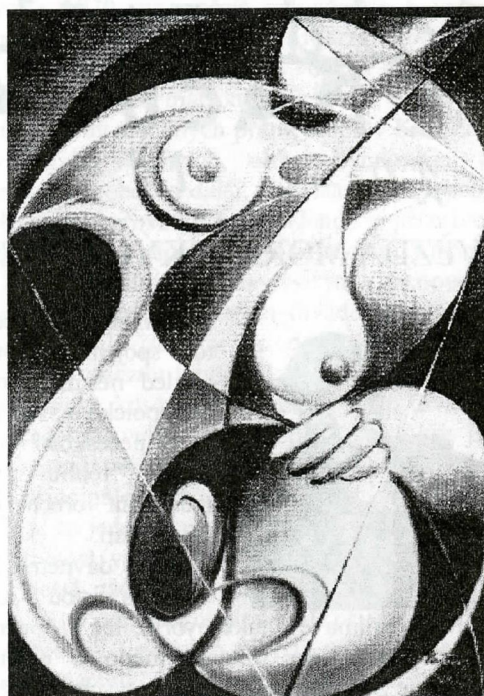
Děkujete zas a znova
za to, co se dělá z lásky,
co je pro mne bez nadsázky
milou službou pro přátele.

I já děkuji dnes vřele
za Vaše přátelské vztahy.
Věřte, že mám pocit blahý
vždy, když v Hromadě listuji.

Ráda se vždy počastuji
čtením o všech amatérech.
Páv svou pýchu má v svých pérech –
amatéry ve všech směrech
oslavuje ten Váš plátek.
Čist jej, to je pro mne svátek.

Kéž Hromada dlouho žije
a všem, kterým srdce bije
pro dobrou věc
přeji štěstí.

Drží palce, tiskne pěsti
Bohumila Györgyová

Aleš Němeček / Tělo / 1992

Smutná zpráva...

Vladimír Dědek

6. 12. 1934 - 30. 9. 2000

Shoda náhod tomu chtěla, že jsem byl členem poroty na přehlídce východočeských vesnických divadelních souborů vč. regionu, konané každoročně koncem dubna v Dolanech. Když jsme autem Vladimíra Zajíce dorazili na místo, vítal nás kromě místních pořadatelů usměvavý pán, odhadl jsem, že můj vrstevník. Byl to Vladimír Dědek. Znáte to. Od první chvíle jsem cítil, že jsme si vzájemně padli do oka.

I když jsem o něm slyšel již předtím samá chvályhodná slova, předčil všechna moje očekávání. A co teprve při samotné práci. Jeho zkušenosti z porot vesnických souborů - vždyť byl dlouholetým jejím členem podzimní vrcholné vysocké přehlídky, ale i režisérem celé řady představení, se pozoruhodně kloubily s jeho laskavým přístupem k práci souborů. Byly to především ohleduplnost a takt, kterými jsme společně vyjadřovali naše názory a pocity ze zhlédnutých představení. Společně jsme se těšili i z některých, někdy drobných, režijních a hereckých nápadů, natož pak z celkově úspěšných představení (např. Charleyova teta či Monsieur Amédée), společně jsme prožívali a byli smutní z nepochopení našich výroků v případě studentského provedení Pygmalionu J. B. Shawa...

Žil a cestoval za ochotnickým divadlem doslova a do písmene až do posledního dechu. Své nemalé dýchací potíže nikomu nestavě na odiv. Za každých okolností překypoval vitalitou. Byl úžasný společník. Vzpomínám, jak jsme po představení seděli s jeho libickými ochotnickými přáteli po večeri na pivku v dolanské příjemné restauraci. Zapovídali jsme se tak, že jsme propásli i zapálení mohutné pagody a čarodějnický program posledního aprílového večera.

Svou lásku a pokoru k Thálii se mu podařilo předat a nadchnout tak pro divadlo nejen snad všem členům rodinného klanu, ale i celé řadě dalších spřízněných duší, ochotných pracovat, aby "prkna praštěla".

Krátce jsme se ještě setkali na Jiráskově Hronově. I tady hýřil optimismem a dalšími plány. Věděli jsme o sobě dost na to, abychom si popřáli hodně zdraví a ať se daří: "Opatruj se!" Přání se však zachovalo macešsky. Zpráva o Vláďově nenadálé klidné smrti, jak jinak, než spojené s cestou z divadelní přehlídky, mne zaskočila absolutně nevybaveného.

Žije proto dál, a bude žít v srdcích rodiny a nesčíslné řady jeho přátel.

Mgr. Břetislav Lelek

V pátek 13. října zemřel František Štěpánek, který významně ovlivnil jisté období a řadu osobností v našem východočeském amatérském divadle.

František Štěpánek

29. 5. 1922 - 13. 10. 2000

Významný český režisér a pedagog. Vysokoškolská studia ukončil v roce 1949. Tentýž rok zahájil svou režijní činnost v brněnském rozhlasovém studiu a v tehdejší státní divadle Brno. První řádné činoherní angažmá nastoupil v Armádním uměleckém divadle E. F. Buriana, kde mj. spolupracoval se svým dlouholetým přítelem Janem Grosmanem. V roce 1957 byl angažován do Divadla na Vinohradech, kde působil více než třicet let a vytvořil řadu pozoruhodných inscenací. Hostoval i v dalších českých divadlech (mj. i Národním divadle v Praze) a později i zahraničí, zejména v Německu a Belgii. Belgický král Baudoin mu v říjnu 1983 udělil za dlouholetou uměleckou a pedagogickou činnost titul Rytíře řádu Koruny. Vedle divadla spolupracoval po celou svou uměleckou dráhu i s rozhlasem a východočeskými amatérskými divadelníky. Od konce padesátých let byla důležitou součástí jeho práce pedagogická činnost na pražské DAMU, kde tvořil základy moderní výuky režie.

-hul-

(převzato z Divadelních novin)

František Štěpánek s Jaromírem Voseckým a Sašou Gregarem na Inspiraci v Letohradě, nejspíše v roce 1984.

Pedagog velkého formátu

Měl jsem to štěstí, že jsem se v polovině šedesátých let setkal při výuce v jednom ročníku režie a dramaturgie na DAMU s Františkem Štěpánkem.

D Í V A D E L N Í

Velice brzy jsme si padli do oka a začali si notovat. Oba nás trápily stejné otázky, na něž jsme hledali odpovědi. Otázka nejelementárnější, nejprvotnější zněla: Dá se režie vůbec učit; a když ano, tak jak? Řekli jsme si, že se učit dá, a proč, a pak už jsme zkoumali "jak". František do toho úsilí vkládal nejen svou režijní praktickou zkušenost, ale i velký rozhled po divadelním světě, vzdělanost a schopnost uspořádat dílčí poznatky v řád a systém. Pak nás tatáž náhoda, jež nás svedla do jednoho ročníku, zase rozvedla. Ale - mohu-li to tak říci - věrní jsem si už zůstali. Věděli jsme jeden o druhém, vyměňovali si zkušenosti, říkali si, v čem pokračujeme, co jsme zavrhlí a co nového objevili. Když jsme se znovu při společném pedagogickém působení sešli, bylo to, jako bychom celou tu dobu pracovali spolu.

V té době jsme také spolu začali vzdělávat východočeské amatéry. Snad si mohu klást za zásluhu, že jsem Františka mezi ně přivedl. Na fakultě se přece jenom nedalo tolik zkoušet něco neověřeného, neznámého. A my jsme oba s Františkem věděli, že se musíme pokusit své dosavadní poznatky a postupy uspořádat bez jakýchkoliv vnějších zábran. Příležitost nám nabídla tehdejší Lidová konzervatoř, jež fungovala při Krajském kulturním středisku Východočeského kraje od roku 1976. Je na těch, kdo do ní chodili, aby každý za sebe posoudil význam a smysl Františkovy výuky pro jejich režijní práci. Za sebe mohu říci, že se díky ní vynořilo ve východočeském amatérském divadle pár skutečných režijních osobností, které zvyšovaly jeho kvalitu. Někteří z nich pracují dodnes a jsou nepochybně špičkou na půdě režijní činnosti. Pro Františka a pro mne pak tato spolupráce znamenala první shrnutí všech dosavadních výsledků, jež dostalo výraz v knížce Základy činoherní režie.

Východočeskému amatérskému hnutí zůstal František věrný. Není to tak dávno, co v novém kursu režie, jež pořádal Impuls v Jaroměři, přijal jisté úkoly. To, co dělal, bylo po každé vynikajícím praktickým cvičením postaveným na pevném teoretickém základě. Rozvíjel tak cílevědomě a soustředěně smysl režiséra pro existenci a funkci herce v prostoru. Což koneckonců tvoří podstatu režijních předpokladů. František v tom pokračoval neúnavně do poslední doby. Na fakultě se účastnil výuky tzv. režijní propedeutiky, na jubilejním 70. Hronově měl několik dopolední, v nichž seznamoval posluchače s prvotními elementy režijního vidění a myšlení. Díval jsem se na jeho práci a znovu si potvrzoval, že jde o metodiku přístupnou každému, leč neúprosnou v tom, jak nutila uvědomovat si skutečné předpoklady té činnosti, jež se nazývá režii.

Těšil jsem se, že se znovu ve školním roce 2000/01 sejdeme s Františkem při režijní propedeutice. Už se tak nestalo. Ale pedagogický odkaz Fran-

tiška Štěpánka zůstává. My, co jsme s ním spolupracovali, dovedeme ocenit rozsah i principy jeho práce, jež nejsou vůbec běžné. A nikdy si nepřestane vážit Františkovy vůle i ochoty stále hledat, nahlížet poznání jinak a odjinud, korigovat dosavadní výsledky. František Štěpánek nepochybně vyryl výraznou a nepřehlédnutelnou stopu do výchovy a vzdělávání režisérů. A tahle stopa zůstala otisknuta i v amatérském divadle východočeského kraje.

Jan Císař

Určitou dobu – při studiu tzv. Východočeské lidové konzervatoře – jsem měl tu příležitost potkávat prof. Františka Štěpánka častěji. Bylo to koncem let sedmdesátých, každý měsíc alespoň pár dnů, po téměř čtyři roky. Potom už jen sporadicky, tu na Jiráskově Hronovu, na festivalech v Úpici nebo Červeném Kostelci... Představení mých inscenací na JH nikdy nevynechal. Někdy řekl, - „no, hezký“, někdy – „dobrý“, vždycky to stačilo, zbytek totiž člověk našel v jeho očích.

Vždycky bral ochotnické inscenace vážně, stejně vážně jako umělecká díla profesionálů. Sám výsostným profesionálem byl – jak ve své práci režijní, tak při výchově divadelníků, a to bez ohledu na to, zda se divadlem hodlají živit nebo ho chtějí dělat bokem, pouze s láskou. Galantní, ale velmi tvrdý kritik, který tvrdil, že do padesáti můžeš dělat blbosti, ale kdyby ti to nešlo ani potom, tak se radši vrhni na něco jiného, protože to už by byla škoda času.

Do mého života divadelnického silně narouboval otázku „co a proč?“. Ta pak i v mém životě mimodivadelnickém stála vždycky podstatně výš než otázka „jak a čím?“ Protože se Štěpánkem jsem si mohl na ní odpovědět: „Vším!“ Vděčím mu za nádherné rozhovory nad Faustem, za dotyky jeho divadelní imaginace, za pootevření vrátek k zákonům jeviště, divadelní režie a komunikace s hercem. Bude scházet českému divadlu, bude scházet studentům, i těm, co už nebudou mít příležitost ho poznat...

Saša Gregar

Setkání s Františkem Štěpánkem se pro mne stalo celoživotní výzvou, provokací k jednání. A ukázalo se být svou mnohorozměrností nesmírným štěstím. František Štěpánek byl hořký jako pelyněk a také tak léčivý. Ironický a laskavý zároveň. Vedl nás k pokoře i ke vzletu a hlavně k pravdivosti. Byl noblesně nepoddajný a vzpomínka na něj mě vždycky posílí. Jsem ráda, že mám přátele, s kterými se k němu mohu vracet. Díky za to.

Karla Dörrová

*

200 LET OCHOTNICKÉHO DIVADLA V LUŽI

Přestože je nejstarší záznam o divadelní a hudební produkci v Luži z roku 1685, kdy byla náboženská hra, napsaná v jezovitské rezidenci u poutního kostela P. Marie na Chlumku uvedena s hudbou a zpěvem (dnes archivována jako Rakovnická vánoční hra, která je literární památkou s českým textem umělecky cennou a historicky zajímavou v Památníku národního písemnictví na Strahově), světské hry byly realizovány až koncem 18. a začátkem 19. století.

Tradiční hudebnost a láska k divadlu daly podnět k utvoření volného sdružení ochotnicko-čtenářské jednoty, která od r. 1867 nese název "JAROSLAV". Byl pravděpodobně zvolen pod vlivem obrozeneckých snah, které s citovým pathosem vyjadřovaly ideje českého národního hnutí. Spolek se řídil stanovami, vedl knihy zápisů ze schůzí, pokladní dokumentaci i knihu dobročinnosti. Stal se kulturním centrem, kde se soustřeďovali ochotníci z okolních obcí, vzdálených až 10 km.

Tuto nepřetržitou tradici si zachovalo sdružení po celá další období, at jako Jednota divadelních ochotníků (řádný člen ÚMDOČ), později kroužek Osvětové besedy či Kulturního a společenského střediska. Amatérští divadelníci zůstali věrni svému poslání v rámci zájmové umělecké činnosti v obci po všechna údobí, která naše vlast prožívala, tedy i v dobách nesvobody, obou světových válek a totalitních režimů. Dnes patří dramatický kroužek JAROSLAV mezi nejaktivnější ochotnické divadelní soubory Chrudimského okresu. Svědčí o tom každoroční uvádění nových inscenací, početná reprízovost, účast na přehlídkách či jejich pořádání v rámci východočeského regionu s přímým výběrem na národní přehlídku venkovských divadelních souborů KDP ve Vysokém nad Jizerou. Svou tradici mají i Lužsko-košumberské hrátky letními divadelními představeními loutkářů i činoherců a hudební festivaly v přírodním areálu zříceniny hradu nad Hamzovou dětskou léčebnou pohybových poruch.

Řada archivních dokumentů (divadelní plakáty od r. 1859, pamětní knihy od r. 1924 se záznamy od r. 1801, alba fotografií od r. 1909, divadelní texty a režijní knihy od počátku 19. století, magnetofonové nahrávky a videozáznamy inscenací od r. 1986), byla využita při zpracová-

vání Cest českého amatérského divadla a Místopisu českého amatérského divadla a byla navržena do evidence Národního muzea v Praze. Většina je nyní bezpečně uložena ve Státním okresním archivu v Chrudimi a knihy, v jejichž zápisech a fotodokumentaci se soustavně pokračuje, jsou připraveny k výstavě spojené s oslavami 200 let nepřetržité ochotnické činnosti v Luži.

V rámci tohoto výročí počítá Dramatický kroužek JAROSLAV při KASS nastudovat novou inscenaci, reprizovat oba písničkové pořady určené pro zájezdová vystoupení a pro občanské aktivity i školy uvádět hudebně – recitační pásmo. Výstava kronik, fotografií z inscenací, plakátové tvorby, kostýmních a scénografických návrhů by byla doplněna besedami nad divadelními pamětními knihami a vzpomínkami aktivních členů souboru.

Zvažuje se také možnost vydání Sborníku o divadelních souborech v Luži. Soustředěné informace pro všechny díly současně vycházejících Dějin českého amatérského divadla byly doporučeny autorským kolektivem za vedení PhDr. Jana Císaře samostatnému zpracování, kterého je schopen místní kronikář divadelního souboru, vykonávající tuto činnost od r. 1945.

Úroveň zájmové umělecké činnosti v Luži dokazuje také skutečnost, že DK JAROSLAV 4x reprezentoval Východočeský kraj na národní přehlídce KDP ve Vysokém nad Jizerou a získal několik národních cen za herecké výkony a scénografii. Jeho práce je uznávána početnými diváky z místa i širokého okolí, o čemž svědčí reprízovost na mateřské scéně se značnou návštěvností a řada pohostinských vystoupení přesahující rámec okresu.

Aktivita divadelníků je také závislá na materiálním zajištění provozu a především na pochopení obecního zastupitelstva, získávání prostředků k modernizaci divadelního zařízení a v současné době i k nutné rekonstrukci a stavebním úpravám, aby odpovídaly současným normám a umožňovaly plnit poslání kulturního a společenského střediska ve víceúčelové budově v Luži, vystavěné v r. 1926.

Po celé období existence ochotnického divadla nebyla činnost členů souboru honorována finančně ani materiálně. Divadelníci považují za samozřejmé, že jejich přičiněním bude amatérské divadlo i nadále v Luži významným výchovným činitelem a prostředkem zábavy na úrovni vyspělé společnosti.

Aleš Němeček

* DVĚ SETKÁNÍ BLÍZKÉHO DRUHU

Setkání první

Zase jsme jednou s manželkou navštívili holickou půjčovnu kostýmů, měli dost naspěch a mysleli si, že to jako obvykle půjde jako na drátku a ještě se nám dostane obvyklého pohlázení slovem i úsměvem paní Šmejdiřové. Ale byli jsme v pořadí... A před námi pán vykládal a bylo zřejmé, že už tam nějakou chvíli, ne-li hodinku, je... A ještě tenhle kostým a ještě bambitku a to víte, nás bude přes třicet a já už nevím, kde mi hlava stojí a co kdybyste ještě paruku... ne? a tak... A tak milá paní Šmejdiřová stále měla možnost ukazovat, že skutečně milá je a trpělivá k tomu a slovo dalo slovo a já se osmělil vpadnout do proudu slov toho pána, a cože to tedy chystají a kde. A už jsem byl vtažen do víru slov: Trstenice, Vojnarka, dožínky, Áda Hurych, nová hra, ve verších a vlastenecká, Selská rebelie, jste z Ústí, to musíte přijet... a hned jsme dostali plakátky a rady na cestu a určité přijďte.

Setkání nikoliv poslední

Skončili jsme derniérou po pětadvacáté "... dám zaktnout i policii!", toho našeho "staříčkého Lakomce" a nějak druhý den bylo prázdné po divadle a stesk. Ale bylo tu pozvání do Trstenice od Ády Hurycha, tedy byla neděle 20. srpna a bylo krásně a Evičce se už krásně kulatilo břicho, takže proč si neudělat volno a udělat si výlet.

A stál za to. Nejdříve jsme mysleli, že se hraje fotbal, neboť silnice byla obestavěna auty a proudily davy, nebo možná burza? Ne! To šly davy z odpoledního představení Selské rebelie a další davy šly na večerní představení, podobně jako my. To byl první velký zážitek, že může chodit na divadlo v jednom dni tolik lidí - odhadem dohromady 1 400 (slovy jedentisícčtyřista). A druhý zážitek byla samotná hra. Áda Hurych jako autor ani jako režisér nezklamal naše očekávání z prvního setkání. Nejenže byly opravdové malované kulisy a verše a zpěvy a kus historie litomyšlského panství, ale amatérské, ochotnické herectví čisté jako studánka, kde na nás dýchlo národní obrození a naivita v tom krásném slova smyslu i výrazu. A taky buřty a pivo a krásné dlouhé přestávky a nově dobudované jeviště souboru Vojnarka.

A bylo nám dobře. Takže Ádo a Vojnarko, díky. Příště přijedeme s kočárem.

*Eva a Martin Malínkovi z Oustí,
kde umí každý housti.*

* Vítání jara

je devatenáctého března
dopolední sluníčko sice ještě zebe
ale já i díky tobě vím
že co už ze země vyrostlo
končící zima zpátky nevrátí
Je devatenáctého března dopoledne
u šedivě obloženého úřadu
si rozbaluji žvýkačku
Orbit dražé bez cukru
a odhazuji do modrého odpadáku

nepotřebný pokladní doklad
Koutkem oka však zahlédnu
jak se můj ledabylý mířený odpal
míjí se svým cílem
a že zmačkaný účet
dopadá vedle plechové nádoby
Jindy bych šel lhostejně dál
ale dnes mě cosi zastavuje
Asi to bude jarní slunce
nebo snad trocha poctivosti ve mně
prostě se vracím na místo činu
a z odpadků poházených všude kolem
vybírám svůj vlastní podíl
Pak přesně umístěnou trefou
která pohřbívá zbytečný papír
v poloprázdném koši
uspokojuji svoje svědomí
a s bláhovou myšlenkou
že jsem právě spasil svět
odcházím středem ulice
připraven vítat jaro

Petr Hájek: jedna z Třiatřiceti nepravidelných chviliek poezie

V sobotu 16. září jsem se jako zástupce Impulsu, tedy spoluvyhlašovatele, zúčastnila setkání autorů a vyhlášení výsledků **Literární soutěže o cenu Terézy Novákové**.

Bylo to velmi příjemné a milé setkání. Zvláště mně bylo milé zde potkat i řadu pišících divadelníků - Ivanku Měkotovou, Pepu Tejkla, zahlédla jsem nějaký povědomý mladý obličej z Jeslíček, a taky kamaráda a nového člena Rady VSVD Petra Hájka z Ústí nad Orlicí. A ten za svých Třiatřicet nepravidelných chviliek poezie obdržel čestné uznání poroty.

*Petře, blahopřejeme.
Jménem Rady i redakce Hromady, Naďa G.*

* Dopis redakci - HROMADA

(na jejich požádání)

MOSKVA 2000

bláznivý životní šot v našem životě.
Strach, úzkost, vzrušené očekávání

- **CO ŽE TO TA MOSKVA JE?**
Karlino (Dörrová) ponaučení
- **LEJ VODKU NA ZEM, TAK LZE PŘEŽÍT** jsem si nesla pečlivě uschované u srdce. Všemi ubezpečena, že to ukočírujem, jsme slavnostně nastoupili do letadla, které bylo jen pro nás. Za řevu motorů a našeho - Hurá, je to skutečnost! jsme se vznesli k tajemné metropoli světa - MOSKVA. Do země, kde dobro a zlo jsou nelítostně daleko od sebe.

Pažálujsta - džus?, víno?, vodku? Samozřejmě jsme si všichni dali vodku. Pak sled událostí po celý čas našeho pobytu šel tak rychle, jak teče vodka v Rusku.

Na letišti v Moskvě nás čekal uvítací výbor - direktorů divadel, velvyslanců. Zprvu jsme se tvářili jak můmini z divotvorného klobouku. A CO BY NE?! - přizpůsobili jsme se rychlosti blesku. BEATLES byli proti nám odvar.

Byli jsme slavní! Tejkl! Byli jsme slavní! Po celé

H R O M A D A

Moskvě visely plakáty našeho divadla. Hotel Moskva nás vítal svou monumentálností, kde člověk na chodbě druhého člověka nedohlédl. Tak byly dlouhé. Budova parlamentu, která stála proti hotelu, byla ve svém významu víc jak nicotná. Naše sláva ji zastínila.

Pak nastaly dva dny práce. Hráli jsme ve dvou divadlech. V divadle Na Pérovskoj a na scéně Ermitáž v centru Moskvy. Divadlo Ermitáž bylo postaveno na místě, kde stával stánek založený Daniilem Charmsem a hráli herci MCHAT, dále Stanislavský, Šaljapin, Truhlářová...

Stavění scény, světla, kostýmy, příprava na představení, ruský soubor balalajek, projev ministra kultury před naším představením - gong a začínáme. Divadlo je obsazené - SLÁVA BOHU. Konec. Bouřlivý potlesk burácel všemi prostory divadla, unikal okny do celé Moskvy, po rozlehlé širé ruské zemi. MOSKVA NÁM LEŽELA U NOHOU! Tejkl! Byli jsme slavní! Veteš byla potleskem oplodněna a slávou ozdobena. Hosana! Pak už nás čekaly tři dny moskevské zahálky. Brouzdání Moskvou, jeseteři na stolech zapíjení vynikající vodkou Žilkou. Lodička na řece Moskva, piknik v trávě u carského sídla. Živá voda z chrámu, co ozdravuje, ruské písně, verše - Vysocký na rtech velké ruské duše. ROMANTYŠ! Odlet. Smutek. A teď pro radost všem:

Stať: Živá voda zaúčinkovala. Průjem se dostavil a realita návratu byla pro naše zadky optimálním řešením. Protože všude dobře, ale doma se sere nejlépe. Odlétáme zpět do své malé duchovně vybavené země. Čechy! - Karlem IV. posvěcené, zemitým vínem obdarované. Kalichem roztomilosti - anděly nabídnuté. Aleluja. Jiná divadla jsme neviděli, jen rusko-finský hudební sbor historických písní. Námi festival zámeckých divadel končil.

S vámi a pro vás Irena Truhlářová, Zámecký divadelní spolek Milislav v Litomyšli

*

GRATULACE

Dr. KARLU KLADIVO TOMÁNKOVÍ

Potěšitelné: Po mužích teatrálních je všude hlad. Divadelní provoz je zdravě oťříská a člověk ocitne se nad věcí, stresuprostý.

Takhle před lety muzeální národ hradecký učinil Zahradníka kozlem a dnes všichni závidějí, jakého ředitele v muzeu mají.

Takhle si v Hradci sesadili teatrálního primátora, a dnes...

Karel Tománek byl taktéž odejit - snad se někomu nedařilo správně číst v jeho charismatické tváři.

Já se obávám, že v ní čtu dobře, takže mi nezbyvá než žet: Karel vyhrál konkurz na ředitele Základní umělecké školy v Trutnově. Pro Trutnováky zpráva skvělá, pro Hradec chmurná, konkurzy se blíží i zde a Tománek v nich nebude figurovat! Karle, ať se opět nenecháš sežrat byrokratickým molochem a drobnokresbou lidské hašteřivosti!

Držíme palce a jsme hrdí, že náš Tománek nezvolil otománek.

Pepa Tejkl

Celá redakce se ke gratulaci připojuje.

*

DIVADELNÍ A LITERÁRNÍ AGENTURA DILIA

obnovila vydávání bulletinu ZPRÁVY DILIA. Vycházejí budou dva až třikrát ročně a na jejich stránkách najdete: synopse vydávaných textů, novinky ze světa divadla a literatury, rubriku "Právník radí" a řadu dalších informací. Mnohé z toho, co najdete v bulletinu, najdete i na internetových stránkách.

Od září tohoto roku jsou nově vydávané texty k dispozici v knihkupectví PROSPERO, které funguje při Divadelním ústavu v Celetné ulici v Praze.

Kontakt: DILIA
Krátkého 1
190 03 Praha 9 - Vysočany
Tel. ústředna: 02-83 89 15 87
Internetová stránka DILIA: <http://www.dilia.cz>

Zasílatelská fa IDEAL (divadelní texty)
Mostníkovská 1
266 01 Beroun
Tel./fax: 0311 - 622742

*

ROKYTOVA VÝSTAVNÍ SÍŇ LOUTKY/POHÁDKY/DĚTI 2. 12. 2000 – 31. 1. 2001

Výstava se koná v Husově domě
na Kavčím plácku
(vedle Malého náměstí)
v Hradci Králové
Otevřeno: 9-12, 14-17 hod.

MIROSLAV KUŽEL
Loutkářský soubor HAD
JAROSLAV CHMELÍK
FRANTIŠEK WATZL
divadlo JULIE & spol.
JIŘÍ POLEHŇA
Divadlo POLI
Žáci LDO Na Střezině
Divadlo JESLIČKY
MAREK ZÁKOSTELECKÝ
Divadlo DRAK

Součástí výstavy budou představení
divadla POLI pro veřejnost
16. 12. 2000
Byl jednou jeden...
6. 1. 2001
Pustý les
20. 1. 2001
Byl jednou jeden...

Začátky představení v 15 hodin.

MIMO
RUBRIKY**Kapitola osmá ze vzpomínek Jany Albrechtové Divadlo, má láska***(dokončení kapitoly z předcházejícího čísla)*

Ale kde jsme nechali to vojsko? Jak už jsem řekla, i u nás v podhůří se začaly líhnout "malé formy" a té touhy zlíbilo se využít jednomu ze "zelených", totiž z vojáků. V civilu zubař Dr. Jan Veverka, který tu začal kroutit první rok vojny, to byl. Z jeho popudu, myslím, se sešla "naše parta č. 2", mám takový pocit, že pod záštitou děvčat z knihovny a osvětové pracovnice Jany Plné. Krátce na to spatřil světlo reflektorů náš první večer Divadla poezie, jak jsme si módně začali říkat. Byl věnován recitaci křehkých čtyřverší staré čínské poesie v překladu Bohumila Mathesia a s využitím jeho názvu Verše psané na vodu. Start se povedl. Souborek pod Janovým vedením (pocházel z Rakovníka a měl za sebou dost ochotnických zkušeností), se začal stabilizovat. Kromě Jany Plné a mne jsme o něco později angažovali Evu Lžičarovou, odchovankyni paní profesorky Hejnové, která patřila se svým mužem ve své době k významným osobnostem rychnovského profesorského sboru gymnázia, než je oba vichr 50. let a s ním dost možná i lidská závist vyhnala do Sobotky, kde se pak zasloužili o vznik Šrámkových dnů, a vedle této zralé recitátorky ještě mladičkou Zdenou Kouckou, sedmnáctiletou studentku, dceru legendárního rychnovského ochotníka Františka Kouckého, který v té době bohužel zemřel. Pánské obsazení počítalo s Pepou Matyášem a Jiřím Hynkem, zaměstnancem VÚCHP Kostelec. Hudební složku obstaral na úrovni středoškolský profesor z Kostelce Milan Dusbaba, klavírista, a vítanými spolupracovníci a neocenitelnými nápovědkami i technicko-organizačními silami byly Marie Kozlová a Helena Bednářová z Okresní knihovny a Osvětové besedy. Hrál se v malém sále Domu osvěty neboli Národ'áku, svítily jsme pojízdnými reflektory s "bod'ákem", scéna - náznaková s využitím stínového divadla. Publikum tvořili naši známí a kluci z kasáren, kteří kvůli Honzovi nešli ten večer do hospody hned... Příznivý ohlas nás povzbudil, a tak jsme se pustili do poezie Seifertovy a asi v únoru či možná už v lednu 1962 jsme ještě uvedli inscenaci komponovanou z korespondence Boženy Němcové a veršů o ní, protože ten rok byl vyhlášen rokem jejího světového jubilea i UNESCOm a my chtěli být vždycky jaksi aktuální. Titulní part přednesla Eva Lžičarová, hudební část zpracoval citlivě s vlastním výběrem Milan Dusbaba. Začali jsme mít v Rychnově zvuk, což nás nutilo k co nejodpovědnější práci. Čím dál víc jsme si uvědomovali, že potlesk je věc ošidná, neboť vede ke klímbání a nemístné pýše, která zpravidla vždycky předchází pádu. A ten jsme dopustit nechtěli.

Jenže, jak už to v těch letech chodilo, jakmile jsme začali být známí, už se s námi začalo počítat "na vyšších místech, což znamenalo, že tajemník OV KSČ zavolal zřizovateli a zřizovatel řekl zase nám, že se blíží další výročí a bylo by teda potřeba se "tak nák" zapojit. 45. výročí VŘSR klepalo totiž ten rok na dveře. Pro vnuky, kteří tu dobu nezažili, musím říct o mém následujícím pocitu. Nevím jak kdo, ale já jsem v té době u nikoho z okruhu mých známých nepociťovala žádný zvláštní odpor proti ruské kultuře, zejména proti nové vlně ruské poezie a kultury. Už jsme měli dávno za sebou léta schematismu, v nichž vznikaly "rudé kýče". Naopak, zrovna v době, o níž je řeč, přicházely "z východu" podněty, které se nám jevily a také byly neobyčejně cenné pro svou odvahu říkat věci prostě a kriticky, až s otřesnou pravdivostí, jak jsme četli u Rožděstvěnského, Vozněsenského či Jevtušenka, jejichž hvězda právě vycházela v poezii, či v nadějně próze razantního V. Kuzněcova, jehož Legenda o řece se v tu dobu začala i dramatizovat a uvádět na

jevištích. (Ostatně pro "romanticky odbojný" obsah jsem ji chtěla inscenovat i ve školním souboru na SPŠS, který jsem mezi jiným v té době pod názvem Pestráda založila. K inscenaci nedošlo, mí mladí adepti zůstali u drobníček a leporel, s nimiž jsme kromě ve škole vystoupili např. na schůzi řidičů ČSAD, jakož i na jiných akcích. Mí studenti se ostatně pak podíleli i na velkolepém matiné k výročí Karla Poláčka za účasti Josefa Škvoreckého a slavnostním večeru, který organizovaly kulturní instituce - pokud si vzpomínám dobře - dokonce v tehdy opravené jízdárně.

Ale abych se vrátila k předchozí myšlence, zdálo se nám, že máme co říct ke své době a že tedy udělat "pásmo k VŘSR" nemusí být potupné, pokud neupadneme do neodůvodněných apologetik. Snaha být otevřený, kritický, přímý - snaha odmítat pohodlné šosáctví, konzum - to snad v té době bylo přímo v atmosféře. A to jsme ve své přece jen provinciální danosti netušili nic o tzv. poetry readings - veřejném autorském čtení nekonformní a silně protestující, revoltující poezie amerických básníků jako byli Ferlinghetti, Gregory Corso či Allen Ginsberg, kterého jsme pak někteří z nás viděli v Praze až roku 1965. Říct pravé slovo v pravý čas jako beatnici, to jsme samosebou nedokázali - neboť informace z druhé strany světa byly opravdu zpožděné, ba na "venkov" se téměř nedostaly. Tak spatřil světlo reflektorů čtvrtý večer, tentokrát z mladé poezie sovětské, zaštitěné satirickými šlehy Vladimíra Majakovského. K jeho ztvárnění jsme poprvé pozvali Vládu Hofrichta, protože jsme si nedovedli představit, že by v tomhle apelu mohl chybět jeho pevný, zvukný, sytý, silný a nádherně zbarvený hlas... Několik vyžádaných repríz nám nepřímou potvrdilo, že jsme měli co říct.

V roce 1963 se chýlilo ke konci mé studium amatérské režie, kde jsem z okresu zůstala sama. Pepa Matyáš druhý ročník vzdal, a tak jsem se musela starat o své absolventské představení. Nebyla jsem dosud vlastně členem žádného divadelního souboru, pořád ministr bez portfeje, takže jsem v té době dojížděla až do Police nad Metují, kam jsem se přifařila ke svému kolegovi Standovi Šrůtkovi, abychom spolu nastudovali Kunderovy Majitele klíčů. Z nedostatku herců jsem navíc musela vzít roli stárnoucí dámy Krůtové, matky dvacetileté dcery - táhlo mi na pětadvacet, a aby to maskéři měli snadnější, mým partnerem, tedy starým Krůtou, se stal Dr. Jan Veverka, takže jsem jezdili spolu. Standova mladá žena z nás byla hodně vyděšená, ale šlo jen o poprvé, pak viděla, že jsme vcelku neškodní, byť hodně blázniví, neboť se zkoušelo - bez alkoholu - milí mladí dnešní přátelé, kolikrát až do jedné v noci a ve čtyři ráno se klusalo na vlak, tedy klusala jsem sama, protože Jan v tu dobu musel být dávno v kasárnách v Rychnově. Jak jsem tehdy stačila školu, opravu sešitů, přípravu studentů k maturitě a zkoušky na pátý večer poezie i na závěrečné zkoušky hradeckého studia režisérů, to už také nevím. Ostatně, už jsem měla nějaký ten pátek za sebou a připadalo mi, že už bývalo hůř.

Pátý - a jak se ukázalo na dlouho i poslední - večer rychnovského Divadla poezie se konal v červnu. Jan se chtěl s městem své vojenské služby rozloučit milovaným Šrámkem, takže jeho poslední scénář sestavená ze Šrámkovy lyriky (nezapomenutelný byl Čtyřlístek v podání Zdeny Koucké) počítal i se stěžejními ukázkami z Léta. Paní Valču uchystal pro Evu Lžičarovou, Stázu pro mne a Jana Skalníka pro sebe. Léto, budiž pochváleno - se jmenoval ten večer a scéna na malém sále opatřená dřevěným mřížovím s vonícími skutečnými růžemi působila až honosně.

Krátce na to odeznělo i naše absolventské představení Kunderových Majitelů klíčů v Polici. Byli jsme pochváleni za výpravu (rychnovský pan Melichárek), režii i výkony a div nám nehrozili nominací na Hronov. Bylo z toho však jen hostování v Jaroměři a pochvalný článek v celostátní Amatérské scéně. Ale to všechno už opravdu odvál čas. Končila doba mého divadelního rozjezdu, blížilo se prvé čtvrtstoletí mého života, a druhý rok v okresním městě, které se s přestávkou stalo pak mým osudem ještě na mnoho - a daleko horších let.

**Středisko amatérské kultury
IMPULS
Okružní 1130
500 03 Hradec Králové**

NOVINOVÁ ZÁSILKA

Pan
Dr. Milan STROTZER
Dvořákova 1235
288 02 NYMBURK

„Podávání novinových zásilek povoleno OpSp Pardubice č.j.: PP/1-3269/93 ze dne 30.9.1993“

**Středisko amatérské kultury
IMPULS
Okružní 1130
500 03 Hradec Králové**

NOVINOVÁ ZÁSILKA

Pan
Dr. Milan STROTZER
Dvořákova 1235
288 02 NYMBURK

„Podávání novinových zásilek povoleno OpSp Pardubice č.j.: PP/1-3269/93 ze dne 30.9.1993“